

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT

6. funkční období

TĚSNOPISECKÁ ZPRÁVA
Senátu Parlamentu České republiky
16. schůze

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

6. funkční období

Těsnopisecká zpráva
16. schůze

Pořad 16. schůze Senátu

1. **Senátní tisk č. 261** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu Protokol mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o změnách Dohody mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaný dne 21. března 2008 v Hanoji
2. **Senátní tisk č. 265** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Kambodžského království o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaná dne 12. května 2008 v Phnom Penhu
3. **Senátní tisk č. 267** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Syrské arabské republiky o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu, která byla podepsána v Damašku dne 18. května 2008
4. **Senátní tisk č. 311** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
5. **Senátní tisk č. 312** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 309/2002 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů
6. **Senátní tisk č. 313** – Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
7. **Senátní tisk č. N 116/06** – Návrh směrnice Rady o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci
8. **Senátní tisk č. 305** – Návrh senátního návrhu zákona senátorky Aleny Gajdůškové, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů
9. **Senátní tisk č. 309** – Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Českou republikou a Evropskou kosmickou agenturou o přistoupení České republiky k Úmluvě o založení Evropské kosmické agentury a o souvisejících podmínkách, podepsaná v Praze dne 8. července 2008, a k vyslovení souhlasu s přistoupením Úmluva o založení Evropské kosmické agentury, otevřená k podpisu dne 30. května 1975
10. **Senátní tisk č. 115/06** – Zpráva Komise – výroční zpráva za rok 2007 o vztazích Evropské komise s vnitrostátními parlamenty

- 11. Senátní tisk č. 117/06** – Návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky a nařízení (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty s cílem vytvořit projekt Ovoce do škol
- 12. Senátní tisk č. 296** – Návrh senátního návrhu zákona Stálé komise Senátu pro Ústavu České republiky a parlamentní procedury o zásadách jednání a styku Poslanecké sněmovny a Senátu mezi sebou a navenek a o změně zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů (stykový zákon)
- 13. Senátní tisk č. 297** – Návrh senátního návrhu zákona Stálé komise Senátu pro Ústavu České republiky a parlamentní procedury, kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů
- 14. Senátní tisk č. 239** – Návrh senátního návrhu zákona senátora Josefa Novotného, senátora Petra Víchy a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
- 15. Senátní tisk č. 303** – Návrh senátního návrhu zákona senátorky Václavy Domšové o důstojné smrti
- 16. Návrh usnesení Senátu k situaci v Gruzii**

6. funkční období

Obsah 16. schůze Senátu Parlamentu České republiky

1. den schůze – 18. září 2008

Jednání zahájil a řídil předseda Senátu Přemysl Sobotka

Senátor Martin Mejstřík	1
Senátor Jiří Nedoma	2
1. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu Protokol mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o změnách Dohody mezi vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaný dne 21. března 2008 v Hanoji – senátní tisk č. 261	
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	2
Senátor Jan Nádvorník	3
Usnesení schváleno	3
2. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Kambodžského království o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaná dne 12. května 2008 v Phnom Penhu – senátní tisk č. 265	
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	4
Senátor Jan Nádvorník	4
Senátor Richard Svoboda	4
Usnesení schváleno	4
3. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi vládou České republiky a vládou Syrské arabské republiky o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu, která byla podepsána v Damašku dne 18. května 2008 – senátní tisk č. 267	
Ministr financí ČR Miroslav Kalousek	5
Senátor Jan Nádvorník	5
Senátor Ladislav Svoboda	5
Usnesení schváleno	5
4. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů – senátní tisk č. 311	
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Petr Nečas	6
Senátorka Daniela Filipiová	8
Senátor Milan Štěch	8

Senátorka Alena Palečková	9
Senátor Adolf Jílek	10
Senátor Milan Štěch	10
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Petr Nečas	10
Senátorka Daniela Filipiová	12
Usnesení schváleno	13
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jan Rakušan</u>	
5. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 309/2002 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů - senátní tisk č. 312	
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Petr Nečas	13
Senátor Pavel Čáslava	14
Senátor Milan Štěch	16
Senátor Jiří Zlatuška	17
Místopředseda Senátu Jiří Liška	17
Senátorka Alena Gajdůšková	18
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Petr Nečas ...	19
Senátor Pavel Čáslava	20
Senátorka Alena Gajdůšková	20
Usnesení schváleno	21
6. Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony – senátní tisk č. 313	
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Petr Nečas	21
Senátorka Alena Palečková	26
Senátor Milan Štěch	28
Senátor Josef Novotný	31
Místopředseda Senátu Jiří Liška	32
Senátor Petr Vícha	33
Senátor Luděk Sefzig	34
Senátor Jaroslav Kubera	34
Senátor Ivo Bárek	35
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Petr Nečas	36
Senátorka Alena Palečková	38
Usnesení schváleno	39
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jiří Liška</u>	
7. Návrh směrnice Rady o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci – senátní tisk č. N 116/06	
Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Petr Nečas	40

Senátor Luděk Sefzig	41
Usnesení schváleno	42
8. Návrh senátního návrhu zákona senátorky Aleny Gajdůškové, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů – senátní tisk č. 305	
Senátorka Alena Gajdůšková	43
Senátor Petr Pakosta	44
Senátorka Alena Gajdůšková	45
Usnesení schváleno	46
9. Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Českou republikou a Evropskou kosmickou agenturou o přistoupení České republiky k Úmluvě o založení Evropské kosmické agentury a o souvisejících podmínkách, podepsaná v Praze dne 8. července 2008, a k vyslovení souhlasu s přistoupením Úmluva o založení Evropské kosmické agentury, otevřená k podpisu dne 30. května 1975 - senátní tisk č. 309	
Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Ondřej Liška	46
Senátor Jiří Nedoma	48
Senátor Václav Roubíček	49
Senátor Tomáš Töpfer	49
Senátor Jiří Zlatuška	49
Usnesení schváleno	50
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jiří Šneberger</u>	
10. Zpráva Komise – výroční zpráva za rok 2007 o vztazích Evropské komise s vnitrostátními parlamenty – senátní tisk č. K 115/06	
Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra	50
Senátor Luděk Sefzig	51
Senátorka Alena Gajdůšková	52
Předseda Senátu Přemysl Sobotka	53
Senátor Luděk Sefzig	54
Usnesení schváleno	54
11. Návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky a nařízení (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty s cílem vytvořit projekt Ovoce do škol – senátní tisk č. 117/06	
Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra	55
Senátorka Alena Venhodová	56
Místopředseda Senátu Jan Rakušan	58
Senátor Jaroslav Kubera	59
Senátor Jan Hajda	59
Senátorka Alena Palečková	60
Senátor Ivo Bárek	60
Senátorka Alena Venhodová	61

Usnesení schváleno	62
12. Návrh senátního návrhu zákona Stálé komise Senátu pro Ústavu České republiky a parlamentní procedury o zásadách jednání a styku Poslanecké sněmovny a Senátu mezi sebou a navenek a o změně zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů (stykový zákon) – senátní tisk č. 296	
Senátorka Jiřina Rippelová	62
Senátor Jiří Žák	64
Senátor Jaroslav Kubera	65
Usnesení schváleno	65
13. Návrh senátního návrhu zákona Stálé komise Senátu pro Ústavu České republiky a parlamentní procedury, kterým se mění zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů – senátní tisk č. 297	
Senátorka Jiřina Rippelová	66
Senátor Jiří Žák	66
Usnesení schváleno	66
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jan Rakušan</u>	
14. Návrh senátního návrhu zákona senátora Josefa Novotného, senátora Petra Víchy a dalších senatorů, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – senátní tisk č. 239	
Senátor Josef Novotný	67
Senátor Igor Petrov	70
Senátor Ivo Bárek	71
Senátor Petr Vícha	72
Senátor Martin Mejstřík	74
Senátor Adolf Jílek	75
Senátor Ivo Bárek	76
Senátor Josef Novotný	76
Senátor Jiří Stříteský	78
Senátor Martin Mejstřík	79
Senátor Jaroslav Kubera	80
Senátor Ladislav Macák	81
Senátor Josef Novotný	81
Senátor Igor Petrov	81
Usnesení schváleno	82
<u>Další část schůze řídil místopředseda Senátu Jiří Liška</u>	
15. Návrh senátního návrhu zákona senátorky Václavy Domšové o důstojné smrti – senátní tisk č. 303	
Senátorka Václava Domšová	82
Senátor Milan Bureš	83
Předseda Senátu Přemysl Sobotka	84
Místopředseda Senátu Jan Rakušan	85
Ministr zdravotnictví ČR Tomáš Julínek	86

Senátor Luděk Seřzig	87
Senátor Pavel Suřický	88
Senátor Adolf Jílek	89
Ministryně vlády ČR pro lidská práva a národnostní menřiny Dřamila Stehlíková	90
Senátor Karel Tejnora	90
Senátorka Alena Palečková	91
Senátor Karel Šebek	91
Senátor Josef Zoser	92
Senátor Vítězslav Vavroušek	92
Senátorka Alena Venhodová	93
Senátor Josef Novotný	93
Senátor Richard Sequens	94
Senátorka Václava Domřová	94
Senátor Milan Bureř	95
Usnesení schváleno	95

16. Návrh usnesení Senátu k situaci v Gruzii

Senátor Jaromír Štětina	95
<u>Dalří část schůze řídil místopředseda Senátu Jiří Šneberger</u>	
Předseda Senátu Přemysl Sobotka	96
Senátorka Alena Gajdůřková	96
Senátor Jiří Pospíšil	97
Senátor Jiří Zlatuřka	97
Senátor Jaromír Štětina	97
Senátor Richard Sequens	99
Senátor Jaromír Štětina	100
Usnesení schváleno	100

Závěr 16. schůze v 6. funkčním období	100
---	-----

**Těsnopisecká zpráva
z 16. schůze Senátu
Parlamentu České republiky
(1. den schůze – 18. září 2008)**

(Jednání zahájeno v 10.03 hodin.)

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Vážené paní senátorky, páni senátoři, milí hosté. Dovolte, abych zahájil 16. schůzi Senátu. Poprosil bych, abyste své soukromé rozhovory vedli mimo tento sál. Tuto schůzi jsem svolal na návrh Organizačního výboru podle § 49 odstavec 1 zákona o jednacím řádu Senátu. Pokud budu zmiňovat paragrafy, jedná se o zákon č. 107/1999 o jednacím řádu Senátu ve znění pozdějších předpisů. Pozvánku jste všichni dostali 3. září 2008.

Nyní omluvy – omlouvají se: senátorky a senátoři Vlastimil Balín, Liana Janáčková, Jan Horník, Karel Schwarzenberg, Jan Hálek, Josef Pavlata, Josef Vaculík, Milan Špaček a Petr Pithart. Tady ještě slyším, že pan senátor Čunek se omlouvá. Karty, předpokládám, pokud nemáte, že jste si vyzvedli v předsálí.

Nyní podle § 56 odstavec 4 určíme ověřovatele zápisu. Navrhuji, aby ověřovateli naší schůze byli senátoři Tomáš Grulich a Jaromír Štětina. Má někdo připomínku k tomuto návrhu? Nemá, takže budeme v této chvíli poprvé hlasovat.

Zahajuji hlasování o ověřovatelích. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 1 ukončeno. Registrováno 47, kvórum 24, pro 45, proti nikdo. Návrh byl schválen.

Nyní přistoupíme ke schválení pořadu – Návrh na změnu a doplnění v souladu s usnesením Organizačního výboru vám byl rozdán na lavice.

Navrhuji doplnit náš program o tyto body:

- a) senátní tisk č. N 116/06, je to Návrh směrnice Rady o provádění zásad rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci, a to zařadit jako senátní tisk č. 313,
- b) senátní tisk č. K 115/06 Zpráva Komise – výroční zpráva za rok 2007 o vztazích Evropské komise s vnitrostátními parlamenty, a to bychom měli jako první bod po 15.00 hodině,
- c) senátní tisk č. N/117/06 Návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky a nařízení č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty. Zařadíme to, nebo návrh je – jako druhý bod po 15.00 hodině,
- d) senátní tisk č. 309, což je Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu ČR k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi ČR a Evropskou kosmickou agenturou o přistoupení ČR k Úmluvě o založení Evropské kosmické agentury, atd. – zařadit jako předposlední bod,
- e) návrh usnesení Senátu k situaci v Gruzii a zařadit jako poslední bod.

Má někdo další návrh? Hlásí se pan senátor Martin Mejstřík.

Senátor Martin Mejstřík: Vážený pane předsedo, vážené kolegyně a kolegové. Mám na vás prosbu o zařazení nového bodu. Já jsem včera panu

předsedovi předal novou drobnou novelu zákona o státních svátcích, kterou jsme zpracovali s kolegou Štětinou, a týká se návrhu Velkého pátku. Je to litera, kterou jsme zde projednávali už několikrát, myslím bezproblémová. A jde o první čtení, takže sám jsem to chtěl zařadit na jakékoliv místo v programu této schůze. Navrhuji předposlední, před Gruzii, abych byl konkrétní. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane kolego, návrh je jasný, ale podle jednacího řádu musí to projednat Organizační výbor. Vzhledem k tomu, že jsem já ten návrh včera předal již na Organizační výbor, který ale neměl jednání, tak váš návrh není možné akceptovat. Další se hlásí pan senátor Jiří Nedoma.

Senátor Jiří Nedoma: Vážený pane předsedající, kolegyně, kolegové. Dovolte, abych zde tlumočil žádost pana ministra Lišky, který je předkladatelem oné zmíněné smlouvy mezi ČR a Evropskou kosmickou agenturou, zdali by bylo možné přeložit tento bod, jako první bod po 13.30 hod., kdy má možnost se k nám dostavit. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Takže tento návrh je hlasovatelný. Kdo další? Nikdo se nehlásí, takže končím návrhy.

Budeme nyní hlasovat o návrzích, tak jak jsem je přednesl ve smyslu usnesení Organizačního výboru s modifikací, kterou nyní přednesl kolega Nedoma. Jestli nemá nikdo námitku.

Hlasovali bychom už v upraveném pořadí podle kolegy Nedomy.

Nyní budeme **hlasovat o změnách a o doplnění, tak jak jsem je přednesl**. Zahajuji hlasování. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku. Hlasování č. 2 je ukončeno, registrováno 52, kvórum 27, pro 51, proti nikdo, **návrh byl schválen**.

A nyní budeme **hlasovat o našem programu, ve znění přijatých změn**. Zahajuji hlasování. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku. Hlasování č. 3 je ukončeno, registrováno 52, kvórum 27, pro 51, proti nikdo, **návrh byl schválen**.

A tím se dostáváme k prvnímu bodu, a tento bod se nazývá

**Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky
k vyslovení souhlasu protokol mezi vládou České republiky
a vládou Vietnamské socialistické republiky o změnách Dohody mezi
vládou České republiky a vládou Vietnamské socialistické republiky o podpoře
a vzájemné ochraně investic, která byla podepsaná 21. března 2008 v Hanoji**

Slovo má pan ministr financí Miroslav Kalousek, kterého vítám, a představí nám náš **tisk č. 261**. Pane ministře, máte slovo.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Vážený pane předsedo, vážené dámy, vážení pánové, děkuji za slovo a dovolte, abych jménem vlády předložil návrh Protokolu, který byl podepsán v Hanoji 21. března 2008.

S Vietnamskou socialistickou republikou máme smlouvu o vzájemné ochraně investic od roku 1997. Když jsme se stali členy Evropské unie, přijali jsme závazek, že tyto smlouvy upravíme v souladu s komunitárním právem.

Upravujeme to návrhem tohoto protokolu, kdy byl upraven čl. 3, který se týká národního zacházení a doložky nejvyšších výhod, a čl. 6, který se týká volného převodu kapitálu a možnosti omezení přímých plateb.

Po pravdě řečeno, tyto změny, které vietnamská strana akceptovala a které naplňují naši povinnost sladit tyto mezinárodní smlouvy s komunitárním právem, jsou mírně nevýhodný pro vietnamskou stranu a bylo věcí její vstřícnosti, že na to přistoupila. S některými jinými státy se nám ta dohoda nedaří tak lehce. Proto si dovoluji požádat o laskavé schválení tohoto návrhu.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Posadte se ke stolku zpravodajů. Návrh projednal Výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Má usnesení č. 261/2 a zpravodajem je pan senátor Tomáš Jirsa. Garančním výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu s usnesením č. 261/1, zpravodajem je pan senátor Jan Nádvorník, který má nyní slovo.

Senátor Jan Nádvorník: Vážený pane předsedo, kolegyně, kolegové, dohody o ochraně investic, uzavřené Českou republikou, obsahují v zásadě příliš široký závazek poskytovat investorům druhé smluvní strany národní zacházení a doložku nejvyšších výhod, aniž by tento závazek byl doprovázen výjimkami zvýhodněného zacházení, které se poskytuje v rámci zemí Evropské unie nebo zacházení, které Evropské společenství poskytuje třetím zemím na základě mezinárodních smluv.

Výsledkem je návrh několika harmonizačních klauzulí, které by měly být doplněny do uzavřených dohod o ochraně investic, uzavřených s nečlenskými státy Evropské unie s cílem dosáhnout jejich slučitelnosti s komunitárním právem.

Na základě expertního jednání, které se uskutečnilo ve dnech 12. a 13. září loňského roku v Praze mezi zástupci České republiky a Vietnamu, byly akceptovány všechny návrhy české strany. Protokol vstoupí v platnost 90. dnem po datu pozdější notifikace.

Jak už zde bylo řečeno, výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu včera na své schůzi projednal tento materiál a doporučil tento protokol ke schválení. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, posadte se rovněž ke stolku zpravodajů a vzhledem k tomu, že to nebyla společná zpravodajská zpráva, ptám se, zda chce vystoupit zpravodaj výboru pro zahraniční věci Tomáš Jirsa, dokonce tady není, takže ztrácí šanci, pokud předseda výboru nenavrhne někoho jiného. Nenavrhuje.

V této chvíli otevírám obecnou rozpravu. Do té se nikdo nehlásí, takže ji končím. Nepředpokládám, že pan ministr nebo garanční zpravodaj by se vyjadřovali k něčemu, co neproběhlo.

Máme jediný návrh, a ten návrh zní, že **Senát dává souhlas k ratifikaci.**

Budeme hlasovat o návrhu, zda Senát dává souhlas k ratifikaci. Zahajují hlasování. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku. Hlasování č. 4 je ukončeno, registrováno 51, kvórum 26, pro 47, proti nikdo, **návrh byl schválen.**

Děkuji panu ministrovi i zpravodajům, končím projednávání tohoto bodu.

Dalším bodem je

**Vládní návrh, který se předkládá Parlamentu České republiky
k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi vládou České republiky**

a vládou Kambodžského království o podpoře a vzájemné ochraně investic, podepsaná dne 12. května 2008 v Phnom Penhu

Máme to jako **tisk 265**, a slovo má opět ministr financí Miroslav Kalousek.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji, dámy a pánové, dovoluji si předložit standardní smlouvu o vzájemné ochraně investic, která je zpracovaná podle vzorového modelu, vzhledem k tomu, že byla podepsána až v roce 2008, je již také plně v souladu s komunitárním právem, a její schválení posílá právní jistotu investorů obou dvou zemí, proto si dovoluji požádat o její schválení.

Mírně nad rámec tohoto bodu si dovoluji ještě Senát informovat o tom, že na podzim vláda ČR na můj návrh se rozhodla odpustit Kambodžskému království zahraniční pohledávku ČR ve výši 68 milionů dolarů, a tuto částku zařadila do rozvojové pomoci, která se poskytuje těžce zkoušeným zemím. I tím byl jistě posílen vztah s Kambodžou, v jejímž čele stojí jediný monarcha na planetě, hovořící plynně česky. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Návrh projednal výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Má usnesení č. 265/2, zpravodajem je pan senátor Richard Svoboda. Garančním výborem je výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Má usnesení č. 265/1, zpravodajem je pan senátor Jan Nádvorník, který má slovo.

Senátor Jan Nádvorník: Vážený pane předsedo, kolegyně, kolegové, já bych ještě dodal, že dohoda se uzavírá na dobu deseti let, a poté zůstává v platnosti do té doby, dokud jedna ze stran písemně nevypoví při zachování 12měsíční výpovědní lhůty.

Dohoda se vztahuje na všechny budoucí i existující investice, uskutečněné investory jedné smluvní strany na území druhé smluvní strany v souladu s jejím právním řádem.

Dohoda vstoupí v platnost třicátým dnem po datu pozdější notifikace.

Také tento bod včera projednal VHZD a ve svém usnesení doporučuje schválit tento materiál. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane kolego. Opět to nebyla společná zpráva, takže se ptám zpravodaje výboru pro zahraniční věci pana senátora Richarda Svobody, který již jde k mikrofonu. Máte slovo.

Senátor Richard Svoboda: Dámy a pánové, VZVOB na svém včerejším zasedání projednal předložený protokol a přijal usnesení, které je v souladu s usnesením garančního výboru.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. Otevírám obecnou rozpravu, do té se nikdo nehlásí, takže ji končím. V této chvíli máme jediný návrh, to je, že **Senát dává souhlas k ratifikaci**. O tom budeme za chvíli hlasovat.

Zahajuji hlasování o tomto návrhu. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedá ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedá ruku. Hlasování č. 5 ukončeno. Registrováno 51, kvorum 26, pro 46, proti nikdo, **návrh byl schválen**.

Končím projednávání tohoto bodu. Děkuji zpravodajům a panu ministrovi.

Dalším bodem je

**Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky
k vyslovení souhlasu s ratifikací Smlouva mezi vládou České republiky
a vládou Syrské arabské republiky o zamezení dvojímu zdanění
a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu,
která byla podepsána v Damašku dne 18. května 2008**

Máme to jako **senátní tisk 267**. Opět máme pana ministra financí Miroslava Kalouska, který materiál uvede.

Ministr financí ČR Miroslav Kalousek: Děkuji, pane předsedo. Poslední bod, který si dnes dovoluji předložit, je tento návrh smlouvy zamezující dvojímu zdanění. Podepsal jsem ho osobně v Damašku 18. května. Je to standardní, modelová smlouva zpracovávaná podle schválených modelů OECD a OSN a zabraňuje nežádoucímu dvojímu zdanění, ke kterému někdy dnes v našich vzájemných stycích dochází. Vyloučení toho nežádoucího zdanění řeší tato smlouva metodou prostého zápočtu zahraniční daně. Je to poměrně jednoduchý proces.

Asi se patří ještě připomenout, že tato smlouva nestanoví daňovým subjektům obou dvou zemí žádné další a nové povinnosti než ty, které jim upravuje právní řád v té či oné zemi. Prosím o schválení.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Návrh projednal VZVOB. Má usnesení č. 267/2 a zpravodaje pana senátora Ladislava Svobodu. Garančním výborem je VHZD, má usnesení č. 267/1. Zpravodajem je pan senátor Jan Nádvorník, který má slovo.

Senátor Jan Nádvorník: Vážený pane předsedo, kolegyně a kolegové, takže končí tento bod – smluvní, a já na závěr řeknu pouze to, že včera i toto bylo projednáno na VHZD a bylo to se stejným účinkem, doporučili jsme schválit.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, slovo má pan senátor VZVOB senátor Ladislav Svoboda.

Senátor Ladislav Svoboda: Děkuji, pane předsedo. Vážené senátorky, senátoři, pane ministře. Senátní tisk č. 267 hovořící o smlouvě k zamezení dvojího zdanění mezi Sýrií a Českou republikou, byl projednán na 34. schůzi 17. září letošního roku. Po odůvodnění zástupce předkladatele Ing. Tomáše Zítka, náměstka ministra financí a Ing. Václava Zíky, zástupce ředitele odboru legislativy, daní z příjmu ministerstva financí, po zpravodajské zprávě senátora Ladislava Svobody a po rozpravě výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR vyslovit souhlas s ratifikací této smlouvy. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane kolego. Otevírám obecnou rozpravu, do které se nikdo nehlásí, takže ji končím.

Máme **jediný návrh, to je souhlasné stanovisko Senátu**.

Zahajuji hlasování, kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku. Hlasování č. 6 ukončeno, registrováno 55, kворum 28, pro 50, proti nikdo. **Návrh byl schválen**.

Pane ministře, gratuluji k dobré práci vás i vašeho ministerstva. Za chvíli jste byl hotov.

A teď máme drobnost, a to je, jestli je nebo není – je. Takže můžeme v klidu přistoupit k bodům pana ministra Nečase, který se právě dostavil. Prvním bodem je

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Máme to jako **tisk č. 311**. Prosím pana ministra práce a sociálních věcí Petra Nečase, aby nás seznámil s návrhem tohoto zákona.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Petr Nečas:
Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, dámy a pánové, předložený návrh zákona představuje zjednodušení systému úřadování státní správy v oblasti státní sociální podpory.

Po zrušení okresních úřadů funguje stávající systém státní sociální podpory rozdílným, asymetrickým způsobem na území hlavního města Prahy a zbytku České republiky. Na území České republiky je systém státní sociální podpory spravován úřady práce jako prvoinstančními orgány s tím, že druhoinstančním orgánem jsou příslušné krajské úřady. Ale na území hlavního města Prahy – na základě zákona o státní sociální podpoře – je státní sociální podpora spravována 22 městskými částmi, které jsou určeny statutem hlavního města Prahy. S tím, že odvolacím orgánem - druhoinstančním orgánem je Magistrát hlavního města Prahy.

Toto asymetrické uspořádání, ve kterém se státní správa – nebo provádění státní správy liší v Praze a ve zbytku republiky, přináší celou řadu praktických potíží. Vedle metodických problémů, kdy samozřejmě je rozdílný způsob řízení přímé organizační složky státu, která je součástí resortu ministerstva práce a sociálních věcí, jako jsou úřady práce, a městských částí v Praze, což jsou samosprávné orgány, to přináší i problémy finanční. Financování tohoto způsobu provádění státní sociální podpory je potom výrazně asymetrické.

Protože výkon prováděný přes úřady práce je plně hrazen ze státního rozpočtu jako úhrada státní správy s tím, že na výkon na území hl. m. Prahy prostřednictvím jeho 22 městských částí je poskytován pouze příspěvek na výkon státní správy. Jinými slovy – hlavní město Praha a jednotlivé městské části sponzorují výkon státní správy v oblasti státní sociální podpory, což je dlouhodobě právem kritizovaný stav ze strany samosprávných orgánů na území hl. m. Prahy. To je důvod, proč na základě dohody s hlavním městem Prahou a jednotlivými městskými částmi v Praze vláda připravila návrh zákona, který bych označil jako symetrizační, tzn., že bude fungovat tento systém symetricky na celém území ČR ve všech čtrnácti krajích včetně hl. m. Prahy tak, že systém státní sociální podpory bude na základě tohoto návrhu zákona na území hlavního města Prahy převeden v první instanci z městských částí na Úřad práce hl. m. Prahy s tím, že odvolacím orgánem ve druhé instanci zůstane Magistrát hl. m. Prahy.

Na celém území ČR po přijetí tohoto zákona bude systém státní sociální podpory vykonáván prostřednictvím úřadů práce s tím, že odvolacími orgány budou krajské úřady, v případě Prahy Magistrát hl. m. Prahy.

Tolik k vládnímu návrhu s tím, že z tohoto návrhu zákona se samozřejmě stalo i určité politikum poté, co v Poslanecké sněmovně v situaci, kdy byl otevřen návrh zákona o státní sociální podpoře, tak prošel návrh, který bezesporu byl motivován dobrými a nejlepšími úmysly, a sice návrh, aby se změnil dosavadní systém vyplácení rodičovského příspěvku, který je v současné době dělán tak, že rodičovský

příspěvek je možné v jeho základní výši vyplácen i po dovršení třetího roku věku dítěte až do sedmi let věku dítěte v případě, že dítě je dlouhodobě nemocné nebo dlouhodobě těžce nemocné.

Poslanecká sněmovna schválila pozměňovací návrh, na základě kterého by se prodloužila tato věková hranice ze sedmi let na patnáct let, samozřejmě motivována snahou pomoci těmto dětem a jejich rodinám. Na druhou stranu, tento návrh má samozřejmě některé své důsledky. Já bych tady zmínil dva základní důsledky. Ten první je, že znamená odhlasování tohoto návrhu samozřejmě poměrně viditelné a citelné zvýšení výdajů, výdajové stránky státního rozpočtu, kdy tento návrh by znamenal navýšení mandatorních sociálních výdajů o pět miliard korun ročně. Chci podotknout, že vzhledem k tomu, že na státní sociální podporu je rozpočtováno v letošním roce zhruba 46 miliard a v příštím roce necelých 45 miliard, tak to znamená zvýšení mandatorních výdajů v oblasti státní sociální podpory o 11 procent. A s těmito prostředky není ve státním rozpočtu počítáno, protože samozřejmě státní rozpočet nemohl počítat s tím, že tento pozměňovací návrh projde v době, kdy je připravován návrh státního rozpočtu.

To je první důvod. Druhý důvod, který považuji za zásadnější, je důvod, že přijetí tohoto návrhu prohloubí nespravedlnost ve vztahu k rodinám a rodičům, kteří pečují o děti, které jsou nemocné nebo handicapované. Spíše legislativní nedokonalostí tohoto návrhu došlo k situaci, že pokud by byl přijat tak, jak byl schválen PS, tak by vznikla nepříjemná a nespravedlivá situace, kdy by rodiče dětí, které jsou dlouhodobě nemocné nebo dlouhodobě těžce nemocné, dostávali částku 7600 korun s tím, že rodiče dětí, které jsou starší než sedm let a jsou závislé na pomoci jiné osoby, tzn. děti, které jsou velmi silně handicapované, by dokonce i v případě střední závislosti – což je stupeň příspěvku na péči č. 2 ve výši 5000 korun – by dostávali paradoxně méně peněz, než rodiče dětí, které nejsou závislé na péči jiných osob.

Čili tato situace je podle mého názoru situací, která by byla do značné míry nespravedlivá. Proto výbor pro sociální politiku Senátu přijal pozměňovací návrh, který plně podporuji. Za prvé rozkládá účinnost zákona do dvou let a za druhé činí systém spravedlivějším, protože nenastane nespravedlivá situace, že by děti, které jsou závislé na pomoci jiné osoby, které mají příspěvek na péči 1. nebo 2. stupně, dostávaly menší finanční prostředky než děti, které jsou dlouhodobě nemocné.

Také je skutečností, že jsme se snažili velmi přesně zmapovat tuto problematiku, protože samozřejmě chceme podpořit rodiny těch dětí, které jsou dlouhodobě nemocné nebo dlouhodobě těžce nemocné nebo závislé na pomoci jiných osob, a na základě údajů Ústavu pro zdravotnické informace, které v sobě shrnují přesné seznamy dětí, které jsou v dispensární péči, protože mají přesné údaje od provozovatelů lékařské péče jak na ambulantní, tak na lůžkové úrovni včetně údajů ze zdravotních pojišťoven, tak na základě těchto údajů je možné konstatovat, že v ČR je 27 000 dlouhodobě nemocných dětí a dalších více než 27 000 dlouhodobě těžce nemocných dětí. Jinými slovy, dohromady je těch dětí 55 tisíc, a z toho se odvíjí kalkulace pěti miliard korun k navýšení výdajů. Já považuji ten návrh, který schválil výbor pro sociální politiku Senátu za rozumný, za kompromis, který je ufinancovatelný v rámci státního rozpočtu, ale především za návrh, který je výrazně spravedlivější než je ta verze, která je schválena Poslaneckou sněmovnou a je to návrh, který bezesporu proti stávajícímu stavu znamená zlepšení situace rodin, které pečují o děti, které jsou dlouhodobě nemocné nebo dlouhodobě těžce nemocné. To je tedy důvod, proč bych si dovolil požádat Senát, aby schválil tento návrh ve znění, ve kterém byl schválen tento návrh výborem pro sociální

politiku Senátu Parlamentu ČR, a v tomto znění aby byl vrácen do Poslanecké sněmovny. Pane předsedo, děkuji za slovo.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře a prosím, posadte se ke stolku zpravodajů. Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem výbor pro zdravotnictví a sociální politiku a usnesení č. 311/1 zpravodajem paní senátorka Daniela Filipiová, která má slovo.

Senátorka Daniela Filipiová: Děkuji, pane předsedo. Kolegyně a kolegové, já bych mohla v podstatě zopakovat to, co řekl pan ministr, co je obsahem předložené novely. Myslím si, že by to bylo naprosto zbytečné, byla by to ztráta času. Bude lepší potom ten čas využít k diskusi. Já si dovolím upozornit jen na to, že pozměňovací návrh zdravotního výboru zavádí zejména určitou spravedlnost právě při pobírání příspěvku, rodičovského příspěvku pro děti od sedmi do patnácti let. To já беру jako velmi důležité, pan ministr na to upozornil s ohledem na ty děti, resp. jejich rodiče, kteří mají nárok na pobírání příspěvku při péči ve výši tří, resp. pěti tisíc korun a zde opravdu došlo k velkým nespravedlnostem. Čili chtěla bych upozornit na to, že pozměňovací návrh výboru pro zdravotnictví a sociální politiku narovnává tuto nespravedlnost a navíc ani není tak obrovským zásahem do státního rozpočtu tím, že se jedná snížila výše dávky a že došlo k rozložení, přiznávání příspěvku na příští rok a dále potom od roku 2010.

Takže vás seznámím jenom krátce s usnesením výboru, který po projednání této novely, jak v obecné, tak v podrobné rozpravě, dospěl k tomu, že navrhujeme, abychom vrátili Poslanecké sněmovně tento návrh zákona, ve znění, které přijal na včerejším jednání výbor pro zdravotnictví a sociální politiku. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, paní kolegyně. Já se ptám, zda někdo podle § 107 našeho jednacího řádu navrhuje, abychom se nezabývali touto normou. Nikoho nevidím, takže otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se hlásí pan senátor Milan Štěch.

Senátor Milan Štěch: Pane předsedo, pane ministře, vážené kolegyně, vážení kolegové. My také v návrhu shledáváme to, co nám tady pan ministr předestřel. Je to určité sjednocení v oblasti poskytování sociální podpory v hlavním městě Praze tak, jako to je v jiných částech republiky. Přenesení na Úřad práce hl. m. Prahy nám nečiní žádné problémy. Problematika nastala, nebo se zkomplikovala při projednávání ve sněmovně při těch pozměňovacích návrzích a musíme říci, že pozměňovací návrh, který vyšel z pera – návrh poslanců vlastně ODS, myslíme si, že je správným návrhem. A také uznáváme, že ten návrh není úplně dokonalý, že je asymetrický a že to, co bylo včera projednáváno ve výboru, že tam vznikla určitá past, že děti, které mají handicap nižší, by dostávaly větší částku než děti, které mají handicap vyšší, ve věku nad sedm let, je sice pravda, ale na druhou stranu se nám zdá, že pozměňovák, který byl přijat ve výboru není dobrý v tom, že on vlastně uznává, že tento problém je, že problém je vážný, že to je znevýhodnění rodin, které pečují o tento typ – promiňte mi to – dětí, a náběh se dává do dvou kroků. Dává se první do 10 let od 1. 1. 2009 a druhý do 15 let až za rok. My víme, že důvodem jsou jaksi finance, ale myslíme si, že vůči rodičům, kteří tímto jsou znevýhodněni, to prostě dobré není. Klademe si také otázku, jestli je dobré, že je takový rozdíl do sedmi let a od sedmi let výš, i když víme, že jaksi tou hranicí je školní docházka, povinná školní docházka, ale myslíme si, že náběh by měl být od 1. 1. 2009 v plném

rozsahu, to znamená, do 15 let. Protože takový návrh tu není, tak my setrváváme u názoru, že podporujeme jako klub sociální demokracie návrh z Poslanecké sněmovny s tím, že když tak ještě prostor tu je do konce roku vyřešit jiným způsobem, to znamená celou tu oblast přehodnotit a náběh udělat od 1. 1. 2009 minimálně tak, jak je obsažen v pozměňovacím návrhu.

Z tohoto důvodu předkládám návrh na schválení zákona tak, jak nám byl postoupen Poslaneckou sněmovnou. A bohužel jiné řešení se nepodařilo nalézt, že by to bylo od 1. 1. 2009 jaksí v plném náběhu. Kdyby to tak bylo, tak bychom se snažili naše kolegy ve sněmovně přesvědčit, aby to podpořili, takhle my je přesvědčovat nemůžeme, protože prostě takový návrh tady není.

Takže náš návrh je schválit v podobě, jak bylo postoupeno Poslaneckou sněmovnou. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, přihlásila se paní senátorka Alena Palečková.

Senátorka Alena Palečková: Vážený pane předsedo, pane ministře, kolegyně a kolegové. Je to velmi citlivé téma, kterým se zabýváme. Já chci jenom připomenout, že kdyby nevznikl ten neprojednaný, nepromyšlený, dá se říci pozměňovací návrh v Poslanecké sněmovně, mělo by ministerstvo práce a sociálních věcí tak, jak máme informace, čas na to připravit návrh, který by vyhovoval lépe. Teď vlastně se musíme vyrovnat s věcí, která nám byla přinesena, a my během 30 dnů to musíme nějak spravit. Tím chci říci, že kdyby nedošlo k pozměňovacímu návrhu, tak bychom asi vůbec diskusi nevedli a v podstatě bychom čekali na řešení přinesené vládou nebo ministerstvem práce a sociálních věcí.

Ještě bych se chtěla zmínit k rozložení na dva roky. Samozřejmě, že jeden z důvodů – a já teď neříkám, jestli považuji za důležitý nebo méně důležitý – je rozpočet a finance. Ministerstvo práce a sociálních věcí samozřejmě spravuje zejména mandatorní výdaje a tam se vždycky špatně hledají nějaké rezervy a nějaké zdroje. Jestliže někdo dává pozměňovací návrh, který znamená poměrně velký zásah do rozpočtu, tak by měl také říci to b), kde to tedy vzít. Nechci při této příležitosti vířit nějakou velkou debatu o tom, že v jiných oblastech je náš sociální systém poměrně velmi štědrý a velmi dlouhodobě třeba podporuje rodiče na mateřské, rodičovské dovolené, oproti třeba jiným zemím nejen Evropy, ale i světa. Ty dva kroky bych omluvila, nebo vysvětlila, v podstatě tím, že skutečně děti do deseti jsou ještě natolik malé, že v okamžicích vážné nemoci skutečně potřebují celodenní péči, a proto je nasnadě, aby tato věková skupina byla řešena bezprostředně, když diskuse tady v této chvíli probíhá, zatímco děti od deseti to 15 let jsou přece jenom více soběstačné, více samostatné a tam je potom už v rodině možné řešit péči o ně nějakou dohodou širší rodiny. Je možné třeba, aby matka pracovala na zkrácený úvazek a tím vlastně finanční situaci rodiny částečně řešila.

Já se domnívám, že jestliže rozpočtové možnosti jsou takové, že nedovolují nebo nenabízejí jinou možnost řešení, tak si myslím, že tento způsob, kdy na rok vlastně jaksí zvýhodníme věkovou skupinu sedm až deset let, že tím nezpůsobíme žádnou dramatickou chybu. Děkuji za pozornost.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, nikoho dalšího nemám přihlášeného, takže končím – pane kolego, řekl jsem – končím, ale neřekl jsem co, takže máte slovo. Slovo má pan senátor Jílek.

Senátor Adolf Jílek: Pane předsedo, děkuji za velkorysost, moje ruka byla poněkud pomalejší než váš jazyk. Chtěl jsem jenom k jedné věci. Tady kolega Štěch na jedné straně uznal, že návrh, který tady máme je vlastně, jak bych to řekl, nespravedlnost naruby, to znamená, že daleko více zvýhodňuje ty, kteří výhody potřebují menší proti těm, které výhody potřebují větší, protože jsou daleko více postiženy. V tomhle si myslím, že návrh, který máme na stole, nemyslím ten pozměňovák, je špatný. I to vědomí, že zavádíme opět jinou nespravedlnost, je horší než pozměňovací návrh, který tady máme a který to řeší ve dvou etapách. Já si myslím, že řešení ve dvou etapách v tomto případě vychází poměrně dobře a opravdu bych se bavil především o tom, že těm, kterým je potřeba pomoci, je potřeba pomoci tak, v takové výši, v jaké to potřebují, nikoliv v takové výši, jakou by si každý přál, protože pak bychom všichni, kteří pracujeme, odevzdávali 75 % své mzdy na potřeby těch, kteří si myslí, že jsou potřební. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, a teď už opravdu mám přihlášeného dalšího, a to je pan senátor Milan Štěch.

Senátor Milan Štěch: Víte, já si myslím, že je nesprávné říkat, že se řeší to, v jaké výši to ty rodiny potřebují. To přece my neřešíme. Kdybychom s těmi rodinami hovořili, tak samozřejmě podle finanční situace rodin by se to asi řešilo různě, také nevíme přesně, kolik rodičů požádá, jestli to skutečně bude těch 5 miliard, to je ten maximalistický odhad. Odhady, které vzešly z propočtů k poslednímu návrhu z našeho výboru, jsou – pokud jsem slyšel – pro příští rok necelá miliarda, pak necelé dvě miliardy, jsou to velké peníze. Nezlobte se, ale když se dokázaly snížit daně a pojištění lidem, kteří berou víc než 80 tisíc, takže měsíčně mají desítky tisíc korun čistého příjmu, tak si myslím, že naše společnost by mohla být tak solidární, o tomto problému jsme se díky poslancům dozvěděli, že bychom to řešili drobet velkoryseji měli, a naše výzva byla k tomu, aby se nedělal náběh ve dvou letech, ale aby se udělala změna podle návrhu výboru hned k 1. 1. 2009. To si myslím, že není nic špatného, že to není žádná katastrofa a že když jsme ten problém zjistili, tak ho řešme, jak se říká, čelem, a nerozkládejme to do dvou etap, protože podřizujeme ekonomické stránce tu lidskou sociální stránku, kterou poslanci, a doufám, že i my, jsme shledali jako oprávněnou.

Takže to bych tady chtěl říci. My to nebereme jako žádný zásadní střet, navrhovali jsme toto řešení, já jsem ho hned ráno sděloval paní předsedkyni našeho výboru, jestli nechtějí se tím kolegové z vládní koalice zabývat. Našli bychom v tom shodu, pokud si myslíte, že ten návrh, který jste vypracovali a dali do výboru, je dobrý, myslím si, že ne, tak u toho setrváte, ale prosím neříkejte, že my něco obracíme naruby. My nic naruby neobracíme, my chceme akorát řešení, které bude brzy, tzn. od 1. 1. příštího roku. Děkuji.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane ministře, dostanete slovo po skončení obecné rozpravy, jak to standardně bývá. Jestli vám to vyhovuje. Samozřejmě můžete vystoupit, kdy chcete. Teď už opravdu nikoho nemám, takže končím obecnou rozpravu a pane ministře, máte slovo jako navrhovatel.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Petr Nečas: Vážený pane předsedo, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, dámy a pánové, já teď nechci bezprostředně reagovat na vystoupení pana senátora Štěcha a opravdu spojit tuto problematiku s problematikou daňovou je podle mého názoru

trochu křečovitě, protože dokonce i kdyby daně byly vyšší, tak by se nesměly snižovat výdaje, protože je tady současně princip, na základě kterého jsou stanoveny výdajové limity, čili kdybychom vybrali na daních více, tak by nemohl být tento vyšší výběr daní rozpuštěn ve výdajové stránce státního rozpočtu, protože to zakazuje zákon. Usnesení sněmovny, kterým jsou stanoveny v nominální výši výdajové limity pro jednotlivé rozpočtové roky.

Já samozřejmě jsem si vědom toho, že je nepopulární zmiňovat je v souvislosti se sociální politikou a pomocí konkrétním lidem, zmiňovat i ekonomickou stránku nebo rozpočtovou stránku věci, že je vždycky lepší nabízet více a velkoryseji a ten, kdo upozorňuje na rozpočtový aspekt těchto opatření, tak je považován za ekonomistu, za asociála, za škarohlída, který to nepřeje těm potřebným apod.

Nicméně musí tady někdo takový být a já konstatuji suše analyticky, to je apolitické, nestraničné konstatování, že ani těch 900 milionů podle návrhu, který je obsažen v usnesení Výboru pro sociální politiku a zdravotnictví Senátu, prostě v rozpočtu na příští rok nejsou. Já se vší vážnosti prohlašuji, že zatím teď jako ministr práce a sociálních věcí já nevím, kde tu jednu miliardu vezmu, nebo téměř jednu miliardu vezmu. Já to prostě nevím, nicméně to budeme muset nějakým způsobem muset zajistit, protože se z toho stane mandatorní, čili ze zákona nárokový výdaj, ale prostě v současném rozpočtu tyto finanční částky nejsou, protože státní rozpočet, jeho návrh nemohl počítat se schválením tohoto pozměňovacího návrhu.

A to již vůbec nemluvím o rizicích současného ekonomického vývoje, kdy je projektován státní rozpočet, nárůst v příštím roce 4,8 % a mnohé nasvědčuje tomu, že je to spíše velmi optimistický scénář na základě posledních dnů a týdnů a vývoje globální ekonomiky. Čili říkáme-li, že máme být velkorysejší v některých sociálních opatřeních, tak vždycky každá mince má dvě strany, a já bych velmi prosil, abychom si tohoto byli vědomi a netvářili se, že jde pouze o sociálně vstřícné opatření, které nemá rozpočtové dopady. To za prvé.

Za druhé, já bych chtěl říci, že věková hranice 10 let není stanovena náhodně. Přece každý, kdo má malé děti, tak ví, že tzv. paragraf zpravidla dostane pouze, pokud nejsou velmi závažné důvody, pouze pro dítě do 10 let, čili je to stanoveno analogicky ten první nástup, protože pokud vám onemocní dítě, dostane angínu nebo zápal plic, pokud je starší 10 let, jenom velmi výjimečně dostanete finanční prostředky ze systému nemocenského na péči o toto dítě, tzv. paragraf, jak je to lidově nazýváno, čili hranice 10 let není stanovena náhodně. S tím že samozřejmě vzniká legitimní debata, proč se to prodlužuje pouze pro děti do 15 let, proč 16 nebo 17leté dítě je z tohoto vyřazeno. Přece příspěvek na péči je ve zvýšení míře vyplácen dětem až do 18 let a liší se to až datem dospělosti, čili tady teoreticky můžou vznikat námitky, že je to pouze do 15 let. Čili rozpočtové mantinely jsou podle mého názoru naprosto legitimní.

Já musím opravdu konstatovat, že jedním z důvodů, proč to rozkládáme do dvou let, je i důvod, že nám to umožní přesně zmapovat v průběhu příštího roku počty dětí a rodin, které si o tento rodičovský příspěvek do 10 let požádají, a umožní nám to odhadnout procento těch dětí, které jsou dispenciarizované a které máme posčítané přes Ústav zdravotnických informací. Já chci jenom konstatovat, že těch dětí do 10 let je 26 629, z toho je 13 315 dětí dlouhodobě zdravotně postižených a 13 314 dětí dlouhodobě těžce zdravotně postižených. Do 15 let je jich 55 175, z toho je 27 588 dětí dlouhodobě zdravotně postižených a dalších 27 587 dětí dlouhodobě těžce zdravotně postižených, a právě to rozložení do dvou let nám umožní přesně srovnat tato čísla evidence, která je v podstatě takřka jmenovitá, s počty žadatelů o

tento zvýšený rodičovský příspěvek a odhadnout potom, jak vysoké budou ty náklady v případě varianty do 15 let. Čili má to i toto racionální hledisko. Chtěl bych velmi poprosit Senát Parlamentu ČR, aby to vzal v potaz.

Je skutečností, že na příští rok budou zvýšené výdaje 959 milionů, což znamená téměř 1 miliarda, znovu opakuji, je to možná banální pro někoho, že tyto výdaje nejsou rozpočtovány v momentálním návrhu státního rozpočtu, kde celkově na státní sociální podporu je 44 miliard, a tady to znamená plus 1 miliarda navíc, a v roce 2010 kdyby se rozšířilo toto opatření pro děti do věku 15 let, tak by to znamenalo 1 986 milionů, čili téměř 2 miliardy korun.

Považuji to za rozumný kompromis a především bych chtěl říci jedno.

Tento návrh, který schválil senátní VZSP, je mimo vši pochybnosti jasným zlepšením situace těchto rodin. Já tady nechci rekriminovat politickou debatu, kde byli ti, kteří teď hájí tento velkorysý návrh, uplynulých osm nebo deset let, kdy se pro tyto rodiny neudělalo vůbec nic. Já chci taky zmínit to, že tento návrh byl obsažen ve vládním prorodinném balíčku, čili vláda by s tímto návrhem přišla ještě do konce letošního roku. S tímto návrhem, který byl schválen výborem pro sociální politiku a zdravotnictví Senátu. Čili my jsme tuto situaci chtěli a byli připraveni řešit. Vývoj politického života šel tou cestou, že se to prostě zrychlilo. To se nedá nic dělat. Ale já bych chtěl znovu požádat o podporu této varianty, kterou schválil senátní výbor.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji, pane ministře. Slovo má garanční zpravodajka – paní senátorka Daniela Filipiová.

Senátorka Daniela Filipiová: Děkuji, pane předsedo, já jenom shrnu proběhlou debatu. Vystoupili tři senátoři, z toho jeden dvakrát, a padl návrh na – schválit zákon, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Děkuji. O tomto návrhu budeme hlasovat za chvíli.

Budeme hlasovat o návrhu schválit tuto předlohu.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, tlačítko ANO. Kdo je proti, tlačítko NE. Hlasování č. 7 ukončeno, registrováno 60, kворum 31, pro 21, proti 14. Návrh byl zamítnut.

Ale já otevírám podrobnou rozpravu. Do podrobné rozpravy se mi nehlásí nikdo, takže bereme všichni v potaz, že návrhy, které byly přijaty na výboru pro zdravotnictví a sociální politiku, jsou předlohou našeho dalšího hlasování. Podrobnou rozpravu končím. Pane ministře, nepředpokládám, že byste se vyjadřoval, ani paní garanční zpravodajka, která nás provede nyní hlasováním o pozměňovacích návrzích, jak byly na výboru předloženy.

Senátorka Daniela Filipiová: Děkuji, pane předsedo, kolegyně a kolegové, já si myslím, že o tomto návrhu můžeme hlasovat en bloc, protože jsou v podstatě provázány. Pokud nejsou, tak to jsou drobné legislativně-technické úpravy, které se promítají do dalšího znění zákona, takže to můžeme nechat jako jedno hlasování.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Návrh zazněl. Je všem jasné, že budeme **hlasovat en bloc o návrzích**, tak jak je máme v tiskové podobě z našeho výboru.

Zahajuji hlasování o pozměňovacích návrzích. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 8 ukončeno. Registrováno 61, kворum 31, pro 45, proti nikdo.
Návrh schválen.

Nyní budeme hlasovat o tom, zda vrátíme Poslanecké sněmovně tento návrh zákona, ve znění našich pozměňovacích návrhů.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, tlačítko ANO a zvedne ruku, kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Hlasování č. 9 ukončeno. Registrováno 61, kворum 31, pro 44, proti nikdo.
Návrh byl schválen.

Nyní v souladu s usnesením Senátu č. 65 ze dne 28. ledna 2008 musíme pověřit senátory, kteří odůvodní naše pozměňovací návrhy na schůzi Poslanecké sněmovny. Navrhuji, aby to byla zpravodajka paní senátorka Daniela Filipiová a ptám se paní předsedkyně výboru, kdo by byl druhý. Kývá hlavou, bude to paní senátorka Alena Palečková. To je můj návrh. Nikdo další se nehlásí. Takže o tomto pověření budeme nyní hlasovat.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro tato dvě jména, tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti, tlačítko NE a rovněž zvedne ruku. Hlasování č. 10 ukončeno. Registrováno 61, kворum 31, pro 58, proti nikdo. Návrh byl schválen. Končím projednávání tohoto bodu. Děkuji zpravodajce i panu ministrovi. My se tady vystřídáme u mikrofonu.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Hezké dopoledne, kolegyně a kolegové. Budeme pokračovat následujícím bodem. Tím je:

**Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2002 Sb.,
o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto
zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon),
ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 309/2002 Sb., o změně zákonů
souvisejících s přijetím zákona o službě státních zaměstnanců ve správních
úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců
ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů**

Tento návrh zákona jste obdrželi jako **senátní tisk č. 312**. Prosím opět pana ministra práce a sociálních věcí Petra Nečase, aby nás seznámil s návrhem zákona. Máte slovo, pane ministře.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Petr Nečas:
Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky, páni senátoři, dámy a pánové, dovoluji mi, abych stručně uvedl návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a s tímto související další zákony.

Tento služební zákon byl schválen na jaře roku 2002 těsně před volbami. S tím, že se plánovala jeho účinnost od 1. ledna 2004. První návrh na odložení účinnosti tohoto zákona padl již v létě roku 2002, kdy na základě tehdy schváleného zákona byla odložena platnost, účinnost zákona na 1. leden 2005.

Uběhl rok a již v roce 2003 byl podán další návrh na odložení účinnosti zákona, tentokrát na 1. ledna 2007. Uběhly další tři roky a vláda – chci podotknout, ještě stále vláda sociálně demokratická vedená Jiřím Paroubkem – navrhla odložení účinnosti tohoto zákona na 1. leden 2009. Jinými slovy, vláda zde navrhuje posunutí účinnosti tohoto zákona poté, co již třikrát byla jeho účinnost minulými vládami

posunuta v čase, který proti té původní účinnosti – tedy 1. ledna 2004 – dosáhl pětileté prodlevy.

Důvody k tomuto kroku jsou tři. První důvod je – a ten je zjevný – i z toho, že se tímto způsobem, tzn. odsunováním účinnosti tohoto zákona, chovaly i předcházející vlády, že na plné zafinancování tohoto zákona nejsou ve státním rozpočtu finanční prostředky. Otevřeně říká, že zřejmě nikdy nebyly, a je otázkou, nakolik zákon v předvolební atmosféře roku 2002 byl myšlen jako vážně aplikovatelný zákon, nebo zda to byla pouze vějička na státní zaměstnance v předvolebním období. Ale to je otázka politického posouzení.

To je tedy první důvod. Druhý důvod je ten, že na základě kroků, které byly učiněny v uplynulých letech, není možno tento zákon institucionálně provést, protože nebylo zřízeno generální ředitelství státní služby, byly zrušeny příslušné tabulky, nebyl jmenován generální ředitel státní služby ani jeho zástupce, jinými slovy, tento zákon je i neproveditelný institucionálně.

Třetím a nejzásadnějším důvodem je to, že vláda začala připravovat nový zákon o úřednících ve veřejné správě, který by v sobě komplexně zahrnul úředníky, kteří působí jak v orgánech, které jsou součástí státní správy, tak v orgánech, které jsou součástí samosprávy. Důvod je logický a velmi jednoduchý. Drtivá většina úkonů státní správy, se kterou se setkávají občané ČR v každodenním životě, není vykonávána státními úředníky, ale je vykonávána úředníky obecních, městských, případně krajských úřadů v přenesené působnosti státní správy. Nedávalo tedy, podle mého hlubokého přesvědčení a názoru vlády žádnou logiku ve výkonu státní správy odlišovat podle dvou odlišných principů výhod, privilegií a systémů úředníky, kteří spadali přímo pod stát a úředníky, kteří také vykonávali státní správu, ale jako součást samosprávních orgánů, tzn. obecních, městských a krajských úřadů.

To je důvod, proč se vláda rozhodla jít cestou vytvoření nového jednotného zákona o úřednících ve veřejné správě. Tento zákon by měl být přijat a schválen, aby přesáhl horizont několika volebních období, tzn. na základě širší politické shody. A to je třetí, a podle mého názoru nejzásadnější důvod, proč je nezbytné účinnost služebního zákona a tzv. doprovodného zákona odložit o tři roky. A to je tedy materie návrhu, který byl předložen vládou a který byl schválen Poslaneckou sněmovnou.

Pane předsedající, děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane ministře. Posadte se opět ke stolku zpravodajů. Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro zdravotnictví a sociálních politik. Ten přijal usnesení, jež vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 312/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Pavel Čáslava, kterého prosím, aby nás seznámil se svou zprávou.

Senátor Pavel Čáslava: Vážený pane místopředsedo, vážený pan ministře, vážené senátorky, senátoři. Tato rozsahem nevelká novela, kterou nám předkládá vláda ústy svého ministra, se týká zákona 218/2002 Sb., známého jako služební zákon, ve znění pozdějších předpisů, a také doprovodného zákona č. 309/2002 Sb.

Bylo by dobré říci, že služební zákon přijatý v roce 2002 měl zásadním způsobem upravit právní poměry zaměstnanců, kteří ve správních úřadech vykonávají státní správu jako službu poskytovanou Českou republikou veřejnosti. Tedy státních zaměstnanců. Dále organizační věci státní služby, přípravu osob na státní službu, služební vztahy státních zaměstnanců, jejich odměňování, řízení ve věcech státní služby a také odměňování ostatních zaměstnanců ve správních

úřadech, těch kteří nevykonávají státní správu. A dále organizační věci vztahující se k zaměstnávání těchto zaměstnanců.

Čili byl to velice komplexní zákon, komplexní norma, která kromě jiného měla také státní službu, státní zaměstnance oddělit od politického dění a vytvořit pro ně určitou jistotu proti otřesům na politické scéně.

Považuji za důležité upozornit, že tehdy přijatý služební zákon se týkal pouze zaměstnanců orgánů státní správy, ačkoli byl v ČR uplatněn duální model správy, čili státní správa a samospráva, kdy značnou část agendy státní správy vedle státních orgánů vykonávají samosprávné celky v přenesené působnosti. Došlo tedy tímto zákonem k separaci obou skupin zaměstnanců vykonávajících v podstatě stejný druh práce, čili státní správu jako službu poskytovanou Českou republikou veřejnosti.

Pan ministr podal přehled k změnách, které provázely tento zákon, čili o jeho odkládání a o důvodech tohoto odkládání. Já to nebudu opakovat. Jen konstatuji, že současným vládním návrhem, který máme před sebou jako senátní tisk č. 312, se posunuje účinnost zákona o státní službě o tři roky. Současně se změnou služebního zákona bylo nutné promítnout tuto změnu do navazující právní normy, čili zákona č. 309/2002. Jedná se tedy již o čtvrté posunutí termínu účinnosti zákona.

Pan ministr podrobně zdůvodnil posunutí účinnosti, prezentoval důvody, já se jen dotknu posledního třetího důvodu, který považuji za velmi závažný, protože je systémový. Ukazuje se, že přijetí služebního zákona v roce 2002 nebylo nejlepší řešení z důvodů, které jsem již uvedl, tedy duální model státní správy a samosprávy. A důležité je, že vláda v současné době pracuje na přípravě střešového zákona pro zaměstnance ve veřejné správě a má oddělení těchto zaměstnanců de facto napravit, zrušit a navrhnout zákon, který se bude týkat obou skupin zaměstnanců. To považuji za systémové řešení, nicméně zákon bude velice složitý, protože řešení postavení těchto zaměstnanců vyvolává velice komplikované ústavně-právní otázky. Předpokládá se, že vytváření tohoto zákona přesáhne volební období a bylo by tedy značně neefektivní a těžko zdůvodnitelné v současné době vydávat značné prostředky ze státního rozpočtu na implementaci stávajícího služebního zákona. Což znamená kromě jiného například vytváření struktur generálního ředitelství státní služby a jeho personální obsazení nebo vytváření rozsáhlého a technicky náročného informačního systému.

Na doplnění předkládám ještě stručný přehled o průběhu legislativního procesu, jímž vládní návrh zákona doposud prošel. Vláda předložila návrh zákona 22. 5. 2008 jako sněmovní tisk 521 Poslanecké sněmovně. První čtení proběhlo 18. 6. 2008 na 34. schůzi. Návrh byl přikázán výboru pro sociální politiku. Výbor dne 7. 7. 2008 přijal usnesení doporučující návrh schválit. Ve druhém čtení prošel návrh obecnou rozpravou 19. 8. 2008 na 37. schůzi PS. A ve zkrácené lhůtě 48 hodin bylo dne 22. 8. zahájeno třetí čtení, nebyly podány žádné pozměňovací návrhy a vládní návrh byl poté schválen těsnou většinou. Ze 190 přítomných při kvoru 95 bylo pro 96, proti sedm.

Výbor Senátu pro zdravotnictví a sociální politiku projednal tento tisk, tuto novelu včera 17. září 2008 a doporučil Senátu PČR schválit návrh zákona, ve znění postoupeném PS. Já se k tomuto doporučení připojuji. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane zpravodaji a prosím, posadte se ke stolku zpravodajů. Je mou standardní povinností se zeptat, zda chce někdo využít možnost paragrafu 107 jednacího řádu a vyslovit vůli návrhem zákona se nezabývat. Nikoho takového nevidím, otevírám tedy obecnou rozpravu. Do

obecné rozpravy se jako první přihlásil kolega Milan Štěch. Máte slovo, pane senátore.

Senátor Milan Štěch: Děkuji, pane ministře, vážené kolegyně, vážení kolegové, zákon o státní službě bohužel prošel velice nepříznivým vývojem, velice nepříznivou dobou. Byl přijat v roce 2002 a měl být účinný od 1. 1. 2003. Tehdy byly vytvořeny podmínky a předpoklady pro to, aby byl přijat, ale bohužel víme, že příroda věci, které jsme my mínili, měnila. Přišly povodně a tehdejší Špidlova vláda stála před rozhodnutím buď dát peníze na státní službu a nebo peníze dát těm nejpotřebnějším, tzn. postiženým občanům. Rozhodla se pro variantu dát peníze potřebným občanům na alespoň částečné řešení důsledků povodní a zákon o státní službě byl odložen.

První odložení bylo ovšem v době, kdy bylo potřeba nastartovat hospodářský růst a zákon se znovu odložil a je popravdě třeba říci, že se podařilo i pomocí veřejných zdrojů nastartovat v ČR hospodářský růst, který vyvrcholil v loňském roce velice slušnými čísly. Bohužel už se tak letos neděje. Myslím si, že je velká škoda, že se nám nepodařilo udržet zákon o státní službě tak, aby vstoupil v účinnost. Tím neříkám, že bych chtěl dát přednost státní službě před povodněmi, v žádném případě, ale jistě kdyby se podařilo nastartovat účinnost zákona o státní službě, uvést to v život, nemohl by nikdy pan dnešní předseda vlády prohlašovat, že po jeho nástupu přijde noc dlouhých nožů. A také přišla, protože víme, že ve státní správě byly provedeny velké změny, podle našeho názoru ke škodě státní správy. A myslím si, že ČR zákon, který by odpolitizoval, alespoň z pohledu stranického vlivu státní službu, aby nedocházelo k zásahům po každých volbách do PS nebo při každé výraznější změně vládních koalic, je naprosto nutný.

Myslím si, že toto řešení přece jen v letošním roce, resp. v příštím roce by bylo reálné, protože jsme byli v období hospodářského růstu. Samozřejmě by nemohlo dojít k výraznému podvázání, snížení příjmů do veřejných rozpočtů, jak se stalo, v reformě veřejných rozpočtů. Tady bych chtěl upozornit, že nemohu brát argument, že jakýmsi nepřekročitelným mezníkem je zákon o rozpočtových limitech. Je přece jasné, že vláda vůbec nečekala, že inflace pro letošní rok bude 7 procent v návrhu státního rozpočtu; počítala, že bude inflace 3,8. Není to dogma a je možné tyto limity zákonem samozřejmě změnit, protože za inflaci, která je ve výši 7 procent samozřejmě nemohou občané, nemohou veřejní úředníci, de facto částečně je to na vrub globálních problémů, částečně je to na vrub nedomyšlené a špatně načasované reformy veřejných rozpočtů.

Jako klub sociální demokracie, i já osobně nenavrhuje žádnou změnu usnesení, my se zdržíme hlasování, protože si myslíme, že je potřeba zákon o státní službě uvést v život dříve než za tři roky. A že každý odklad znamená, že státní služba může být méně kvalitní, protože lidé ve státní službě mají velkou nejistotu. Také by se tam tak nepropadaly platy, kdyby ten zákon byl, jako se tam propadají v letošním roce a vypadá to, že i v příštím roce. Zákon, který by stanovil dlouhodobá a neměnná pravidla, který by eliminoval politické vlivy pro úředníky, kteří připravují normy a chod předpisů týkajících se veřejné správy, by měl být mimo nějaké přímé politické vlivy politických stran. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. Do obecné rozpravy jsou dále přihlášení kolega Jiří Zlatuška a místopředseda Senátu Jiří Liška. Prosím pana senátora Zlatušku o jeho vystoupení.

Senátor Jiří Zlatuška: Pane předsedající, pane ministře, v tomto případě se jedná o několikrát odsunutí účinnosti, v tomto případě dokonce o tři roky. Navíc jestli jsem dobře rozuměl zdůvodněním, tak se počítá s tím, že by se měla vypracovat úplně nová legislativní úprava.

Chtěl bych se, pane předsedající, vaším prostřednictvím pana ministra zeptat, z jakého důvodu se účinnost tohoto zákona odsunuje, a proč se zákon rovnou nezruší. Jestli si skutečně pan ministr myslí, že někdy dojde k situaci, že tento zákon vstoupí v účinnost. Pokud si to nemyslí, pak se domnívám, že by bylo korektnější zákon zrušit a nenechávat nás příště procházet stejným procesem znovu a znovu.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. Nechávám teď na vůli pana ministra, zda chce odpovědět hned nebo v závěru. Děkuji, pane ministře. Prosím pana místopředsedu Lišku o jeho vystoupení.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, narozdíl od kolegy Štěcha říkám, že zákon bohudík prošel složitým obdobím a že je dobře, že nevstoupil v platnost. Samozřejmě důvody, proč nevstoupil v platnost si můžeme vykládat různě, ale pravdou je to, že po několikáté odložení účinnosti služebního zákona i tzv. doprovodného zákona jasně signalizuje to, že tyto zákony nejsou v pořádku.

Pan kolega Štěch se snažil vysvětlit, proč za vlády sociální demokracie byl tento zákon odkládán. Myslím, že jeho argumenty sice zněly přesvědčivě, ale že to tak úplně zcela nebylo. My, kteří jsme tady delší dobu, si dobře vzpomínáme, v jaké atmosféře byl tento zákon přijímán. Tehdy to možná někteří kolegové vnímali jinak, ale já jsem to osobně cítil jako úlitbu statisícům úředníků před volbami do PS, kteří měli být koupeni za velkorysou nabídku, kterou jim poskytoval služební zákon.

Ono v něm nejde jen o stěžejí zdůvodnitelnou ekonomickou náročnost, ale především o – a o tom zde již také hovořil pan ministr – o tom nepochopitelném rozlišování mezi státními zaměstnanci, kteří jsou bráni jako takoví vyšší, kvalifikovanější, plnohodnotnější služebníci státu a mezi zaměstnanci územních samosprávních celků, kteří v mnoha případech dělají naprosto stejnou práci jako jejich kolegové ve státních úřadech.

Myslím si, že každý z nás měl možnost mluvit především s úředníky pracujícími v samosprávě po přijetí služebního zákona. Dobře si vzpomínám, jak byli zklamaní až rozhořčení nad tím, jaké obrovské výhody dostávali státní úředníci, kteří pracovali o dva domy vedle a dělali mnohdy daleko jednodušší práci, než dělali oni sami.

A tady jsem skutečně moc rád, že pan ministr přichází s myšlenkou, že zákon by měl být nahrazen jedním zákonem o úřednících, aby se právě rozdílly, které jsou mezi tzv. státními úředníky a úředníky samospráv, zrušily.

Myslím si, že to bude velmi důležité a bude tak odstraněna jedna z největších chyb dosavadního pojetí služebního zákona.

Kolega Štěch také argumentoval tím, že lidé ve státní správě žijí v nejistotě. Já znám mnoho lidí, kteří pracují ve státní správě. Myslím si, že velká většina z nich žije ve velké jistotě, možná že bych řekl až v příliš velké jistotě, jsou naprosto neprůstřelní, takže nemohu souhlasit s argumenty, o kterých tady hovořil kolega Štěch.

Ale, vážené kolegyně a kolegové, já si dovoluji při této příležitosti upozornit ještě na jednu věc, a to je, abychom nečekali od služebního zákona nebo od zákona o úřednících veřejné správy nějaké velké zázraky. Zákon, který bude napsán,

nebude přece samospasitelný, a stejně tak jako se služebním zákonem, pak si myslím, že ani se zákonem o úřednících veřejné správy se rázem nezlepší činnost úředníků a ani se jim tím nezamezí politicky motivované rozhodnutí správních úřadů, anebo dokonce, že se tím zákonem podaří vymýtit korupce. Tak to přece není. Vážnost a respekt se přece nedá nadiktovat zákonem, a touhu nebo případně touhu přivydělat si bokem, jen mírně oslabuje zvýšení platů a navýšení dalších různých výhod. A nečlenství v politické straně přece neznamená zbavení se vlivu politiky.

Pokud chceme vážně a seriózně uvažovat o odstranění takových nešvarů, jako je ve státní a veřejné správě v řadě případů korupce nebo neprofesionální či výkonná činnost této správy, pokud chceme, aby si lidé práce úředníků skutečně vážili, je nutné se především ptát, kterou z agend státní správy lze jako zbytečnou zrušit, která razítka a povolení jsou nadbytečná, co vše lze nechat na nestátním nebo soukromém sektoru. Tam, kde z pozice státu nepřichází nějaké zvýhodnění, je zbytečné nosit úplatky. A pokud se přestane stát plést do věcí, do kterých mu nic není a bude se starat jen o to, co je naprosto nezbytné a co je pro všechny důležité, tak každý snadněji pochopí, že tuto činnost je třeba zaplatit ze společných peněz a ty peníze nemusí být malé, pokud i úředníků bude málo a jejich cílem bude lidem život zjednodušovat, a ne komplikovat, jak se to v mnoha případech děje. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane místopředsedo. Dalším přihlášeným je kolegyně Alena Gajdůšková. Prosím o její vystoupení.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové. Nechtěla jsem k tomuto zákonu vystupovat, protože jsem si myslela, že věci jsou téměř jasné, ale musím přece jenom říci pár poznámek.

Za prvé je potřeba říci, že některé části tohoto zákona jsou účinné již nyní, že se tedy nebavíme o tom, že by celý zákon měl nebo neměl být, baví se jenom o jeho části.

Za druhé. Investice do lidí, jak je obecně známo, je ta nejefektivnější investicí s největší návratností. A myslím si, že proto je také potřeba, aby služební zákon byl přijat. Zvláště ve veřejné správě, tedy jak ve státní správě, tak v samosprávě velmi záleží na tom, jací lidé a jací odborníci pracují, protože spousta těch záležitostí není v zákonech, v předpisech. Spousta těch věcí ke spokojenosti či nespokojenosti lidí s veřejnou správou je v tom, jak se ten který úředník k lidem chová, jak je ochotný či neochotný lidem vyjít vstříc, pomoci, poradit. I o tom by měl být služební zákon, resp. k tomu služební zákon by měl sloužit, k tomu, aby úředníci, ať už samosprávy nebo veřejné správy, vykonávali svou práci dobře.

Já souhlasím s tím, co říkal pan ministr, že by ten rámec měl být velmi podobný. Ale musím k tomu říci ještě jednu věc. Úředníci samospráv, tzn. obcí a krajů, jsou v trošičku jiné pozici. Tam zastupitelstvo může rozhodnout o jejich ohodnocení podle toho, jak si zváží, že ten který úředník pracuje, jak je užitečný, potřebný, jak si zastupitelstvo udělá rozpočet. Úředníci státní správy mají tabulky, a tím to končí.

Je tedy skutečně potřeba, aby služební zákon byl v plném rozsahu co nejdříve. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, paní senátorko. Ptám se, zda se ještě někdo hlásí do obecné rozpravy. Není tomu tak, obecnou rozpravu končím a ptám se pana ministra, zda si přeje vystoupit k proběhlé obecné rozpravě. Je tomu tak. Máte slovo, pane ministře.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Petr Nečas:

Vážený pane předsedající, paní senátorky, páni senátoři, dámy a pánové. Já bych si dovolil zareagovat na proběhlou diskusi.

Napřed drobnou opravu paní senátorky Gajdůškové. Úředníci územních samosprávních celků jsou samozřejmě placeni na základě tabulek, které mimochodem svým nařízením stanovuje vláda. Jsou to úplně stejné tabulky, na základě kterých jsou placeni úředníci, kteří jsou zaměstnanci státu. Čili tomu tak není, nejsou žádné smluvní platy. Mimochodem myšlenka, se kterou teď přichází sociální demokracie, jestli jsem to správně pochopil, na zavedení smluvních platů v části veřejné správy, je docela inspirativní a děkuji za ni.

Chtěl bych také zdůraznit, že stávající zákon, kdyby vstoupil do účinnosti, tak vytváří úplně absurdní situaci. Absurdní situaci například v tom, že více než 50 procent veškerých úkonů státní správy, která je dělána v koncovém stupni vůči občanům ČR, jsou mimochodem stavební úřady, které jsou ze sta procent vykonávány úředníky územních samosprávních celků, resp. pověřených obcí. Čili ty vůbec mimochodem nejsou vykonávány státními úředníky. Vznikají tady absurdní situace. Kdyby tento zákon vstoupil v účinnost, absurdní situace plynoucí například z předchozího zákona, který jsme projednávali, o státní sociální podpoře, kdy státní sociální podpora v první instanci by byla obhospodařována úředníky, kteří by pracovali podle tohoto zákona o státní službě, ale jim nadřazená odvolací druhá instance by byla vykonávána úředníky krajského úřadu, kteří by nebyli odměňováni nebo honorováni podle tohoto zákona. V Praze by to bylo ještě úplně naopak.

Čili to ukazuje, že vůbec koncept, se kterým přišla vláda v roce 2002, vydělit z množiny úředníků jakýsi nadúředníky v podobě přímých zaměstnanců státu, byl od počátku chybný. Byl od počátku chybný a byl to mimochodem jeden z důvodů, proč řada z nás proti tomuto zákonu hlasovala, tudíž nemá žádné psychické trauma z posunování jeho účinnosti.

Považuji tedy za správný koncept vytvořit nový zákon o úřednících ve veřejné správě, který bude opravdu v sobě zahrnovat jak státní úředníky, tak úředníky územně samosprávních celků.

Musím také provést drobnou opravu v tom příběhu, který tady řekl pan senátor Štěch, že vlastně jenom povodně zabránily sociálně demokratické vládě zavést plnou účinnost tohoto zákona. Ano, v prvním okamžiku to byl vysvobozující odchod od brány pro sociálně demokratickou vládu, že se mohla vymluvit na povodně, protože zákon mimochodem měl vstoupit do účinnosti v plné míře až 1. ledna r. 2004, nikoliv r. 2003. A v r. 2003 žádné povodně nebyly, pokud nemluvíme o dluhové povodni, která byla spouštěna tehdejší sociálně demokratickou vládou. A v r. 2003 bylo opakovaně navrženo posunutí účinnosti tohoto zákona. A i dokonce v létě r. 2006, kdy vláda Jiřího Paroubka potřetí navrhla posunutí účinnosti tohoto zákona, také nebyly povodně.

Čili myslím, že z těchto 3 kroků; 3 sociálně demokratických vlád je evidentní, že prostě systém možná nikdy ani v účinnost neměl vstoupit a že byla pravdivá ta teze, že nikdy finanční prostředky na jeho financování nebyly k dispozici.

Chtěl bych zareagovat i na dotaz pana senátora Zlatušky, který považuji za korektní a legitimní dotaz, proč jsme rovnou nenavrhli zrušení tohoto zákona.

Přiznám se, že teď budu velmi otevřený, a doufám, že mi to nebude přičteno k tíži.

Tím prvním důvodem je, a to řeknu velmi otevřeně, že si nejsme jisti, zda bychom se po zrušení tohoto zákona jako celku, přestože není účinný, nevystavili žalobě ze strany Evropské komise, protože nemáme příslušný zákon.

Vím, že to působí absurdně, ale takhle absurdně funguje Evropská unie. Jí nevadí, že tento zákon není účinný, jí by vadilo, kdyby nebyl.

Kdo v tom hledá nějakou logiku, nenajde ji. Nicméně i to je jedna z vlastností Evropské unie.

A druhý důvod je, že vláda nechce rušit zákon mimo jiné, aby demonstrovala, že má opravdu vůli vytvořit nový zákon, nový zákon o úřednících ve veřejné správě, a svým způsobem na jakoukoliv vládu, která je tady teď, která tady bude v budoucnu, je vytvářen stanoveným datem tak, aby do té doby byl zákon schválen, a jeho součástí samozřejmě bude i zrušovací ustanovení, kterým se budou rušit zákony č. 218/2002 Sb. a č. 219/2002 Sb., protože pevně doufám, že česká politická reprezentace se nebude chtít dostat do situace, kdy bude návrh účinnosti zákona absurdně posouvat již popáté. Myslím si, že žádná vláda, žádný ministr to nebude chtít dělat. Mohu pouze jako ministr práce a sociálních věcí vyjádřit své uspokojení nad tím, že zákon o úřednících ve veřejné správě nebude již připravován ministerstvem práce a sociálních věcí, ale ministerstvem vnitra, kam logicky z hlediska veřejné správy tato problematika patří.

Čili jsou to tyto dva důvody, které jsem tady velmi otevřeně a upřímně řekl, proč nebylo navrženo zrušení zákona jako celku.

Tolik, vážený pane předsedající, mé závěrečné vystoupení.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji vám, pane ministře, a prosím pana zpravodaje, aby se vyjádřil k obecné rozpravě.

Senátor Pavel Čáslava: Já se omezím jenom na konstatování, že v obecné rozpravě vystoupili čtyři senátoři.

Dovolu mi tedy, abych na závěr přečetl usnesení výboru pro zdravotnictví a sociální politiku z 25. schůze, konané dne 17. září 2008, k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 309/2002 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon), ve znění pozdějších předpisů (senátní tisk č. 312).

Po odůvodnění předkladatele, ministra práce a sociálních věcí ČR RNDr. Petra Nečase, zpravodajské zprávě senátora Pavla Čáslavy a po rozpravě výbor:

- I. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.
- II. Určuje zpravodajem výboru pro jednání o návrhu zákona na schůzi senátorů senátora Pavla Čáslavu.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane senátore. Nyní bych chtěl zahájit hlasování, ale s technickou poznámkou se přihlásila předsedkyně klubu sociální demokracie Alena Gajdůšková.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, pane ministře, využívám svého práva vystoupit, protože musím přece jenom říci tři poznámky.

Za prvé. Na repliku, že se sociálně demokratické vlády vymlouvaly na povodně, je potřeba připomenout, že tehdy byly pod vodou dvě třetiny území Čech. Povodně zasáhly i tuto místnost, ve které zasedáme. A samozřejmě to spolu s tím, že současně probíhala reforma veřejných financí, kterou jsme prováděli, narozdíl od této vlády, takže nedopadla negativně na lidi, že se nedostali lidé pod hranici chudoby, samozřejmě znamenalo vysoké nároky na finance. (Velký hluk v Jednacím sále.)

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Prosím, klid.

Senátorka Alena Gajdůšková: Za druhé, nenavrhujeme zamítnutí tohoto návrhu, respektujeme váš záměr. Nicméně řekli jsme, že jsme přesvědčeni o tom, že je skutečně potřebné přijmout kroky, aby došlo k odpolitizování státní správy, aby státní správa byla vysoce profesionální odbornou činností, protože tak také ale lze – a já jsem o tom hovořila jasně – investovat do lidí a dosáhnout vysoké odbornosti.

A za třetí k tomu, co jsem řekla sama. Hovořila jsem o tom, že samospráva má samozřejmě vliv na výši mezd pracovníků samosprávy, samozřejmě v nenárokových složkách.

Jenom musím připomenout, že jako předsedkyně klubu mám právo přednosti vystoupení a že se jedná o technickou poznámku, řekl pan předsedající, nikoliv já. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji vám, paní senátorko. Obecná rozprava byla dokončena, takže kolegovi Kuberovi nemohu udělit slovo, jak řekla kolegyně Gajdůšková, může vystoupit pouze funkcionář Senátu, anebo pan ministr svým vystoupením může znovu otevřít obecnou rozpravu, což nečiní.

Budeme tedy po znělce **hlasovat o návrhu, tak jak nám ho přednesl zpravodaj**.

Aktuálně je přítomno 60 senátorek a senátorů, aktuální kvórum je 31.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro návrh, stiskne tlačítko ANO a zdvihne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a též zdvihne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 11 se ze 60 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 31 pro vyslovilo 46, proti byli čtyři. **Návrh byl přijat.**

Děkuji panu ministrovi, děkuji zpravodaji.

A budeme pokračovat dalším bodem, kterým je

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Tento návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. 313** a opět prosím pana ministra Petra Nečase, zda by nás uvedl do problému.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Petr Nečas: Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, dámy a pánové. Dovolte mi, abych uvedl Návrh zákona, kterým se mění zákon o zaměstnanosti, zákon o pobytu cizinců a další související zákony. Základním cílem této rozsáhlé reformní novely je uplatnit politiku zaměstnanosti a několik základních principů a já bych chtěl vyzvednout především tři základní principy k podpoře aktivity.

Tím prvním principem je, že ten, kdo pracuje, se musí mít lépe než ten, kdo setrvává v systému sociální ochrany. Druhým principem je, že ten kdo je aktivní, se musí mít lépe než ten, kdo je pasivní a pouze pasivně setrvává v systému sociální ochrany. Třetím základním principem je ten princip, že kdo se snaží svou nepříznivou sociální situaci vyřešit rychle, co nejrychleji, tak má být za tuto aktivitu bonifikován.

Základní opatření, která jsou tady navržena především v zákoně o zaměstnanosti a v zákoně o pomoci v hmotné nouzi, bych si dovolil vyzvednout šest základních opatření, která jsou tady uvedena. Za prvé první opatření se týká povinnosti úřadů práce po pětiměsíční nezaměstnanosti nabídnout a vypracovat individuální akční aktivizační plán pro uchazeče o zaměstnání, který přesně narýsuje cestu, jak toho člověka reintegrovat zpět na trh práce. Uchazeč o zaměstnání nebude mít možnost vypracování tohoto individuálního akčního plánu odmítnout, naopak je mu uloženo pod hrozbou sankce vyřazení z evidence, povinnost spolupracovat při vypracování tohoto individuálního akčního plánu a také ho plnit.

Druhým závažným opatřením je to, že uchazeč o zaměstnání po pěti měsících v systému sociální ochrany nebude mít možnost odmítnout rekvalifikaci. Jedním z nedostatků současného systému je to, že uchazeč o zaměstnání nemůže odmítnout vhodné zaměstnání, ale není-li pro něj vhodné zaměstnání a je-li možné ho rekvalifikovat, přesto může tento uchazeč ve stávající době odmítat rozhodné rekvalifikace. Tato novela tento princip ruší a po pěti měsících vedení v evidenci nezaměstnaných nebude možné odmítnout nabízenou rekvalifikaci pod hrozbou sankce vyřazení z evidence.

Třetím základním opatřením je zvýšení degresivity. Vyplácení podpor v nezaměstnanosti. Podpůrčí doba se zde krátí o jeden měsíc a já chci zdůraznit, že celkový vyplacený finanční objem je stejný, jako je podle dosavadního zákona, jenom s tím rozdílem, že velmi výrazně motivuje k tomu, aby jaksi uchazeč co nejrychleji našel nové pracovní místo. Jinými slovy, pokud se nalezne člověk, který přijde o zaměstnání, nové pracovní místo do dvou či tří měsíců své nezaměstnanosti, tak celkový objem jeho podpory v nezaměstnanosti bude vyšší, než dostane dnes. To znamená, že je to jednoznačný motiv k tomu, aby svou situaci řešil rychle, aby nesetřával dlouho v systému sociální ochrany, protože ten jednoznačně ukazuje, že zhruba půlroční pobyt v tomto systému představuje jakousi sociálně psychologickou hranici i pro uchazeče o zaměstnání, kde po půl roce se začíná postupně vytrácet motivace, začínají se postupně vytrácet některé základní návyky, které souvisejí s činností na trhu práce, a proto chceme motivovat uchazeče, aby co nejrychleji svojí situaci vyřešili.

Dalším, čtvrtým opatřením, které tady chci zmínit, je zamezení dosavadního zneužívání sociálního systému, které spočívá v tom, že uchazeč o zaměstnání sice nesmí odmítnout nabízené vhodné zaměstnání, on do zaměstnání nastoupí, ale ve zkušební době, bez udání jakéhokoliv důvodu zaměstnání opustí a ve stávajícím systému má právo se opět nechat zaregistrovat v evidenci a od prvního dne dostává podpory, sociální dávky apod. A může nekonečně řetězit tento postup. To znamená fingovaný nebo spekulativní nástup do zaměstnání, odchod ze zaměstnání, evidenci, fingovaný nástup do zaměstnání, opět odchod ze zaměstnání ve zkušební lhůtě, zapsání do evidence.

Tento návrh jednoznačně říká, že pokud opakovaně sám ukončil vhodné zaměstnání, které mu zprostředkoval úřad práce, tak bude vyřazen z evidence a tomuto spekulativnímu jednání se zabrání.

Dalším, pátým opatřením je zvýšení sankcí za umožnění nelegální práce. Všichni se určitě shodneme v tom, že musí být naším zájmem maximum pracovních

činností na trhu práce mít v legální části pracovního sektoru, maximálně omezit tu šedou a černou zónu na trhu práce. Tento návrh zvyšuje pokutu ze dvou milionů na pět milionů korun za umožnění nelegální práce.

Šestá opatření je opatření v oblasti agentur práce, kde na základě této novely je vydání oprávnění k činnosti zprostředkování práce nově jako novinka podmíněno souhlasem ministerstva vnitra, což doposud nebylo a je to velmi výrazný bezpečnostní aspekt, který je do tohoto prvku zaveden s tím, že je současně rozšířena skutková podstata přestupků a správních deliktů o neplnění povinností, které agentura má uloženy ze zákoníku práce. Čili je to zpřísnění v oblasti agenturního zaměstnávání.

Sedmým velmi výrazným opatřením je princip, kdy chceme odvíjet u dlouhodobě nezaměstnaných výši sociálních dávek od jejich vlastní aktivity, aktivity, která by byla vyjádřena dobrovolnou bezplatnou prací ve prospěch obce. Jinými slovy přestalo by platit pravidlo, že kdo je nezaměstnaný, tak nepracuje. I nezaměstnaný může pracovat a svou dobrovolnou prací ve prospěch obce může vyjádřit solidaritu se svými spoluobčany, z jejichž daní jsou mu placeny sociální dávky. A množstvím odpracovaných, dobrovolně odpracovaných hodin, to chci zdůraznit, bude také ovlivněna výše jeho sociálního benefitu. Jinými slovy, kdo odpracuje měsíčně aspoň dvacet hodin bezplatně ve prospěch obce, bude dostávat příspěvek na živobytí ve výši životního minima, kdo odpracuje méně, bude dostávat pouze existenční minimum, které je nižší zhruba o jeden tisíc korun u jednotlivce. V případě, že odpracuje alespoň třicet hodin dobrovolně a zdarma ve prospěch obce, tak dostane dokonce k příspěvku na živobytí ve výši životního minima bonus, který se bude rovnat polovině rozdílu mezi životním a existenčním minimem. Je to tedy jednoznačně posun k tomu, aby i v době nezaměstnanosti se občané chovali aktivně.

Do novely zákona o zaměstnanosti a do novely zákona o pobytu cizinců byl rovněž zapracován projekt tzv. zelených karet. Zelená karta představuje duální doklad, který jedním úředním výkonem umožní obdržet povolení k dlouhodobému pobytu a pracovní povolení. Celý projekt je založen na tom, že se zmenšuje prostor pro spekulativní, někdy až koruptivní chování v oblasti přijímání práce cizinců mimo EU, protože všichni víme, že dnes v této oblasti je obrovská šedá, ne-li černá zóna různých zprostředkujících struktur, které mají někdy podobu spíše možná gangů nebo mafií, kteří opravdu obrovským způsobem profitují na tomto systému. Že naopak pro slušný podnikatelský subjekt sehnat dnes zahraničního pracovníka, kterého potřebují, znamená neuvěřitelně dlouhou a strastiplnou cestu překonávání různých povolení, žádostí, čekacích lhůt, apod. Takže to běžně trvá šest, sedm měsíců, než vůbec na volné pracovní místo, na které není český uchazeč, může přijít zahraniční pracovník.

Já bych v této souvislosti chtěl zdůraznit, že v ČR momentálně pracuje zhruba 280 tisíc zahraničních pracovníků včetně občanů členských zemí EU, kteří jsou v zaměstnaneckém poměru a dalších zhruba 68 až 70 tisíc zahraničních pracovníků pracuje na základě živnostenského listu, čili jsou osobami samostatně výdělečně činnými.

Znamená to tedy, že v naší zemi pracuje zhruba 350 tisíc zahraničních pracovníků s tím, že počet cizinců, kteří žijí v naší zemi, dosáhl prakticky 400 tisíc. V loňském roce k nám legálně přišlo 90 tisíc cizinců. Tím hlavním důvodem je situace na trhu práce, kde v ČR je 151 tisíc volných pracovních míst, z nichž téměř 80 tisíc jsou volná pracovní místa pro lidi s nejnižší, nebo prakticky nulovou kvalifikací.

Je také skutečností, že ze zahraničních pracovníků, kteří pracují v ČR má pouze 12 % vysokoškolské vzdělání a 13 % má středoškolské vzdělání s maturitou

znamená, že 75 % má nižší formy vzdělání, dokonce 53 % těchto zahraničních pracovníků má pouze základní vzdělání. Mimochodem na místech, na kterých je vyžadována vysokoškolská kvalifikace, tak pracuje pouze 8 % zahraničních pracovníků. Znamená to tedy, že ať se nám to líbí nebo ne, tak mimo jiné podle poptávky po kvalifikované pracovní síle, ať již v řemeslnických profesích, středoškolských profesích, mimo vysokoškolských profesí, je tady významná poptávka po nekvalifikované pracovní síle, která se odvíjí především od struktury české ekonomiky, která prohloubila v loňském roce některé disproporce, které nelze označit za příliš zdravé. V loňském roce z hlediska podílu zaměstnanosti vzrostl v naší zemi podíl sekundárního sektoru, čili sektoru průmyslového stavebnictví a poklesl podíl terciárního sektoru, tedy především služeb, což je nezdraví tendence, protože my mimochodem máme nejvyšší podíl průmyslu na HDP v celé EU a my ho ještě zvyšujeme. To určitě není dlouhodobě perspektivní kurs, teď tu nechci rozvíjet debatu, jaké jsou toho příčiny, že jsou to především rozsáhlé výstavby různých montoven, které nevyžadují příliš osoby s kvalifikací a vyšším vzděláním, ba právě naopak. Nicméně to má potom tyto dopady včetně poptávky po zahraničních pracovnících. Tedy současný pracovní trh, který je nenasycený přesto, že se pomalu ekonomika zřejmě vlivem globální ekonomické krize může zpomalit ještě víc, přesto je skutečností tento hlad po pracovní, především kvalifikované pracovní síle.

Chci také zdůraznit, že jednoznačně v tomto programu zelených karet jsou upřednostňované pracovní síly. Pouze kvalifikovaný zaměstnanec může opakovaně dostat zelenou kartu. Mimochodem kvalifikovaný zaměstnanec s vysokoškolským vzděláním může dostat zelenou kartu na tři roky a potom s možností opakování. Naopak nekvalifikovaný zaměstnanec bez vzdělání, může dostat zelenou kartu pouze na dva roky bez možnosti opakování. To znamená, že má tvořit pouze jakousi dočasnou možnost.

My jsme se velmi pečlivě zabývali situací v oblasti legální i nelegální migrace, velmi pečlivě jsme také společně s ministerstvem průmyslu a obchodu, zahraničí a vnitra analyzovali situaci a zkušenosti ze zemí na západ od nás. My dnes vzhledem k číslům, která jsem řekl, že u nás je 400 tisíc cizinců legálně – mimochodem na začátku 90. let to bylo pouze 35 tisíc, to znamená, to je nárůst desetinásobný během posledních zhruba 15 – 18 let, tak zkušenosti ukazují, že základním důvodem problémů, které s touto migrací mají země na západ od nás, jsou důvody dva. Za prvé, že významná část migrantů, kteří šli do těchto zemí – není to ve všech případech – třeba v Německu je to trochu odlišné – tam šli spíše lákáni velkorysým sociálním systémem, než aby tam šli skutečně za prací. My tento problém děláme důsledně jako příchod pracovní síly, nikoli jako příchod žadatelů o sociální dávky. Mimochodem, pokud člověk se zelenou kartou přijde o zaměstnání, tak nemá nárok na žádné sociální dávky a do dvou měsíců si musí najít nové zaměstnání, které je určeno pro zelené karty, jinak o zelenou kartu přijde, včetně povolení k pobytu. Čili není to cesta, kterou se otevřou brány naší země pro žadatele o sociální dávky.

Druhým důvodem problému zemí na západ od nás je to, že měly velmi velkorysý azylový systém, který umožňoval velké množství ve skutečnosti ekonomických emigrantů cestou žádostí o politický azyl i se svou často širokou rodinou usadit v této evropské zemi.

My naopak tím, že zavádíme přesnější – a chcete-li striktnější – pravidla v sociálním systému, omezujeme možnost zneužívání a plýtvání v sociálním systému a tím, že jsme zpřísnili azylovou politiku, tak těmito dvěma cestičkám nebo cestám, které způsobily celou řadu problémů v oblasti migrace celé řady západoevropských zemí, tak zamezujeme.

Velmi otevřeně, jde se i do čísel – 400 tisíc legálně žijících cizinců – tak je nutné říci, že my neřešíme problém, zda migrace ano nebo ne. Migrace mění situaci na pracovním trhu a k tomu, že Česká republika má pověst perspektivní, bezpečné země, tak tady bude v každém případě. Stáváme se v mnoha ohledech koncovou, nejenom tranzitní zemí v oblasti migrace, čili neřešíme problém migrace, ano nebo ne. My řešíme problém, zda budeme mít nekontrolovanou migraci, která v oblasti pracovní síly bude primárně směřovat do oblasti šedé a černé zóny ekonomiky, a nebo zda budeme mít řízenou a kontrolovanou migraci. Opatřeními, se kterými přichází vláda, se jednoznačně nastavují výhybky systému řízené a kontrolované migrace, protože pokud dáte do komplexu opatření, která jsme učinili v azylové politice a v jejím zpřísnění a do kontextu opatření, která jsme učinili v sociální oblasti z hlediska jejího přísnějšího a přesnějšího fungování, tak jednoznačně je z toho vidět toto nastavení výhybek ke kontrolované a řízené migraci.

Na základě zkušeností, které jsme analyzovali u celé řady evropských zemí na západ od nás, musím říci, že toto opatření programu zelených karet obsahuje celou řadu pojištěk, které zabrání zneužití tohoto systému. V první řadě je tady pojištění, že uchazeč o zelenou kartu se může ucházet pouze o konkrétní pracovní místo, které po více než 30 dní nebylo obsazeno uchazečem z ČR nebo ze zemí Evropské unie. Jinými slovy zelená karta není obecný dokument, že uchazeč o práci přijede do ČR a teprve tady si práci začne shánět, on dostane zelenou kartu pouze na konkrétní pozici v konkrétní firmě, pouze na tu pozici. Čili to je první pojištění.

Druhou pojištěkou je, že zelené karty budou moci být vydávány pouze občanům zemí, kde seznam těchto zemí bude v podobě vyhlášky ministerstva vnitra veřejně publikován. Jinými slovy stát, který v této vyhlášce nebude uveden, tak jeho občané se nebudou moci ucházet o zelené karty, čímž se velmi výrazně redukuje bezpečnostní, politická a zdravotní rizika. Jinými slovy občané ze zemí, kteří by mohli představovat zdravotní riziko, politické riziko, např. ze strany některých totalitních zemí, nebo bezpečnostní riziko z hlediska možností infiltrace mezinárodního terorismu nebo organizovaného zločinu, tak v této vyhlášce nebudou. Naopak, pokud by tam byli a objevila by se některá taková rizika, tak prostě budou z této vyhlášky vyřazeny a občanům těchto zemí nadále zelené karty nebudou moci být vydávány.

Třetí pojištěkou je, že na zelené karty budou moci přicházet lidé na místa, která budou uvedena ve veřejně přístupném internetovém registru, který bude veřejně přístupný, veřejně kontrolovatelný a pouze na místa, která v tomto registru budou uvedena, tak bude moci být udělena zelená karta. Na místo, které nebude v tomto veřejně přístupném registru, zelená karta podle tohoto zákona nesmí být udělena. To je velmi výrazný nový prvek transparentnosti a kontroly tohoto systému, který se dneska, jak jsem již řekl, v mnoha pohledech pohybuje na hraně, nebo možná za hranou legality v celé řadě případů.

Další čtvrtou pojištěkou je, že zaměstnavatel musí vyjádřit souhlas, aby jeho volná pracovní pozice byla zařazena do seznamu zelených karet. Opět, řečeno jinými slovy, pokud zaměstnavatel nechce, aby se o volnou pozici v jeho firmě nebo v jeho podniku zajímal cizinec se zelenou kartou, tak prostě nebude tato pozice do veřejně přístupného registru zařazena a nebude moci být obsazena zelenou kartou.

Čili zaměstnavatel z tohoto pohledu má absolutní možnost odmítnout zařazení do programu zelených karet.

Pátou pojištěkou je, že konečné slovo bude mít ministerstvo vnitra, které bude posuzovat udělení zelené karty, protože tím orgánem bude ministerstvo vnitra, které bude dávat zelenou kartu v podobě duálního dokladu do pasu, a ministerstvo vnitra bude moci např. na základě bezpečnostních nebo zdravotních či jiných kritérií

odmítnout vydat zelenou kartu. Jinými slovy, na zelenou kartu nebude nárok. Ministerstvo vnitra bude moci odmítnout její vydání.

Šestou a velmi významnou pojistkou je, že ministr práce a sociálních věcí bude mít právo z toho registru vyřadit pracovní místa, jejichž obsazení uchazečem se zelenou kartou by vedlo k lokální, regionální nebo odvětvové deformaci trhu práce. Jinými slovy, pokud by se někde stalo, že např. budou vytlačováni čeští uchazeči nebo že bude podhodnocována úroveň mezd, aby tímto způsobem byli vytlačeni čeští uchazeči, nebo že budou některé firmy dávat velmi účelové žádosti o kvalifikační profil uchazečů, klasickou ukázkou je firma na kopáčské práce, kopáč se znalostí ruštiny. Je evidentně firma zřízena ruskojazyčným majitelem, chce tam dostat krajanů ze své ruskojazyčné oblasti, je naprosto neoprávněný požadavek, aby kopáč uměl rusky, čili klasický případ lokální a odvětvové deformace trhu práce, v těchto případech ministr práce a sociálních věcí vyřadí tato místa z registru míst, dostupných pro zelené karty, a na toto místo nesmí tím pádem přijít uchazeč se zelenou kartou. Jinými slovy, úřady práce budou monitorovat trh práce ve svém teritoriu z hlediska lokálních, regionálních anebo odvětvových deformací, a na základě jejich podnětu tam, kde by k těmto prvkům docházelo, tak tato místa budou vyřazena a nesmí být obsazena zelenou kartou.

A konečně sedmé opatření, velmi důležité, celý tento systém se návrhem tohoto zákona stává výrazně transparentnější. Je pod veřejnou kontrolou, jsou zavedeny konkrétní lhůty, čili zmizí benevolence jednotlivých úředníků, kteří o něčem a pro někoho rozhodli třeba do měsíce, u někoho do šesti měsíců, u někoho vůbec, a především se zmenšuje počet jednotlivých povolení a byrokratických kroků, které jsou ve stávajícím systému a které právě vytvářejí ono podhoubí pro netransparentní a někdy možná až koruptivní jednání. Čili toto opatření je jednoznačně opatření, které zvyšuje transparentnost a dobré fungování tohoto systému.

My jsme přesvědčeni, že tato situace na českém trhu práce vyžaduje toto opatření, toto opatření, jak jsem již řekl, bylo děláno po dlouhých analytických krocích, které dělaly jednotlivé resorty, bylo připravováno ve spolupráci čtyř resortů na základě podrobných analytických materiálů, diskutováno na vládní úrovni, a je tedy součástí i této novely zákona o zaměstnanosti.

Pane předsedající, děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji vám, pane ministře, za obsáhlý úvod do tématu. Ještě než budu pokračovat v projednávání tohoto zákona, chtěl bych říct, že pan ministr má s tímto zákonem ještě jeden zákon, tento zákon nebudeme přerušovat, dokončíme ho okamžitě, ale po něm potom provedeme procedurální úpravu programu, na to jsem chtěl upozornit, že mezi jednotlivými zákony pana ministra budeme mít jedno procedurální hlasování.

A nyní zpět k tomuto zákonu. Organizační výbor určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona výbor pro zdravotnictví a sociální politiku, který přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako tisk č. 313/1. Zpravodajkou výboru je paní senátorka Alena Palečková, kterou prosím o její zprávu. Omlouvám se, že jsem ji zdržel.

Senátorka Alena Palečková: Děkuji, pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, já chci poděkovat panu ministrovi za velmi podrobné uvedení projednávané novely, já jsem téměř uvažovala o tom, že se půjdu přihlásit na úřad práce, protože on mě vlastně mé práce v tuto chvíli zbavil.

Já jenom velmi stručně připomenu, že tato projednávaná novela má v podstatě dvě části nebo dvě hlavní témata. To první je novelizace zákona o zaměstnanosti na základě zkušeností z tříleté aplikace tohoto zákona. Úpravy, které byly prováděny, mají převážně charakter motivační, aby uchazeči o práci rychleji a aktivněji se snažili znovu vstoupit na trh práce, vychytávají se různá bílá místa, která umožňovala těm, kteří se nechtěli znovu vrátit do zaměstnání, aby svůj pobyt v nezaměstnanosti s pobíráním různých dávek, sociálních podpor a dávek v nezaměstnanosti atd., prodlužovali co nejdéle.

Ta opatření v zákoně o zaměstnanosti např. umožňují zvýšenou péči o některé skupiny nezaměstnaných, ať už jsou to čerství absolventi škol, nebo naopak vyšší věkové skupiny, na druhé straně umožňují ztrátu nároku na podporu v případě nespolupráce a neaktivního přístupu k získávání nebo hledání nového zaměstnání. Podstatné je také, že na začátku té doby nezaměstnanosti dochází k navýšení finančních částek, ale zkracuje se doba, celkový objem podpory zůstává stejný, ale tato opatření opět motivují k tomu, aby docházelo k rychlejšímu hledání nového zaměstnání.

Podstatná je také oblast rekvalifikace.

Dále se v ostatních zákonech více méně promítají změny, ke kterým dochází v zákoně o zaměstnanosti. Druhou tou částí, o které pan ministr mluvil velmi podrobně, je oblast zelených karet. Znovu zopakují, že je to nový druh povolení, který na jedno povolení umožňuje jak zaměstnání, tak dlouhodobý pobyt na našem území, a všechny další podrobnosti byly velmi precizně vysvětleny, včetně všech pojistek, které případná rizika takového opatření vlastně byla diskutována, tak ty pojistky, se kterými jsme byli seznámeni, většinu výhrad a obav podle mého názoru ošetřily.

Přece jenom bylo jedno místo, ke kterému se, pokud jsem dávala dobře pozor, pan ministr nevyjádřil, a je to možná věc, kterou jste byli vy, stejně tak jako já, oslovování Národní radou pro zdravotně postižené, i dalšími institucemi i jednotlivci, je to věc, ke které došlo opět v Poslanecké sněmovně pozměňovacím návrhem, a došlo tedy k tomu, že byl zrušen příspěvek na zaměstnávání osob, které jsou podle zákona o sociálních službách považovány za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby v tom nejvyšším, tzn. čtvrtém stupni. Byli jsme žádáni, aby při projednávání tohoto návrhu zákona jsme tuto chybu ošetřili, nicméně byli jsme ujištěni ještě před projednáním včera na výboru, ale také na našem včerejším výboru, že již v tuto chvíli je v Poslanecké sněmovně další novela, která bude tuto oblast ošetřovat, takže zaměstnavatelé budou dostávat i na tyto osoby příspěvek na zaměstnání, protože samozřejmě i osoby téměř nehybné mohou pracovat duševně, a často tak také činí, a bylo by nespravedlivé, aby na jejich zaměstnání zaměstnavatel nedostával příspěvek.

Ze všech těchto věcí, o kterých tady mluvím, po diskusi ve výboru jsme došli k závěru usnesení, které vám posléze přečtu, ještě vás informuji o tom, že na výboru byl předložen komplexní pozměňovací návrh kolegy Štěcha, je to stejný, který jste dostali rozdaný na lavice, a je prakticky, jak kolega Štěch říkal, totožný s pozměňovacími návrhy, které již byly projednávány v Poslanecké sněmovně. Jedná se o pozměňovací návrhy, které jsou všechny směřovány do oblasti zelených karet a zaměstnávání osob; cizinců ze zemí mimo Evropskou unii.

Tento komplexní pozměňovací návrh nebyl ve výboru přijat, přečtu vám nyní usnesení. Jedná se o 86. usnesení našeho výboru k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti: Po odůvodnění předkladatele ministra práce a sociálních věcí RNDr. Petra Nečase, zpravodajské zprávě senátorky Aleny Palečkové a po rozpravě výbor:

- I. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh zákona, ve znění postoupeném Poslaneckou sněmovnou.
- II. Určuje zpravodajkou výboru pro jednání o návrhu zákona na schůzi Senátu senátorku Alenu Palečkovou.
Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji vám, paní senátorko, prosím, posadte se ke stolku zpravodajů. I když tak nepředpokládám, musím se zeptat, zda si někdo přeje vyjádřit vůli, aby se Senát návrhem zákona nezabýval. Není tomu tak, otevírám obecnou rozpravu. Jako první se přihlásil kolega Milan Štěch. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Milan Štěch: Pane místopředsedo, pane ministře, vážené kolegyně, vážení kolegové, některé změny, které byly zejména v původním návrhu novely zákona o zaměstnanosti, jsou pro nás přijatelné, některé jsou v tom původním návrhu polemické. A velice problematickým se stává návrh poté, co byla doplněna problematika zelených karet.

Hned na úvod říkám, že považuji za nešťastné, že problematika zaměstnanosti, přílivu zaměstnanců ze zahraničí, která má svoje specifika, má být de facto výrazně podřízena ministerstvu vnitra. Chápu to z pohledu bezpečnostního, kde si myslím, že stejně to není vyřešeno, ale z pohledu faktického trhu práce to považuji za nebezpečný jev podřizování činností, patřících jiným resortům, ministerstvu vnitra. Myslím, že to je docela symbolické, jak v naší zemi roste pozice ministerstva vnitra v současných letech.

Myslím si, že zelené karty jsou zaváděny bez ohledu na současnou realitu hospodářského vývoje ve světě, v Evropě, v České republice, kde se zejména pomíjí dopady krize ze Spojených států. Kdybych uvěřil a neznal tu materii a nevěnoval se jí prakticky rok, protože první takové konkrétnější představy o zavádění zelených karet byly řečeny před rokem na veletrhu v Brně, tak bych řekl, že pan ministr předložil normu, která bude řešit neduhy zaměstnávání cizinců a která vlastně ani nechce řešit rychlý přísun zahraničních pracovníků.

Nabyl jsem přesvědčení, že pan ministr postupně od září loňského roku svou rétoriku přizpůsobuje tomu, jaká odezva na to byla u sociálních partnerů, zejména u odborů, především samozřejmě ve sněmovně, a jaká je u veřejnosti. A myslím si, že je velký rozpor mezi slovy, která tady slyšíme od předkladatelů, a tím, co je obsaženo a co nás čeká.

Obdobný způsob zjednodušeného a riskantního povolování nemají nikde v Evropě. Zelené karty měli Němci, měli je na vytipované činnosti, na kvalifikované pracovníky, a zrušili to. Nedávno jsem slyšel, že přísun zaměstnanců ze zahraničí omezuje celá řada zemí, a to jako reakci na hospodářskou krizi, která pravděpodobně stojí za našimi dveřmi. Diskuse před rokem začínala pouze a jen tím, že zelené karty se zavedou proto, aby k nám bez překážek a rychle mohli přijít zahraniční pracovníci.

My jsme tehdy požadovali, konkrétně myslím odbory, aby se řešila současná situace, protože zahraničních pracovníků je u nás hodně, nikdy tomu nebyly činěny nějaká vážnější překážky, ale všichni ví a pan ministr o tom také hovořil, že zaměstnávání cizinců je ve větší míře doprovázeno negativními jevy, šedou ekonomikou, korupcí. Bohužel v této oblasti se přes konkrétní upozornění, třeba na agenturní zaměstnávání, příliš nepokročilo. Říkám slůvko příliš, protože pan ministr Nečas vyjádřil vůli některé problémy řešit, ale domnívám se, že jednání a skutky

vůbec ještě ne, ale jednání jsou na začátku, a do tohoto do určité míry marasmu, který v této oblasti máme, se plnou parou vpustí zelené karty.

Víme o tom nebo jsou informace, že např. už ve Vietnamu se pohybují čeští „náboráři, kteří tam získávají pracovníky a čekají, kdy zelené karty budou spuštěny. Říci, že se nekontrolovaný přísun nahradí formou zelených karet kontrolovaným, to krásně zní, ale je tady velký rozpor mezi slovy a činy, protože kdyby ty činy byly míněny vážně, tak se pracuje na současném systému, který je sice složitější, ale umožňuje přísun zahraničních pracovníků a zahraničních pracovníků u nás pracuje zhruba 400 000.

Aby bylo rozuměno, aby nám tady pak nebyly podsouvány, a mně osobně, úmysly, které vůbec nemáme, tak prohlašuji, že jsme nikdy nebyli a nejsme proti cizincům pracujícím v naší zemi, ale myslíme si, že má Česká republika používat metody, které jsou běžné v jiných zemích, a neuchylovat se pod tlakem některých podnikatelů, lépe řečeno podnikavců, k experimentům, které v náznacích, když byly použity na západ od nás, bylo od nich odstoupeno.

Uvěřil bych úmyslu zavést pořádek, kdyby se začaly čistit problémy v oblasti agenturního zaměstnávání, v oblasti šedé ekonomiky, a na to navázaných korupčních přístupů. Ale to se bohužel neděje.

Tlak na rychlé uvolnění zelených karet samozřejmě vrcholí, protože aspoň drobet rozumně uvažující lidé musí uznat, že se situace za poslední měsíce diametrálně mění. Jenom připomenu, že i v České republice jsou naprosto jasné indicie, že globální krize na nás dopadá. Podívejme se, jak vypadá situace v oblasti textilu, porcelán, sklo a zejména doporučujeme to, co vláda přehlídí, že od začátku letošního roku prudce klesá zakázková náplň českých firem včetně takových oborů, jako je strojírenství a automobilový průmysl.

A do tohoto stavu pustí naše vláda torpédo, tzn. přísun zahraničních pracovníků.

Já si to nedovedu vysvětlit jinak, než že podlehla tomu, co si někteří zaměstnavatelé přejí a také o tom – ne sice otevřeně, ale v různých interních diskusích, zejména když jí dojdou argumenty – hovoří, a to je, aby si nemohli zaměstnanci tolik diktovat cenu práce. Jako by cena práce v České republice byla něco, co je vysokého a jestli tu máme někoho, kdo nese na svých bedrech všechny dopady minulosti i současnosti a kdo nejvíc této zemi dal, tak jsem přesvědčen, že to vedle šikovných podnikatelů jsou právě čeští zaměstnanci. A ti mají být vystaveni novým atakům formou zelených karet a barví se to do růžového hávu nebo do hávu, že to bude něco dobrého.

Očekávám, že možná ti, kteří dneska zelené karty prosazují touto formou, za nějaký rok na svoji agitaci zapomenou a možná až v opozici se budou chovat naprosto opačně a budou argumentovat s tím, jaký tady je nekontrolovaný prostor, jaký je tady s odpuštěním bordel, že se tady takto pohybují některé skupiny ze zahraničí a na ně napojený organizovaný zločin a že to poškozují Českou republiku. Ale příčiny se zakládají dneska a důsledky budeme mít v příštích letech.

Řešení, abychom potvrdili, že nejsme proti zaměstnávání cizinců, vidím v přístupu evropském. Jestliže jsme v oblasti volného pohybu kapitálu, zboží, ale i pracovní síly, postupně se bariéry uvolňují i směrem k nám, proč nespolupracujeme a nebudeme postupovat podle metodiky, která se připravuje v oblasti tzv. modrých karet. Samozřejmě tam je to zaměřeno na kvalifikovanou pracovní sílu, protože sám pan ministr tam hovořil o tom, že jsme jakousi montovnou. Já si toho vážím, že tady vůbec nějaká práce pro lidi je, protože víme, kolik oborů tady padlo. Ale perspektiva, budoucnost by měla být samozřejmě v sofistikované práci a dělat pro to maximum. A

proto třeba i Evropská unie nutí zaměstnavatele, právě při možnosti přílivu jenom té kvalifikované pracovní síly, aby méně efektivní činnosti, které většinou dělají jenom manuálně pracující lidé, byly nahrazovány větším podílem technologií s větší přidanou hodnotou. A proto např. bude pojistka, že zahraniční pracovník půjde na činnosti, kde je minimálně trojnásobná minimální mzda v dané zemi daná zákonem nebo výsledkem kolektivního vyjednávání. A to si myslím, že je skutečně upřímně míněno, ne to, že se říká „montovny ne“. Na druhou stranu de facto shánět pracovníky méně kvalifikované a jako konkurenci stávajícím pracovníkům je přivážet do země.

My si myslíme, že bohužel zákon není příliš opravitelný, protože je to poměrně široká předloha. Přesto jsme se o to pokusili, a myslíme si, že jsou dvě možnosti. Buď návrh zákona zamítnout, nebo přijmout naše pozměňovací návrhy.

Bylo tady hovořeno, že úřady práce budou dělat všechno, aby se zamezilo šedé ekonomice a aby se zahraniční pracovníci nezneužívali. Nevěřím tomu, protože úřady práce – při uznávání jejich práce – nejsou schopny, ani nejsou vybaveny dostatečně tím, aby mohly zamezit tomu, co se v současné době v zaměstnávání cizinců negativního děje, a pokud do toho bude vpuštěn ještě systém zelených karet, tak to bude ještě horší.

Inspekce práce, bohužel, byla od samého počátku uměle umrtvena, resp. ponechána ve velmi nízké výkonnosti, aby náhodou těm zaměstnavatelům, kteří porušují předpisy, nebyly činěny nějaké obtíže.

My jsme v minulosti slyšeli, jako slyšíme dneska, že to všechno bude báječné. Slůvko – báječné – pan ministr nepoužil, ale tak já to chápu. Jak to všechno bude v pořádku, dobré. Slyšeli jsme to velmi výrazně, když se přijímala reforma veřejných financí, jak báječně přispěje k tomu, že se nastartuje ještě vyšší hospodářský růst. Pan premiér hovořil o osmi procentech. Dneska pomalu a jistě směřujeme někam ke dvěma, třem procentům. Možná, že se v blízké době dočkáme i nuly.

Pokud chceme omezit šedou zónu, pokud chceme, aby neměli někteří zaměstnavatelé výhodu – nezaslouženou – před těmi, kterých je doufám většina, slušnými, tak se soustředíme na omezení šedé zóny v zaměstnávání cizinců podle stávajícího systému a neprovádějme kroky, které budou znamenat zhoršení.

Já si myslím, že není jiné cesty, než návrh zákona zamítnout. Že zákon stejně, pokud bude přijat, bude muset být v budoucích letech velice revidován, velice zpřísněn nebo zrušen, pokud nebudete mít odvalu, chuť, možnost návrh zákona zamítnout, máme připraveny pozměňovací návrhy, které nejdou jenom – jak říkala paní předsedkyně Palečková – do oblasti zelených karet. Jdou i do oblasti starého zákona o zaměstnanosti, do návrhů, které se předkládají. Je tam řešeno více kontrolních věcí, zpřísnění některých sankcí při zjištění vážných porušení. Je tam také navrženo, aby zaměstnavatelům zaměstnávajícím osoby s handicapem byl zachován příspěvek na pracovní místa, to znamená, co tady bylo slibováno, že to bude a že bude předloženo, že to je omyl. To v návrhu – mých pozměňovacích návrhů a mých kolegů z klubu sociální demokracie – je obsaženo.

Ještě jednu poznámku. Na úvod pan ministr v některých úvodních principech řekl, že jde o to, aby ten, kdo nepracuje, se neměl lépe než ti, kteří pracují. V tom se určitě shodneme.

Ale já jsem plně přesvědčen, že stávající sociální systém v České republice je nastaven tak, že kdo nepracuje, se nemá lépe než ten, kdo pracuje. Ale za podmínky, že nepodvádí. Ovšem to nemůžeme řešit tím, že budeme všem ostatním lidem zhoršovat podmínky v případě nezaměstnanosti, ale že budeme ty, kteří podvádějí, důsledně kontrolovat a především postihovat, a také výrazně postihovat

ty, kteří z šedé ekonomiky, z šedé práce lidí, kteří třeba mají jinak nízkou životní úroveň, profitují, to znamená, kteří lidi v šedé ekonomice také zaměstnávají. Ti doposud jakoby v České republice byli nedotknutelní.

Na základě toho vůbec nemůžu věřit, že zelené karty tady budou nějakým krokem kupředu. Budou krokem ke zhoršení již dnes tak příliš nedobrého stavu. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane senátore. Jsou přihlášení tři kolegové. Přednostní právo má místopředseda Jiří Liška, který ho neuplatňuje. Prosím tedy kolegu Novotného, aby se ujal slova.

Senátor Josef Novotný: Pane předsedající, pane ministře, vážení kolegové, já jsem zákon, který projednáváme, podporoval na výboru. Podporoval jsem ho s určitými rozpaky a obavami. Protože mně vadí – samozřejmě jako vám – že se tady zaměstnává 150 tisíc nelegálních, kteří neplatí sociální a zdravotní pojištění a vítám každou snahu, která by vedla k tomu, aby se tento stav zlepšil.

Rozpaky jsem měl také nad prodlužováním toho stavu – řekl bych – jakési sociální šalby, když si myslíme, že se nás krize nedotkne, prodlužujeme tady dotované investičními nabídkami robotárny, které odejdou v okamžiku, kdy to pro ně bude někde jinde výhodnější nebo jim skončí ta chráněná doba. Ročně to stojí několik miliard a ministr by to mohl upřesnit, kolik těchto dotací je. A my jim urychlíme nabírání cizinců, pracovní síly, která – když ta fabrika odejde – nám tady zůstane, protože karta není vázána na určitou konkrétní fabriku.

Já jsem si tady kolem toho začal ještě zjišťovat – po včerejším jednání výboru – nějaké své informace a zjistil jsem, že právnické firmy, které zastupují cizince, mají obavy. Tyto firmy jsou zděšeny. Zděšeny přípravou zákona. Já totiž – kdyby způsob přidělování zelených karet byl férový – bych bral tento zákon jako přijatelné riziko, s kterým se dá pracovat dál a upravovat ho. Právě po obdržení informací a po zjištění – a pan ministr to vlastně tady potvrdil – že dosavadní praxe přijímání cizinců je spojena s korupcí, je tam potřeba odůvodnění a ze strany zastupitelského úřadu toto odůvodnění se získává pomocí zprostředkovatelů za řádově tři tisíce dolarů, tyto úplatky berou zprostředkovatelské firmy, které potom zajistí celkovou průchodnost toho procesu.

Když vezmeme, že pan ministr sdělil, že se jedná o 94 tisíc za loňský rok, příliv pracovníků, kdyby každý desátý dal tento úplatek, tak se bavíme o částce 200 milionů korun.

S tím, jak pan ministr naznačil, že kolem přílivu cizinců se točí gangy a různé mafie, souhlasím. Já jsem čekal v zákoně právě po jednání výboru, jak se tato skutečnost promítla do paragrafového znění. Musím říci, že právě v té druhé části – v zákoně o pobytu cizinců na území České republiky – jsem to nenašel.

Naopak jsem tam našel v § 42g odst. 4, že ministerstvo rozhoduje o zelených kartách na základě stanoviska zastupitelského úřadu. Z té dikce mně vyplývá, že bez tohoto stanoviska ani rána. Případně dalších úřadů.

Ale zásadní stanovisko – zastupitelské úřady. Když si přečtu odst. 7 tohoto paragrafu, tak stanovisko zastupitelského úřadu – teď mě, prosím, poslouchejte – a dalších úřadů se žadatel, ani jeho právnímu zástupci – nezpřístupňují.

To znamená, je to naprosto utajená záležitost, není nikomu z nich přístupná a tak, jak rozhodne zastupitelský úřad, to je, bez možnosti přezkumu, bez možnosti veřejné kontroly. Není pravda, co říkal pan ministr, že celý ten proces je pod veřejnou kontrolou. Pod kontrolou je nabídka míst, snaha podpořit nějaké obory. Ale ten

vlastní proces je zcela v rukou těchto lidí. Dokonce bych řekl, že tím, jak je norma zpracovaná, se vlastně precizovala korupce, která je v tom zákoně primárně zabudována a jakákoli rizika, která dosud měli s vydáváním toho stanoviska, odpadají, protože to jsou jedině oni, kteří mohou tuto žádost shodit nebo ne. Čili teď ty gangy, které kolem toho pracují, mají svůj mechanismus pokrytý zákonem.

Já řeknu ještě jednu poznámku. Co můžeme čekat od lidí, kteří dostávají místa na zastupitelských úřadech jako jakousi politickou trafikou! Nebo přímo korupcí! Protože to je vlastně úplatek. Proto vás skutečně žádám, zvažte další rizika normy, kterou tady máme a dlouhodobě ne hazardujme s naší budoucností.

Dávám návrh zamítnout tento zákon, protože v této chvíli je neupravitelný.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. Prosím pana místopředsedu Jiřího Lišku o jeho vystoupení.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, kolegyně a kolegové, překvapilo mě, že pan ministr při vysvětlování projednávaného zákona – teď mám na mysli druhou část, která se týká pobytu cizinců na území České republiky a vydávání tzv. karet – nepoužil argumenty spojené s demografickým vývojem, který je podle mého názoru – a především bude – jednou z hlavních příčin nedostatku lidí, které se musí nějakým způsobem řešit.

Mám zde údaje z Eurostatu ze srpna letošního roku. Podle jejich odhadů bude v roce 2035 čtvrtina lidí v Evropě starších 65 let. Očekává se, že od roku 2015 počet úmrtí převyší počet porodů. Z tohoto důvodu se stane imigrace jediným faktorem, který bude zvyšovat počet obyvatel. Od roku 2035 se dokonce očekává, že příliv imigrantů do Evropské unie nebude schopen kompenzovat míru úmrtnosti a počet obyvatel se bude proto snižovat.

Evropská unie – a tady opět bohužel říkám – i naše republika spoléhá na to, že budoucnost jí zajistí imigrace. To je stav, který je výsledkem dlouhodobého ústupu od základních a prvořadých problémů, které by měl řešit stát. A to je mimo národní obranu a rodinu především to nejzákladnější, to je vlastní reprodukce. Místo toho – v důsledku různých společenských tlaků – se z tohoto pohledu řeší druhořadé problémy, jako jsou částečné úpravy zdravotní a sociální péče, globální oteplování, multikulturismus, právo na eutanázii, feminismus, rovnost přístupů – dívám se na paní ministryni (Džamila Stehlíková – na galerii) – sňatky homosexuálů, a mohl bych pokračovat. Jsou to témata svým způsobem jednodušší, typická pro předvolební kampaně, která se ale bohužel po volbách musí alespoň částečně naplňovat.

Výsledkem těchto politických a společenských tlaků je stav, kdy vláda dává to, co voliči chtějí, ale potom není dost silná na to, aby přiměla občany občas něco vrátit, když je potřeba, a když je horší doba.

Voliči jsou nespokojení, když se od nich chce změna chování. Neradi nesou, když se po nich chce, aby se alespoň trochu zamysleli nad výhodami, které dostávají a bez ohledu na to, že další generace si možná nebude moci dovolit téměř nic, nemají v úmyslu cokoli měnit. Navíc jsou utvrzováni – mnohdy v rámci politického boje – v přesvědčení, že blahobyt zajišťovaný státem může být nekonečný.

A tady oceňuji snahu současné vlády, alespoň něco ubrat z toho, co již bylo tak nezodpovědně rozdáno.

Ten silný sociální stát, který je pro některé z nás cílem a tou vidinou, ta péče o člověka takzvaně od kolébky až po hrob, je podle mého názoru jedním z hlavních důvodů nízké evropské porodnosti. Společnost, ve které rodiče nemusejí ve stáří vůbec spoléhat na svoje děti, je z pohledu reprodukce naprosto demotivující. A proto

v evropských vyspělých státech není udržována ani ta prostá obnova a reprodukce, kdy je potřeba 2,1 dítěte na každou ženu. A tady by se dalo zjednodušeně a s jistou nadsázkou říci, že čím je důchod vyšší, tím je počet dětí nižší.

Porodnost v zemích s minimální sociální péčí je přes 6 dětí na ženu. Německo a Rakousko má 1,3 – Itálie dokonce 1,1. V naší republice ta situace není o nic lepší. Pokud se nemýlím, je to 1,5.

Tento stav sebou přináší a přinese řadu velkých problémů, které Evropu v blízké budoucnosti čekají. Tím nemám na mysli jenom nedostatek pracovníků, o kterých dnes mluvíme, ale mám také na mysli celkovou budoucnost Evropy, a to především Evropy jako civilizace. Ta prochází – jako každá jiná velká civilizace v minulosti – etapami určitého rozmachu, blahobytu, následně je změkčilost, potom přichází úpadek nahrazení jinou více životaschopnou civilizací.

Myslím si, vážené kolegyně a kolegové, že se nacházíme někde mezi blahobytem a změkčilostí. Otázkou je, zda budeme mít dost síly na to tento nepřilíh optimistický trend zvrátit. V každém případě bychom si měli být toho vědomi a myslím si, že návrh zákona, tak jak byl předložen panem ministrem, že by nás k tomuto zamyšlení měl vést. Měli bychom si být vědomi tohoto vývoje a všech nebezpečí, která z toho plynou především pro budoucnost našich dětí.

Čas běží velmi rychle a občas se stává, zkušenosti to ukazují, že předpovědi Eurostatu se nemýlí. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane místopředsedo a prosím pana kolegu Víchu.

Senátor Petr Vícha: Vážený pane předsedající, slovutný Senáte, dovolím si půjčit toto oslovení od nepřítomného kolegy Schwarzenberga. Tentokrát z jiného soudku, než k zeleným kartám, ale z pohledu obcí. A dovolím si možná trošku překvapivě zkritizovat zákon zprava. Nejprve pochvala: je dobře, že se ruší tzv. aktivizační plány, duplicita, kterou dělaly úřady práce, a pak úřady, které dávají dávky hmotné nouze. Myslím si, že je také dobré, že v tomto zákoně se trošku více díváme také na to, jak se vyplácají dávky, aby se nemusely vyplácet pouze hotovostně.

Ale mám na mysli to, co se stalo ve sněmovně při pozměňovacích návrzích, a to je zavedení institutu veřejné služby. Pan ministr je v tom asi nevině, ale ve sněmovně se občas přihodí něco, co pak konečnému zákonu, myslím si, trochu škodí.

Divím se, že k tomu nevystupuje přítomný pan kolega senátor Kubera, známý odpůrce veřejně prospěšných prací. Jenže veřejně prospěšné práce je institut, kde úřady práce kryjí náklady na mzdy a pojištění a ti lidé dlouhodobě nezaměstnaní pracují po celý měsíc, denně, a většinou moc nepracují, a to je to, co kritizuje pan kolega Kubera. Ale jejich motivace je skutečně nízká, když největším trestem je to, že v případě, že ukončí tuto pracovní činnost, tak s poměrně stejnými finančními prostředky budou sedět doma, dívat se na televizi nebo hrát hrací přístroje. Snad s výjimkou teď, když se vyplácí opět nemocenská, tak většina z nich onemocní. Ale to je přece jenom dobrý pohled pro pracujícího člověka, když dlouhodobě nezaměstnané vidí ráno jít v oranžových vestách do práce.

Ale v tomto zákonu se hovoří o veřejné službě a o dobách 20, 30 hodin nikoli týdně, ale měsíčně. To znamená, my chceme zavést motivaci pro lidi, aby pracovali.

Do dvaceti hodin nebude pracovat nikdo, protože bude-li pracovat 19 hodin nebo nulu, je to úplně stejné, dostane existenční minimum. Když bude pracovat 20 –

29 hodin, tak dostane životní minimum, to je zhruba o 900 korun více. A když bude pracovat 30 hodin měsíčně, tak pak dostane zhruba 3600 korun.

To je fajn. Ale z pohledu obcí – obce by měly vést jejich evidenci, měly by poskytovat informace úřadu práce, písemné zprávy o kvalitě této práce, my by je vybavovat pracovními pomůckami, měly by s nimi uzavírat smlouvu, měly by uzavírat smlouvu s pojišťovnami a zajistit jejich pojištění zodpovědnosti za škodu, kterou tito lidé učiní a nebo která jim při výkonu této práce – nepráce vznikne.

Obce musí samozřejmě takovou práci někde zajistit a musí kontrolovat jejich kvalitu, když mají potom úřadu práce dávat písemné zprávy o této kvalitě.

Nikde se nehovoří, že když kvalitně pracovat nebudou, tak co to ve skutečnosti bude pracovat. Pouze o počtu hodin.

Proč by to proboha obce s touto zvýšenou administrativou měly dělat? Bude to tedy znamenat, že žádná obec nebo možná různě to budeme mít v ČR, nebude tyto práce nabízet a tudíž všichni dlouhodobě nezaměstnaní nad šest měsíců budou jen na existenčním minimu? Byl bych rád, kdyby pan ministr na tyto otázky odpověděl. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji vám, pane senátore, dalším přihlášeným je pan kolega Luděk Sefzig, potom byl vyvolán kolega Kubera.

Senátor Luděk Sefzig: Dobré poledne, děkuji za slovo, pane místopředsedo. Já jsem chtěl učinit jen několik poznámek k pozměňovacím návrhům pana kolegy Štěcha. Jednu obecnou poznámku na úvod. Tento návrh v návrhu zelených karet je jenom speciální variantou, která příliš nevybočuje z toho, co EU – mimochodem poprvé jsem to slyšel z úst komisaře Špidly, který je za tuto oblast zodpovědný – že připravuje modré karty; a zelené karty jsou jen českou specialitou, která některé věci urychluje nebo možná dotahuje do specifik, která jsou pro náš trh a reaguje na potřeby trhu. Čili určitě to není v Evropě nic výjimečného.

Z pozměňovacích návrhů, které předložil pan kolega Štěch vyplývá, že asi velkým problémem jsou agenturní zaměstnávání. Tomu naprosto rozumím. Ale pak je třeba vidět zelené karty jako právě nejúčinnější nástroj k tomu, aby nevznikala agenturní zaměstnávání, aby to bylo individuální zaměstnávání a takto individuálně také zelené karty jsou vytvořeny.

Nejsem schopen posoudit, a myslím si, že je to cesta k potrestání přestupků v oblasti agenturního zaměstnávání, jde spíše přes správní tresty, tedy pokuty. Já osobně si myslím, že výše jsou až neadekvátně veliké, ale to nejsem schopen posoudit. Ale co mi vadí na těch návrzích, a proto pro ně nemohu ani hlasovat, je to, že je trest za chyby v agenturním zaměstnávání přenášen i do oblasti právě udělování zelených karet. To si myslím, že je naprosto chybné a principiálně špatné. Tam totiž nepotrestáme toho, kdo přestupek udělal. Tu agenturu. Ale trestáme tam sami sebe. Myslím si, že trest má být v oblasti správní pokuty, ale nemá být přenášen do oblasti možnosti využít nástroje, který určitě má jinak dobrý efekt, který je uznáván bez ohledu na to, zda jsme na politické levici nebo na politické pravici.

To jsou mé stručné poznámky k pozměňovacím návrhům. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane senátore, prosím pana kolegu Kubera, aby se ujal slova.

Senátor Jaroslav Kubera: Vážený pane místopředsedo, kolegyně a kolegové. Já jsem nechtěl původně vystupovat, to co jsem chtěl říci, řekl pan kolega

Sefzig, že karty, byť trošku jiné barvy, paradoxně modré barvy, vymyslel pan komisař Špidla. A mám záznamy dokonce ještě z doby, kdy byl ministrem práce a sociálních věcí, že velmi pro to horoval, že je nás málo, a že bude zapotřebí tuším 250 tisíc lidí, že je potřeba, aby přišlo do ČR. Takže vlastně v podstatě vláda okopírovala, což je správné, protože je tady kontinuita. Ale mě zaujalo to, co říkal pan senátor Vícha, že já jsem jakýmsi odpůrcem veřejných prací. To vůbec není pravda. Já jsem odpůrcem veřejných prací v českém podání. S českým zákoníkem práce, s vydáváním pracovních pomůcek, kdy na obyčejné zametání listí je tolik administrativy, že je lepší si to listí zamést sami. A kromě toho neumíme udělat to, co by přineslo prospěch i Romům. Neumíme tuto skupinu vyplácet ihned. Problém těchto lidí je totiž v tom, že oni jsou zvyklí, ať už historicky nebo jinak žít ze dne na den a je pro ně nepřijatelné, aby měsíc pracovali a po měsíci dostali nějaké peníze. Prostě to pro ně není zajímavé, takže to vypadá tak, že přijdou do práce a druhý den už je nikdo nevidí. Kdyby za práci dostali každý den peníze, dostali by úkol a ten by dostali zaplacený, tak jak si to mnozí pamatujeme, když jsme chodili vykládat vagóny s bramborami, kdy se platilo ihned, po vyložení vagónu student dostal peníze a mohl jít večer do hospody nebo na mariáš, tak to je ta situace, kdy to bylo zajímavé. Kdyby měl student celý měsíc čekat, tak by na brigády také nechodil.

Bohužel my to neumíme díky různým předpisům zorganizovat tak, aby výplata byla v hotovosti. Já jsem vcelku proti bezhotovostnímu placení, protože mám podezření, že nejde o to ušetřit sociální dávky, ale jde o velký byznys těch, kteří vydávají a produkují systém poukázek. Tak je ten byznys. Pak je u obchodníků, kteří z toho mají prospěch, protože lze nakupovat jenom někde. Ale samozřejmě města, která to zkusila, se rychle přesvědčila, že z těchto poukázek se staly tuzexové bony. Teď se dokonce navrhuje, že to bude platební karta, kde bude přímo přednahráno, že to je jenom na rohlíky, mléko a jiné věci, aby se s tím nemohlo obchodovat. Ale já jsem přesvědčen, že se zase najde nějaké řešení, jak to přetransformovat na peníze.

Takže mám jedinou obavu, která je typická v českém pořádku, o tom svědčí, to je napsáno v zákoně, že se budou muset někde přihlásit, evidovat. Ale já mám zatím stále ve městě pět tisíc cizinců, kteří nikde evidováni nejsou, ačkoli užívají všechny užítky města, jako je dotovaná doprava, popelnice, tak na ně město nedostává ani korunu jednoduše proto, že nejsou občany obce, nejsou v evidenci obce, jsou někde v evidenci Cizinecké policie. Pokoušíme se teď ve spolupráci s ministerstvem něco k tomu dělat, ale bude to velmi těžké. Já mám jedinou obavu, že tam, kde dojde k porušení, a vím, jaké jsou problémy s odesláním těch, kteří jsou tu nelegálně, zpět, jak kdo bude kontrolovat a jakým způsobem bude prováděna deportace těch, kteří tady budou načerno, zpátky. To je jediné, z čeho mám obavy a věřím, že pan ministr po domluvě s jinými resorty to má nějak domluveno. Protože v Čechách nenajdete skoro nikoho, neumíme tady doručit ani dopis. Většina lidí se vyhýbá tomu, aby převzala dopis od berňáku, od radnice nebo od soudu. Takže neočekávám, že by si zrovna tito lidé běželi na poštu pro papír, že mají opustit republiku. Ale věřím, že to nějak ošetřené bude, takže zákon podpořím. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane senátore a prosím kolegu Ivo Bárka, aby se ujal slova.

Senátor Ivo Bárek: Děkuji, pane místopředsedo. Trošku se vrátím k té věci Vladimíra Špidly. My jsme spolu byli v jednom období s kolegou Kuberou v komisi pro krajanů a samozřejmě se projekt, jak on správně říkal, o přilákání zahraničních

pracovníků, tam projednával. Ale to šlo o projekt lákání kvalifikovaných zaměstnanců k trvalé imigraci do Česka, jenom bych chtěl připomenout. Samozřejmě výsledek nesplnil očekávání a nebavili jsme se tam o tisících nebo desetitisících, ale myslím si, že se tam spíš mluvilo o stovkách zaměstnanců. A já bych oproti tomuto, co je v tomto zákoně, chtěl předeslat, že projekt od Špidly byl dobře analyticky připraven, průběžně administrován, a nebyl zneužit k pronikání kriminálních živlů z řad cizinců ze zemí mimo EU do Česka. Což si myslím, že k tomu tento systém, který je tady navržen, může vést.

Já jsem mluvil s mnohými podnikateli i v rámci Hospodářské komory a oni z toho vůbec nejsou nadšeni. A to už tady říkal pan senátor Novotný, že tomu vůbec nepředcházela žádná seriózní analýza. A myslím si, že v podstatě to popírá princip logiky práce s lidskými zdroji, jelikož zaměstnavatel neuvidí svého nového zaměstnance dříve, než on nastoupí do práce. Případné výběrové řízení by si musel předem zorganizovat zaměstnavatel přímo v zemi, tzn. třeba ve Vietnamu nebo v Mongolsku, odkud hodlá zaměstnance importovat, a následně si zjistit, aby na jím oznámená volná místa si mezitím nevyřídili zelené karty úplně jiní lidé z úplně jiných zemí.

Odborníci na trh práce, kteří se tím zabývali, varují, že tento systém bude mnohem snáze zneužitelný především pro různé struktury organizovaného zločinu, usnadní nelegální obchodování s lidmi, tzv. trefiking a pronikání různých mafií do Česka a celého Schengenského prostoru. Také se ozývají hlasy, že bychom tím chtěli obejít Lisabonskou strategii, což si myslím, že je samozřejmě možné.

Já samozřejmě, tak jak kolegové už tady doporučovali, pro tento zákon ruku zvedat nebudu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego, probíhá obecná rozprava, do které není nikdo přihlášen. Obecnou rozpravu tedy končím, a prosím pana ministra, aby byl tak laskavý a vyjádřil se k proběhlé rozpravě.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Petr Nečas: Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky, vážení páni senátoři, já bych chtěl v prvé řadě poděkovat za rozpravu. Za to, že i když od řady vystupujících senátorů byly vyjadřovány nesouhlasné nebo dokonce ostře nesouhlasné názory, tak že rozprava proběhla kultivovaným způsobem. Musím se přiznat, že ještě dodnes mám docela traumatizující pocit z podobné debaty, která proběhla na půdě PS a ze které ještě dnes, když si na ni vzpomenu, tak cítím nutkání, nechci říci ke zvracení, ale je to tak. A já bych chtěl velmi poděkovat, že tady i nesouhlasné názory byly proječovány kultivovaným způsobem. Řada poslanců v PS vystupovala stylem, že kdyby jejich projevy nebyly přednášeny v češtině, ale třeba ve francouzštině nebo holandštině, tak by si člověk myslel, že mluví Jean-Marie Le Pen nebo Pim Fortuyn.

A já jsem rád, že v horní komoře se toto neděje. Takže to bych chtěl velmi ocenit – prostředí Senátu.

Já bych tady zmínil jeden aspekt, o kterém se letmo zmínil i pan místopředseda Senátu Liška. A sice demografický faktor. Podle demografické prognózy, dámy a pánové, do roku 2030 ve věkové kohortě 25 až 64 let, což je více než 95 procent pracovní síly, ubude v ČR fyzicky 750 tisíc osob. V této věkové kohortě do roku 2030, 25 až 64 let, bude o tři čtvrtě milionů osob v této zemi méně než je dnes.

Jenom do roku 2015, což jen za pouhých sedm let, fyzicky ubude v této kohortě 25 až 64 let 150 tisíc osob. Jinými slovy, situace na českém pracovním trhu

bez ohledu na konkrétní výkyvy konjunktury, případné recese apod. se bude zhoršovat z hlediska zaměstnanosti. Jinými slovy, nedostatek pracovní síly se v následujících letech bude prohlubovat, prohlubovat velmi dramaticky. Chtěl bych připomenout, že z hlediska růstu HDP je růst zaměstnanosti vedle přírůstku fixního kapitálu produktivity práce a produktivity kapitálu jeden ze čtyř klíčových faktorů, který ovlivňuje růst HDP.

V loňském roce narostla zaměstnanost rekordně o 90 tisíc osob, což z toho zhruba 6,5procentního ekonomického růstu je prakticky jedno procento. Orientační propočty, které jsou udělány, ukazují, že kdyby čistě teoreticky – to je hypotetická situace, samozřejmě nikdy nenastane – ze dne na den České republice odešli všichni zahraniční pracovníci, tak ze dne na den poklesne HDP ČR o 3,5 procenta. Já tím chci jen upozornit na faktor, že vývoj zaměstnanosti, růst zaměstnanosti, růst HDP a ekonomický rozvoj má tyto přímé souvislosti. Podpora zaměstnanosti a růst zaměstnanosti za situace, kdy sice máme zhruba 300 tisíc nezaměstnaných, ale také 150 tisíc volných pracovních příležitostí, tak je nutné.

Já tady nechci uštěpačně reagovat na některé poznámky, které tady zazněly. Pan senátor Štěch, když tady popsal situaci kolem trhu práce a agenturního zaměstnávání, který my jsme převzali od minulé vlády, tak tady řekl doslova: do tohoto marasmu pouštíme zelené karty, tak popsal výsledky působení na trhu práce a v oblasti zákoníku práce a agenturního zaměstnávání, který my jsme zdědili. Čili já to beru jako výraz sebereflexe pana senátora za sociální demokracii. Zrovna tak kritiku Státního úřadu inspekce práce, který my se silně snažíme posouvat a propojit kontrolní činnosti s úřady práce, ale opět je to instituce, kterou jsme převzali z minulého volebního období, a dokonce tady musím upozornit, že ODS hlasovala proti jejímu zřízení, takže kritizovat nás za tuto instituci, je poněkud nepřínosné.

Musím říci, že mě docela mrzí, že pan senátor Novotný říká, že návrh nebude podporovat na základě toho, že mu zprostředkovatelské právní firmy řekly, že zákon je špatně.

Musím říci, že to je přesně důkaz toho, že zákon je dobře, protože jestli se někdo bojí přijetí tohoto zákona, tak jsou to právě ty různé zprostředkovatelské struktury, právě tyto různé pololegální skupiny, právní kanceláře, které tyjí z toho, že ve složitém stávajícím systému zprostředkovávají lidem právě za ony vysoké částky netransparentní možnosti získání pracovního místa u nás. Právě tyto struktury ze všeho nejvíce si přejí zachování stávajícího stavu. Nedivím se tedy, že řadu z vás obcházejí a říkají, jak je ten návrh špatně, protože my jim omezíme jejich byznys. My jim omezíme jejich byznys, jak legálním, tak pololegálním strukturám. A nikdo by nezatleskal při nepřijetí tohoto zákona, tak jako různé ukrajinské, vietnamské a nevím jaké zprostředkující struktury, které na současném systému doslova tyjí a parazitují.

Jestliže je například vyžadováno stanovisko zastupitelského úřadu, samozřejmě že ano. Není přece možné očekávat, že ministerstvo vnitra bude mít nějakého agenta nebo zpravodaje v každé zemi, který bude přesně vědět, zda člověk, který si žádá o vízum, případně o zelenou kartu, nepochází třeba z některého regionu, kde jsou nějaké zdravotní problémy, odkud mohou plynout bezpečnostní rizika, zda není spojen s nějakou kriminální činností. Tuto znalost případně, má-li ji vůbec někdo, může mít spíše zastupitelský úřad, který je na daném území a působí na daném území, nikoliv ministerstvo vnitra zde v České republice. Proto je logické a správné vyžadovat stanovisko zastupitelského úřadu. A je to jedna z bezpečnostních pojistek, o kterých jsem mluvil, které jsou do tohoto systému zařazeny.

Chci také zdůraznit ještě jednu věc. Na přidělení zelené karty prostě není právní nárok. To, že člověk si najde danou pozici ve veřejné databázi, to, že o ni

bude usilovat, ještě neznámá například z bezpečnostního hlediska, a že je ze země, která je uvedena ve vyhlášce ministerstva vnitra, že má nárok na přidělení zelené karty. My tam přece musíme a máme zohledňovat celou řadu dalších kritérií, a primárně bych tady zmínil bezpečnostní. A představa, že budeme sdělovat, že někdo nevyhověl z bezpečnostních důvodů, je absurdní právě proto, že by např. mohla nějakým způsobem prozradit třeba i některé informace, které mají naše bezpečnostní a zpravodajské složky. Čili tam je vědomě zabudována celá řada těchto opatření, která mají, jak jsem již řekl, především bezpečnostní důvody.

Pan senátor Vícha zde velmi správně mluvil o některých aspektech. Musím s ním v některých věcech souhlasit. Chtěl bych připomenout, že výsledná podoba veřejné služby, která je obsažena v tisku, který má k dispozici Senát, není z pera vlády, ale že je to pozměňovací návrh, ne zrovna povedený, pana poslance Hovorky, který byl prohlasován proti vůli, a který – v tom máte naprostou pravdu – systém komplikuje. Musíme tedy nachystat novelu, která to obcím umožní, usnadní. A tady chci připomenout, protože vy jste se ptal, jak to bude v případě, že nebudou mít možnost si tyto věci odpracovat. Bude to tak, jak je to ve znění stávající legislativy. Již dnes platí, a bylo to schváleno ve vládním stabilizačním balíčku, že kdo je nezaměstnaný, když to řeknu zjednodušeně, déle než rok, tak s výjimkou tam tří vyjmenovaných kategorií dostává pouhé existenční, nikoliv životní minimum, což je mimochodem prvek, který my jsme převzali od kancléře Schrödera a jeho reformy. Čili dobrý nápad německé sociální demokracie, který jsme uplatnili, a mimochodem, ono to funguje. V České republice během jednoho roku poklesla dlouhodobá nezaměstnanost, tzn. nezaměstnanost lidí, kteří jsou bez práce déle než 12 měsíců, o 30 % během uplynulých 9 měsíců, což je výrazně dramatický pokles, nejvyšší pokles dlouhodobé nezaměstnanosti v dějinách ČR.

Čili víme, že tam musíme některé věci upravit. Nechceme zatěžovat obce. Jsme připraveni platit např. pojistné, dávat na to dotaci. A myslím, že obce budou mít zájem o práci těchto lidí, jestliže ji dobrovolně projeví, protože ta práce je zdarma, na rozdíl od veřejně prospěšných prací.

A poslední věc, kterou jsem chtěl říci je, že tento zákon představuje zpřísnění v oblasti agenturního zaměstnávání. Například u zelených karet je přece zjevné, že je možné se ucházet pouze o pracovní místo kmenového zaměstnance, nikoliv zaměstnance přes agenturu práce. A i na působení domácích agentur tento návrh zákona přináší zpřísnující požadavky oproti stávajícímu, a tady se shodneme, neuspokojivému stavu.

Mimochodem, ministerstvo práce a sociálních věcí zhruba z tří tisíc agentur vede správní řízení o pokutě proti 500 z nich. Intenzivně jsme začali pracovat na kontrolní činnosti a hodláme v tom pokračovat.

Chceme, aby všechny ty podivné agentury byly pokud možno vytlačeny z trhu práce. A myslím si, že to je společný zájem nás všech. My i na tripartitní úrovni jsme připraveni k tomu učinit náležité kroky.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji vám, pane ministře, a prosím paní zpravodajku, jestli by byla tak laskava a také se vyjádřila k proběhlé rozpravě a řekla, jak budeme hlasovat.

Senátorka Alena Palečková: Pane předsedajícím, pane ministře, kolegyně a kolegové, dovoluji mi jenom zrekapitulovat, že v rozpravě vystoupilo sedm senátorů a zazněly návrhy jednak na odmítnutí návrhu zákona, zejména vzhledem k zeleným kartám, zazněla obava možné korupce na zastupitelských úřadech, byla zde

zdůrazněna problematika demografického vývoje, dva kolegové se zmínili o problematice obcí v souvislosti s veřejnými pracemi. Kolega Sefzig polemizoval s předloženým pozměňovacím návrhem.

K hlasování tedy máme usnesení garančního výboru, které zní – schválit předloženou novelu. Dále zazněly v rozpravě od dvou kolegů návrhy na zamítnutí a dále máme předložen, nevím, jestli mohu říci komplexní, ale poměrně velký rozsáhlý pozměňovací návrh, který by přicházel v úvahu v případě, že bychom návrh zákona ani neschválili, ani nezamítli. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji vám moc, paní senátorko. Vzhledem k tomu, že materie je závažná, svolám kolegy do sálu a chvíli vyčkám, abychom byli co nejkompletnější. (Děje se.)

Aktuálně je v sále přítomno 64 senátorek a senátorů, aktuální kvórum je 33.

Jako první zahájím **hlasování o návrhu schválit, tak jak nám byl postoupen Poslaneckou sněmovnou.**

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zdvihne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a také zdvihne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 12 se ze 64 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 33 pro vyslovilo 42, proti bylo 16. **Návrh byl přijat.**

Děkuji paní zpravodajce, pana ministra poprosím ještě o chvíli strpení, protože musíme nyní upravit program.

Zatím dodržujeme body tak, jak jsme si je ráno schválili, pouze s tou výjimkou, že byl pevně schválen bod č. 14, což byl návrh senátního návrhu zákona senátorky Aleny Gajdůškové, který měl být projednáván ve 12:00 hod. Toto jsme již nesplnili. S kolegyní Gajdůškovou jsem to projednal. Ráno jsme schválili to, že prvním bodem po polední přestávce bude první bod ministra Lišky. Navrhuji teď, aby po bodu ministra Lišky byl projednán tento návrh kolegyně Gajdůškové jako druhý odpoledne.

Ale ještě není přestávka, protože pan ministr Nečas bude předkládat ještě jeden návrh. Nyní pouze rozhodneme o tom, že bod č. 14 z 12:00 hod. dáme jako druhý bod odpoledne.

Doufám, že mi všichni rozumíte.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zdvihne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a také zdvihne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 13 se ze 60 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 31 pro vyslovilo 55, proti nebyl nikdo. Návrh byl přijat.

Tím jsme upravili pořad schůze Senátu. Nyní se vystřídáme v řízení schůze a pak poprosíme pana ministra, aby nás uvedl do posledního bodu před polední přestávkou. (Řízení schůze se ujímá místopředseda Senátu Jiří Liška.)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážené kolegyně a kolegové, je před námi poslední bod před polední přestávkou, a to je

**Návrh směrnice Rady o provádění zásady rovného zacházení
s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru,
zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci**

Jedná se o **senátní tisk č. N 116/06**. Prosím pana ministra Petra Nečase, aby nás seznámil s tímto materiálem.

Místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí ČR Petr Nečas:

Vážený pane předsedající, vážené paní senátorky, páni senátoři, dámy a pánové. Dovolte, abych ve stručnosti představil projednávaný návrh směrnice Rady o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci.

Tento dokument byl schválen Evropskou komisí v červenci r. 2008 jako součást balíku dokumentů k obnovené sociální agendě, tzv. sociálního balíčku.

Návrh má doplňovat stávající evropskou legislativu v oblasti ochrany před diskriminací. Směrnice upravuje čtyři diskriminační důvody – náboženství a víru, zdravotní postižení, věk a sexuální orientaci.

Návrh upravuje ochranu před diskriminací oblasti mimo zaměstnání. Vztahuje se na oblast sociální, zdravotní péči, vzdělávání a oblast přístupu ke zboží a službám. Stejně jako v předchozích směrnících návrh vymezuje pojmy přímé a nepřímé diskriminace a obtěžování, pozitivní opatření, právo oběti diskriminace domáhat se soudní a správní ochrany svých práv, princip sdíleného důkazního břemene při dokazování, vytváření orgánů pomáhajících obětem diskriminace a povoluje některá rozdílná zacházení.

V souvislosti s přijetím Úmluvy OSN o ochraně práv zdravotně postižených je nově navrženo upravit také diskriminační jednání spočívající v nevytvoření dostatečné úpravy prostředí pro zdravotně postižené.

Nově se zavádí zvláštní pravidlo pro odvětví pojištění a bankovních služeb, čímž se uznává skutečnost, že věk a zdravotní postižení mohou být u určitých produktů zásadním prvkem při posuzování rizika a tudíž i ceny pojištění.

Návrh rámcové pozice bude vládou projednáván.

V návrhu rámcové pozice je konstatováno, že ČR:

1. Považuje stávající regulaci na evropské úrovni za dostačující a nový legislativní návrh nepovažuje za nezbytný.
2. Pro zajištění ochrany je potřebné využít především dostupné nelegislativní nástroje.
3. Ochrana před diskriminací by měla být upravena především na úrovni členských států v souladu s jejich národními tradicemi.
4. Česká republika shledává návrh v rozporu s principem subsidiarity a proporcionality.

Při posouzení dopadu návrhu směrnice jsme dospěli k závěru, že za prvé lze očekávat dopady na státní rozpočet, zejména v souvislosti se zřízením instituce pro rovné zacházení nebo rozšířením činnosti některé z existujících institucí.

Za druhé. Jsou obtížně vyčíslitelné dopady zavedení směrnice v oblasti sociálního zabezpečení.

A za třetí. Z důvodu nového druhu pojištění proti riziku žalob z důvodu diskriminace povede ke zvýšeným nákladům podniku a k následnému nárůstu koncových cen produktů, by mělo přijetí směrnice negativní vliv také na konkurenceschopnost a hospodářský růst.

Dámy a pánové, dovolte mi na závěr připomenout také skutečnost, že antidiskriminační legislativa, antidiskriminační problematika nepatří mezi sektorové priority, se kterými přichází vláda ČR v oblasti práce, zaměstnanosti a sociální politiky a v době českého předsednictví i podle toho bude české předsednictví postupovat v Radě EBSCO. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane ministře. Výborem, který projednával tento tisk, je výbor pro záležitosti EU. Ten přijal usnesení pod č. N

116/06/03. Zpravodajem výboru je pan kolega Luděk Sefzig. Prosím, pane předsedo výboru, abyste se ujal slova.

Senátor Luděk Sefzig: Pane předsedající, děkuji za slovo. Vážený pane místopředsedo vlády, vážené kolegyně a kolegové, otázka návrhu směrnice, která se zabývá diskriminací, je otázkou nejenom materiálně nepochybně zajímavou, tedy obsahově, antidiskriminačně zajímavou, ale pro náš výbor je daleko zajímavější z oblasti procedury a z oblasti testování subsidiarity a proporcionality, tedy principů, které by měly najít tu často velmi tenkou linii mezi národním právem a mezi evropským právem.

Musím říci, že když jsem procházel usnesení našeho výboru, tak jsem první datum našel už v roce 2003, a nebyla to usnesení pouze výboru, ale byla to usnesení této komory.

Řekl bych, že máme coby komora velice kontinuální názor na tuto problematiku, a řekl bych, že ten názor není nic proti diskriminaci, ale je to velmi zdrženlivý postoj k tomu, jakým způsobem procedurálně lze těchto cílů docílit a jakým je lze naplnit.

Náš výbor byl také výborem, který doporučil setkání předsedů evropských výborů komor celé Evropské unie, aby tuto směrnici vybrala k testování, koordinovaného testování subsidiarity a proporcionality. A tak se také stalo. Tato směrnice byla vybrána a evropské výbory všech komor evropských zemí se jí povinně – dobrovolně, po odhlasování, zabývaly.

Nechci svoji zprávu dlouze protahovat. Přesto bych chtěl říci několik velice důležitých obecných poznámek.

To, že komise legislativně rozšířila zákaz diskriminace z oblasti zaměstnání, povolání a odborného vzdělání i na sociální oblast, na oblast zdravotní péče. Vzdělávání a přístup ke zboží a službám, je přelomový okamžik. Je třeba si jej uvědomit a je třeba pro to také hledat právní základ. Tento právní základ je ve Smlouvě o založení Evropských společenství, v části první, zásada č. 13, kde je procedura jednomyslnosti, konzultační procedura, ale poté, co po této proceduře je závěr přijat, tak je co do výsledku, jehož má být dosaženo, tento výsledek pro členské státy závazný.

V ČR je návrh velice problematický. My máme antidiskriminaci zajištěnou v zákoně, který má nejvyšší stabilitu a nejvyšší hodnotu, a to sice v naší Ústavě. Pro důvod zestručnění mého vystoupení zde tuto zásadu nebo celou tuto část Ústavy citovat nebudu. Ale je to řekl bych jistota na nejvyšší úrovni, jestliže je v naší Ústavě zajištěna antidiskriminace.

Senát se dlouhodobě velice kriticky staví ke komunitarizaci antidiskriminačních legislativních aktů. To není nic proti antidiskriminaci, ale je to o tom, že každý členský stát si má stanovit míru antidiskriminace sám. Platí přitom samozřejmě obecná pravidla Charty lidských práv, ale rozšiřování antidiskriminace i do sociální oblasti je vysloveně záležitostí každého státu. To je také vlastně jediným předmětem našeho návrhu usnesení, které před vás za chvíli předložím.

Chtěl bych jenom upozornit, že v ČR doposud nebyla přijata ani poslední antidiskriminační směrnice, která prošla naší komorou, protože ji prezident vetoval a zatím se čeká na rozhodnutí Poslanecké sněmovny.

To, že dlouhodobě několik let vyzýváme celou EU i komisi i Radu k veliké zdrženlivosti, k tomu, aby byla diskuse ještě více prohloubena, aby bylo na každém členském státu, v jakých detailech si určí linii antidiskriminace sám, to už bych opakoval to, co jsem řekl před několika minutami.

Velice problematická ve směrnici je poznámka, která se týká toho, že tato směrnice naprosto určuje presumpci viny namísto obvyklé presumpce nevinu. Po právní stránce je to nesmírně závažný a přelomový okamžik, který nesmí ujít naší pozornosti.

Proto náš výbor na moje doporučení předložil tomuto ctěnému plénu Senátu návrh, ve kterém:

- I. Konstatuje, že návrh směrnice v předložené podobě není v souladu s principem subsidiarity a proporcionality. Tady mi dovoluji odbočit malou poznámkou – nepochybně je v rozporu s principem proporcionality, ale protože princip subsidiarity určuje politická vůle jednotlivých členů, tak je možné, že v některých zemích s tímto principem subsidiarity problém nebude, v naší komoře, v našem výboru tento princip takto vnímáme. Za druhé považujeme za adekvátní vnitrostátní úroveň právní regulace, která pružněji reaguje na potřeby a podmínky jednotlivých členských zemí EU, lépe koresponduje s existujícími normami a zvyklostmi.
- II. Výbor a Senát se domnívá, že kompetenčním průnikům do výlučných sfér vnitrostátní právní úpravy se nejlépe zabrání, pokud se Evropská komise v daném případě soustředí na nelegislativní formy činnosti, to jsou tedy formy doporučení. Nepovažuje za vhodné nerozšiřovat intenzitu potřeby právní regulace vyplývající z logiky fungování vnitřního trhu u jednotlivých podob diskriminace, a to za situace, kdy lze zvýhodnění odůvodňující prohloubení zájmu Společenství považovat za prokázané pouze v případě diskriminace na základě zdravotního postižení. Je přesvědčen, že mohou přetrvávat nejasnosti při vymezení některých pojmů vzhledem k cíli právní regulace, například obtěžování mimo sféru zaměstnání dle článku 2 odstavec 3 návrhu směrnice.
- III. Senát pokládá vymezení působnosti směrnice v oblasti sociální ochrany včetně sociálního zabezpečení a zdravotní péče, sociálních výhod, vzdělání a přístupu ke zboží a jiným službám, jež jsou k dispozici veřejnosti, včetně bydlení, za příliš široké, neumožňující předem identifikovat meze právní regulace a její finanční a další dopady. Také Senát nesouhlasí se zavedením důkazního břemene v neprospěch žalovaného ve sporech týkajících se také čistě soukromoprávních vztahů – článek 8 odstavec 1. Obligatorně žádáme vládu, aby nás informovala o způsobu zohlednění tohoto stanoviska a o dalším vývoji projednávání návrhu směrnice.
- IV. Pověřujeme předsedu Senátu, aby s tímto usnesením seznámil Evropskou komisi.

To je tedy návrh usnesení, které vám předkládám a velice vás žádám o to, abyste toto usnesení svým hlasováním podpořili. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Kolegyně a kolegové, otevírám rozpravu k tomuto bodu. Do rozpravy se nikdo nehlásí, takže rozpravu končím a budeme **hlasovat o návrhu tak, jak nám ho předložil zpravodaj garančního výboru.**

Ještě než budeme hlasovat, pane ministře, omlouvám se, já jsem se vás nezeptal, jestli se chcete vyjádřit ke zprávě zpravodaje. Ne, děkuji.

Takže vážené kolegyně a kolegové, můžeme zahájit hlasování. Kdo souhlasí s návrhem, jak nám ho předložil pan kolega Sefzig. Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování č. 14, registrováno 48, pro 35.

Návrh byl schválen. Děkuji, pane ministře za to, že jste zde s námi strávil většinu dopoledne. Děkuji, pane zpravodaji.

Vyhlašuji přestávku na oběd.
Naše odpolední jednání zahájíme ve 14.30 hodin.

(Jednání přerušeno ve 13.36 hodin.)

(Jednání opět zahájeno ve 14.35 hodin.)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážené kolegyně a kolegové. Pan předkladatel, pan ministr Liška se ještě nedostavil, takže doporučuji, abychom pokračovali v našem programu, a to návrhem zákona paní kolegyně Gajdůškové. Je to změna programu. Je někdo proti tomu? Zeptám se takto jen formálně. Nikoho nevidím, takže si myslím, že můžeme zahájit projednávání bodu

**Návrh senátního návrhu zákona senátorky Aleny Gajdůškové,
kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád),
ve znění pozdějších předpisů**

Je to **senátní tisk č. 305** a prosím paní navrhovatelku, kolegyni Gajdůškovou, aby nás seznámila se svým návrhem.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové, ráda bych uvedla senátní návrh zákona novely trestního řádu. Vše podstatné je uvedeno v důvodové zprávě, a proto jen ve stručnosti i ve stručnosti zopakují základní cíl této novely. Tato novela navazuje na předchozí snahu Senátu, který svým návrhem schváleným jako zákon č. 91/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, zavedl v novém ustanovení § 215 a) trestního zákona, skutkovou podstatu trestného činu týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě podle § 215 a) trestního zákona. V praxi orgánů činných v trestním řízení se však ukazuje závažným problémem následná důkazní situace, která je tou nejdůležitější pro postih pachatelů trestných činů. Domácí násilí se děje z jiných důvodů a za jiným účelem, má jinou motivaci než násilí na cizích lidech. Na rozdíl od násilí na cizích lidech nebývá jednorázové. Oběť domácího násilí má na pachatele, který je většinou jejím manželem, druhem nebo dospělým dítětem či podobně hlubokou psychickou vazbu, proto v něm tedy v případech domácího násilí z různých důvodů snáší.

Používá se k tomu termín, že upadá do stavu naučené bezmoci. Tento fakt s sebou nese jako častý důkazní následek, že poškozený, případně poškozená poté, co učiní trestní oznámení o tomto trestném činu, případně podá vysvětlení, následně v procesní fázi jeho obsah často pod opětovným tlakem pachatele mění a zpochybňuje, což v obecné rovině působí i demotivačně na policejní orgány při objasňování tohoto druhu trestné činnosti. A nejenom samozřejmě na policii, ale i na okolí, na příbuzné, známé oběti trestné činnosti.

Jinými slovy, jsme sice projevíli rozhodnost při řešení tohoto problému, ale nezohlednili jsme tragickou výlučnost vztahu pachatele a oběti v této oblasti trestné činnosti, kdy pachatel a oběť zpravidla trvale spolu musí žít a oběť je namnoze na pachateli závislá. To se projevuje ve výsledcích trestního stíhání. Konečně, posuďte sami. Uvedu čísla, která mám za Zlínský kraj. V roce 2006 bylo hlášeno 100 nápadů trestné činnosti oběti domácího násilí, z toho přes 20 případů bylo předloženo k řešení k soudu, dostalo se tedy až k jednání soudu. Z toho pouze dva pachatelé byli odsouzeni, a to ještě s podmínkou. Čísla za loňský rok jsou trošičku jiná, ale

v podstatě říkají totéž. 24 řešených případů, sedm u soudů, pouze tři odsouzeny, jeden vrácen k řešení jako přešůpek, tři byly odloženy.

Návrh, který vám nyní předkládám, má řešit tuto situaci. K této novele jsem přirozeně dostal mnoho připomínek a samozřejmě i kritických. Jinak vidí problém policisté, jinak aktivisté neziskových organizací, jinak státní zástupci a jinak soudci. Jsem si plně vědoma toho, že novela vybočuje ohledně tohoto typu trestné činnosti z dosavadní koncepce trestního řádu. Opírala jsem se však o názor právníka, který v sobě zahrnuje i zkušenost advokáta, trestního soudce i zákonodárce a který proto mohl návrh objektivně pojmout – tuto problematiku zpracovat rozhodně v širším a hlubším kontextu, než kterýkoliv běžný legislativec.

Mým cílem bylo a je učinit první a ve většině případů i poslední výslech oběti natolik procesně dokonalým, aby následně jednak již nemusela být oběť traumatizovaná výpověďmi opakovanými a na druhé straně, aby i právo na obhajobu bylo možné efektivně provést již při výslechu samém.

Tato úprava tím, že je nad rámec obecné úpravy, zavádí povinnou přítomnost obhájce, není chybou. Konstatuji, že je spíše chybná stávající koncepce neodkladných úkonů, kdy přítomnost soudce, který ze zákona není oprávněn například klást svědkovi otázky, je v podstatě nesmyslná, formální a odvádí soudce od daleko důležitější rozhodovací činnosti, čímž jsou soudci jen zahlceni.

V každém případě si myslím, že i v tomto smyslu je novela žádoucí, neboť může ministerstvo spravedlnosti, jako garanta budoucí novely trestního řádu přivést k obecně racionálnější úpravě. Jsem proto přesvědčena, že v rámci stávajícího nedokonalého trestního řádu je mnou navržená úprava jedinou možnou a tou nejlepší, ale to samozřejmě neznamena, že bychom ji nemohli při projednávání ve výboru ještě vylepšit. Jsem připravena k diskusi na toto téma. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji vám, paní kolegyně. Prosím, sedněte si na místo zpravodajů. Organizační výbor určil zpravodajem pro první čtení kolegu Petra Pakosta. Pane kolego, prosím, ujměte se slova.

Senátor Petr Pakosta: Vážené kolegyně a kolegové, návrh, který právě projednáváme, je změnou trestního řádu rozsahem sice malou, ale v důsledcích změnou velmi zásadní. Dovolím si konstatovat hned v úvodu, že značně nesystémovou. Změna zasahuje do základních principů, na nichž je naše trestní právo postaveno. A jednou z těch nejdůležitějších, do kterých tato novela zasahuje, je zásada bezprostřednosti, veřejnosti a ústavnosti trestního procesu, která se zde tímto poměrně razantním způsobem prolamuje.

Návrh vyčleňuje a nadřazuje jednu skutkovou podstatu, jakou je trestný čin podle § 215 a) trestního zákona, a sice týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě v trestním řízení nad všechny ostatní. Výslech oběti takového trestného činu by měl dle návrhu být vždy proveden jako tzv. neodkladný a neopakovatelný úkon. Tedy bez návrhu státního zástupce ve chvíli, kdy by policisté usoudili, že se jedná o podezření z tohoto trestného činu. Ale nakonec může jít o běžnou manželskou či partnerskou hádku, to se těžko zjistí, když vyslychat mohou jen se soudcem. Obvykle bývá rozdíl v tom, co lidé řeknou jen tak, a co řeknou do protokolu poté, co jsou poučeni o následcích křivé výpovědi a křivého obvinění.

U všech ostatních trestných činů, kde se provádí neodkladný a neopakovatelný úkon, je to vždy na žádost státního zástupce, který také posoudí důvodnost takového úkonu. A je to právě proto, že je tím porušena jedna ze základních zásad trestního řízení. Nelze nepřipomenout, že jsou zde další závažné

trestné činy, jako je znásilnění, ublížení na zdraví nebo příprava či pokus vraždy. I tady jsou často pachatelé z okruhu osob blízkých a tlak na oběť ze strany pachatele, rodiny či příbuzných může být také neúnosný. Ovšem tuto oblast trestných činů ponechává návrh bez povšimnutí.

Musím konstatovat, že naše trestní právo musí fungovat jako vyvážený systém a každý případ je nutno posuzovat individuálně. V nedávné době byl tento problém poměrně podrobně diskutován se širokou odbornou veřejností a právní úprava této problematiky doznala velikou změnu. V současnosti máme dostatek právních nástrojů, které, pokud budou plně a kvalifikovaně využívány, jsou schopny poskytnout spolehlivou a vyhovující ochranu obětem trestného činu domácího násilí.

Jako vhodnější, než navrhovat další úpravu trestního zákona, bych v této oblasti viděl spíše zvýšit tlak na školení a výchovu policistů a sociálních pracovníků tak, aby byli schopni v této oblasti efektivně a rychle zasahovat ve vzájemné koordinaci. A aby využívali všechny nástroje, které jim zákon poskytuje.

Dále musím konstatovat, že realizace návrhu by znamenala další zatížení trestních soudců, a to v míře nikoliv malé. A v neposlední řadě také další náklady na státní rozpočet, protože návrh předpokládá nutnou obhajobu dokonce už u podezřelých z trestného činu domácího násilí a dosud je nutná obhajoba u podezřelých pouze u mladistvých. U závažných trestných činů to je až od chvíle obvinění. Vzhledem k tomu, že většinou se jedná o zastoupení advokátem ex offio se známými dopady na státní rozpočet, došlo by k tomu, že by toto podle mého názoru poměrně neúměrně narostlo.

Dále si dovoluji připomenout, že se připravuje kompletní nový trestní řád, který bude Parlamentu ČR předložen v dohledné době. Otázka je, jakým způsobem navrhovaná novela do tohoto nového trestního řádu zasahuje nebo jakým způsobem je s ním kompatibilní. Rozhodně by bylo vhodné, aby předkladatelka koordinovala s ministerstvem spravedlnosti tento návrh.

Z tohoto důvodu i z důvodů, které jsem uvedl před tím, mi nezbyvá, než navrhnout, aby Senát vrátil návrh předkladatelce k dopracování. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Vážené kolegyně, kolegové, otevírám obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se nikdo nehlásí, takže obecnou rozpravu končím a opět se ptám paní kolegyně Aleny Gajdůškové, zda se chce vyjádřit ke zprávě zpravodaje. Prosím, paní kolegyně, máte slovo.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, pane zpravodaji, kolegyně, kolegové, samozřejmě budu respektovat rozhodnutí Senátu, ať bude v jakékoli podobě. Nicméně dovoluji mi, abych teď jenom reagovala kratince na to, co bylo řečeno ze strany pana zpravodaje. Musím říci, že nejenom je mé hluboké přesvědčení, ale tak to také formulují lidé z neziskových organizací, z nevládních organizací, které se zabývají pomocí obětem domácího násilí, i psychologové, že onen § 215 a), tedy definice domácího násilí je o něčem jiném, než jsou trestné činy proti zdraví a životu, byť mezi osobami blízkými, tak jak o tom mluvil pan zpravodaj. Aby byl trestný čin kvalifikován jako domácí násilí, musí jít o situaci dlouhodobou, opakovanou, s dalšími charakteristickými znaky, což samozřejmě není u těch trestných činů, o kterých tady hovořil pan zpravodaj.

Jde také samozřejmě o to, že oběť domácího násilí je nejenom velmi často v té pozici naučené bezmoci, ale oběti, a nemusí to být jenom ženy, ukazuje se bohužel v této chvíli, že jsou to i ve věku seniorském spíš muži, anebo že to mohou být, také ve věku seniorském rodiče, proti nimž se domácího násilí dopouští jejich

vlastní děti. Tyto oběti jsou v situaci, kdy jsou v té věci samy, kdy nevidí dovolání, nevidí možnost obrany. Nevidí východiska. V tom je psychologicky odlišná situace od jakékoliv situace obětí jiných trestných činů. Na to také reflektuje můj návrh, abychom tyto lidi netraumatizovali opakovanými výslechy, aby již v začátku šetření skutečně byla fixovaná výpověď oběti a nedocházelo k tzv. druhotné viktimizaci.

Pan zpravodaj hovořil také o tom, že současná právní úprava má nástroje k řešení této věci. Ano, souhlasím s ním, došlo k velikému pokroku, ať už formulací § 215a) trestního zákona jako domácího násilí, tak také k přijetí institutu vykazání agresora, který obě dvě tato ustanovení Senát velmi podpořil. Ale nicméně je potřeba tuto snahu skutečně obětem domácího násilí pomoci, a také působit preventivně, je potřeba dotáhnout. Proto si myslím, že je důležité, abychom přijali mnou navrhouvanou novelu.

Bylo také hovořeno o tom, že je potřebné především proškolit, vzdělat, vysvětlit těm, kteří se pácháním trestného činu, řešením trestných činů domácího násilí zabývají, ať už jsou to policisté nebo soudci, s tímto velmi souhlasím, a také je to stanovisko a je to velký požadavek nevládních neziskových organizací, které se touto věcí zabývají, skutečně je to věc, která je specifická, je hluboká, je potřeba mít hluboké znalosti k tomu, aby řešení domácího násilí a jeho prevence byla skutečně účinná.

K § 36b) – k nutné obhajobě – musím říci, že je to vyvážení práv oběti a obviněného. Ještě samozřejmě ten základní argument zde byl, že ministerstvo spravedlnosti již připravuje novelizaci trestního řádu, ale k tomu musím říci, že novela trestního řádu je nebo resp. kodifikace nového trestního řádu je ve stádiu věcného záměru. To při našem legislativním procesu, délce jeho trvání, může znamenat to, že novela bude přijata v horizontu let. Myslím si, že oběti domácího násilí a hlavně předcházení domácímu násilí si zaslouží, abychom tu věc neodkládali.

Žádám vás tedy, aby věc byla postoupena k projednání. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, paní kolegyně. Vážený kolegové, vážená kolegyně, v průběhu jednání byl podán pouze jeden návrh, a to **vrátit návrhovateli k dopracování**, o tom budeme teď hlasovat.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí, abychom vrátili návrhovateli návrh zákona k dopracování? Kdo je proti tomuto návrhu?

Hlasování č. 15, registrováno 54, pro 38, **návrh byl schválen**. Děkuji, paní kolegyně, a my můžeme přistoupit k dalšímu bodu našeho jednání.

Dalším bodem je

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací Dohoda mezi Českou republikou a Evropskou kosmickou agenturou o přistoupení České republiky k Úmluvě o založení Evropské kosmické agentury a o souvisejících podmínkách, podepsaná v Praze dne 8. července 2008, a k vyslovení souhlasu s přistoupením Úmluva o založení Evropské kosmické agentury, otevřená k podpisu dne 30. května 1975

Senátní tisk č. 309. Uvede jej pan ministr školství Ondřej Liška. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Ministr školství, mládeže a tělovýchovy ČR Ondřej Liška: Dobrý den, vážený pane předsedající, vážený senáte, přeji vám dobrý den. Došlo k nějakému

nedorozumění, kdy já jsem zde již na ten bod, když byl zařazen, byl, ale zřejmě jsem nebyl zahlédnut, takže jste ho odložili. To nevadí, jsem zde přítomen. Předkládaná dohoda stanovuje podmínky, za kterých se Česká republika stane smluvním státem Úmluvy o založení Evropské kosmické agentury, tedy členem ESA. Evropská kosmická agentura je, jak jistě víte, mezivládní organizací pro rozvoj kosmického výzkumu a technologií, jakož i jejich aplikací, a která zásadním způsobem ovlivňuje aktivity evropských zemí v této oblasti. ESA byla založena v roce 1975 a v současné době má 17 členských zemí. Po celou dobu své existence je uznávaným a rovnocenným partnerem jiných významných kosmických agentur, jako je např. americká NASA, Ruská kosmická agentura či japonská NASDA.

Mezi hlavní úspěchy patří vývoj evropských nosných raket Ariane a Vega, instalace modulu Kolumbus na mezinárodní stanici ISS a úspěšná funkce nákladní kosmické lodi ATV a řada unikátních výsledků ve výzkumu sluneční soustavy, Slunce, astrofyzikálních jevů a vzdáleného vesmíru.

Evropská kosmická agentura také vyvinula řadu technologických výzkumných družic, jejichž výsledky nalézají uplatnění v hlavních evropských programech Galileo a globálním monitorování životního prostředí a bezpečnosti, známé pod zkratkou GMES.

Česká republika se dohodou zavazuje k přijetí všech rozhodnutí a usnesení Evropské kosmické agentury a k tomu, že v přiměřené lhůtě přizpůsobí své právní předpisy právům a závazkům, které vyplývají z jejího vstupu do ESA.

Dále se zavazuje k úhradě vstupního poplatku ve výši 2,9 milionů EUR, a k tomu, že ukončí přístupovou proceduru do 31. 12. 2008. Na tomto místě chci poděkovat Senátu i příslušnému výboru, že zařadil včas k projednání právě tento návrh, abychom stihli požadovanou lhůtu.

V dohodě se taxativně stanovuje procentuální podíl z členského příspěvku, který bude využit na financování činností, které přizpůsobí hospodářskou a vědeckou sféru České republiky požadavkům ESA. Roční poplatek plnoprávného člena Evropské kosmické agentury, kterým se Česká republika po podpisu a ratifikaci sjednané dohody o přistoupení České republiky k Úmluvě o založení ESA a souvisejících podmínkách stane, je odvozen od hrubého domácího produktu a tvoří asi 5,3 mil. EURO ročně.

Vzhledem k hledisku návratnosti vložených prostředků, které je zohledněno v úmluvě o založení ESA, se národní členské příspěvky stávají zdrojem financování kvalitní vědecko-výzkumné činnosti a rozvoje špičkových technologií ve vlastní zemi.

Uhrazení členského poplatku otevírá možnost zapojení českých výzkumných organizací, institucí, průmyslových firem a dalších subjektů v povinných programech agentury. Možná participace ve volitelných programech, kterých je celá řada a pokrývají témata, jako jsou pozorování Země, pilotované lety, mikrogravitace a výzkum sluneční soustavy, telekomunikace a navigace, to vše bude záviset na míře zájmu a možné účasti subjektů z České republiky.

Úmluva i Dohoda vstoupí v platnost uložením listiny o přístupu u vlády Francouzské republiky. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji panu ministrovi, kolegyně a kolegové, návrh projednal VVVK, který přijal usnesení pod č. 309/2. Zpravodajem výboru byl určen pan senátor Tomáš Töpfer. Garančním výborem je VHZD. Tento výbor přijal usnesení pod č. 309/1. Zpravodajem výboru je kolega Jiří Nedomá. Pane kolego, prosím, seznamte nás se zpravodajskou zprávou vašeho výboru.

Senátor Jiří Nedoma: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, pane ministře, je mi ctí, předstoupit před vás jako garanční zpravodaj této smlouvy, této dohody mezi Českou republikou a Evropskou kosmickou agenturou, a to právě proto, že jsem stál u zrodu iniciace návrhu, žádosti o přijetí do tohoto prestižního klubu někdy koncem roku 2006.

Za poměrně velmi krátkou dobu, v podstatě v průběhu loňského roku, se podařilo České republice zdokladovat této vesmírné agentuře právoplatnost České republiky především z úrovně vysokých škol, vědeckých institucí a podnikatelských subjektů, že jsme jako Česká republika plně připraveni.

V roce 2007 proběhl audit této agentury v naší republice a velké množství firem a institucí bylo označeno tou nejvyšší známkou pro možnou spolupráci.

Nechci opakovat to, co tady říkal pan ministr, nicméně některé věci bych doplnil. Chtěl bych tady zdůraznit, že to není nějaký úplný začátek z bodu 0, že Česká republika je již od roku 2005 zemí participující v plánu pro evropské spolupracující státy IPEX, což je zvláštní program evropské vesmírné agentury. V současné době se české vědecké a průmyslové kapacity podílejí na řešení též 27 projektů, kde celkový přínos účasti České republiky v rámci IPEX je odhadován na minimálně 12 milionů euro.

V tomto okamžiku začne ale nová éra, éra aktivního přístupu podnikatelů, která bude zastřešena po určitou dobu, přechodnou, po dobu dalších pěti let, kdy bude pomocí aktivit ESO připravován český průmysl a české instituce, které se do programu zapojí, na to, aby byly samostatně schopny dosáhnout u povinných programů maximální návratnosti a současně orientovat českou účast na volitelných programech ESO. Což se můžete dočíst v podkladových materiálech, které pro vás myslím zcela výjimečně připravil jako doprovodnou zprávu k těmto materiálům přímo premiér Topolánek, který také v čele naší vlády iniciativně celou tu dobu podporoval tuto záležitost jako přínos pro spolupráci mezi našimi vysokými školami, průmyslem, vědeckými institucemi, bez které by nebyla výtěžnost do budoucna. Neznamená to, že jsme tedy někdy v cíli. Jsme na začátku další éry možností využití těchto institucí v našich zemích.

Když mám ocitovat přesné znění usnesení VHZD, lze tedy říci, že se tím zabýval výbor včera, 17. září, a po úvodním slově zástupce předkladatele, kterým byl pan Mgr. Jakub Dürr, náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy, po zpravodajské zprávě mojí a po rozpravě výboru, výbor:

1. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR vyslovit souhlas s ratifikací Dohody mezi Českou republikou a Evropskou kosmickou agenturou o přistoupení České republiky k Úmluvě o založení Evropské kosmické agentury a o souvisejících podmínkách, podepsané v Praze dne 8. července 2008.

Zároveň výbor:

2. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR vyslovit souhlas s přistoupením ČR k Úmluvě o založení Evropské kosmické agentury, otevřené k podpisu dne 30. května 1975. Zároveň určuje mne zpravodajem tohoto výboru a pověřuje předsedu výboru senátora Ivana Adamce, předložit toto usnesení předsedovi Senátu.

Já bych chtěl ještě při této příležitosti zde poděkovat vládnímu zmocněnci pro globální navigační systémy a úsilí naší země o Úřad dohledu v České republice, panu Ing. Karlu Dobešovi, který je zde s námi přítomen. Chtěl bych mu poděkovat za jeho úsilí, které této problematice po svém návratu z emigrace České republiky věnoval. Je to on, který stál u zrodu této myšlenky a který iniciativně na tomto úseku celá ta léta pracuje.

Děkuji vám za vyslyšení.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji vám, pane kolego, a ptám se pana senátora Václava Roubíčka, zda chce vystoupit jako zpravodaj VVVK. Chce. Takže, pane kolego, prosím, máte slovo.

Senátor Václav Roubíček: Děkuji, pane předsedající. Pane ministře, dámy a pánové, vše tu bylo řečeno, jenom mi dovoluňte možná dvě věty – mimo zápis. Nepochybně program například Galileo, který je součástí té vesmírné agentury, kosmické agentury, přispěje k další globalizaci našeho světa. Ale já jsem přesvědčen teď, že k té globalizaci v pozitivním slova smyslu. Protože například až bude fungovat program Galileo, budeme mít synchronní čas. Budeme v jednom čase moci řídit třeba energetiku. Budeme moci vědět o bankovních loupežích v synchronizovaném čase. To je jeden aspekt.

Druhý aspekt, sekundární, je, že každý kosmický program, vidíme to na příkladu Spojených států amerických, má velmi pozitivní sekundární efekty, které spočívají ve vývoji materiálů – ve vývoji nových materiálů, ve vývoji nanomateriálů atd. Já to tady nebudu dále rozvádět, vše zde již bylo řečeno.

Ta částka, o které mluvil pan ministr, se mi zdá velmi úsměvná ve srovnání s tím, jaký profit z toho Česká republika může mít, zejména kvalitou českých vědců, kteří na tomto programu participují. Tam je skutečně naše účast velmi významná.

Dovoluňte mi tedy, abych vás seznámil s usnesením VVVK. (Řečník se obrací k předsedajícímu.) Musím to číst celé? (Ne.) Usnesení je obdobné jako usnesení garančního výboru, takže doporučujeme, aby Senát souhlasil s přistoupením České republiky ke kosmické agentuře. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Vašemu přání nebylo vyhověno, vaše vystoupení bylo zapsáno. Ptám se dalšího zpravodaje pana Tomáše Töpfera, zda si přeje vystoupit jako zpravodaj VZVOB.

Senátor Tomáš Töpfer: Děkuji, pane předsedající. Já už jenom doplním, že VZVOB přijal na svém zasedání 172. usnesení a doporučuje Senátu Parlamentu ČR dát souhlas k ratifikaci Dohody mezi Českou republikou a Evropskou kosmickou agenturou o přistoupení České republiky k Úmluvě o založení Evropské kosmické agentury, takže se všichni vzácně shodujeme.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Otevírám obecnou rozpravu. Jako první se přihlásil pan kolega Zlatuška. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Zlatuška: Pane předsedající, pane ministře, dámy a pánové, pan kolega Roubíček sice tu svoji poznámku říkal mimo zápis, ale přesto bych si dovolil s ním mírně polemizovat. Nepotřebujeme systém GALILEO na synchronizaci času, to se dá udělat mnohem levněji a s mnohem menším znečištěním ovzduší při startu raket. Jinak ovšem naše přistoupení podporuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Kdo další se hlásí do obecné rozpravy? Nikoho nevidím, takže obecnou rozpravu končím. Pane ministře, chcete mít své závěrečné slovo? Ne. Pane zpravodaji? Také ne.

Budeme tedy **hlasovat o návrhu, který vzešel z výboru.**

Zahajují hlasování. Kdo souhlasí s ratifikací dohody? Kdo je proti?

Hlasování č. 16, registrováno 54, pro 48. **Návrh byl schválen.**
Dohoda byla Senátem ratifikována. Děkuji, pane ministře.
Přistupujeme k dalšímu bodu a zároveň k výměně u pultíku.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Hezké odpoledne, kolegyně a kolegové. Dalším bodem našeho schváleného pořadu dnešní schůze je:

Zpráva Komise – výroční zpráva za rok 2007 o vztazích Evropské komise s vnitrostátními parlamenty

Návrh směrnice jste obdrželi jako **senátní tisk č. K 115/06/06**. Stanovisko vlády vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. K 115/06/01. Chtěl bych poprosit pana ministra Alexandra Vondru, aby nás seznámil s tímto materiálem. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra:
Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, uvádím výroční zprávu Evropské komise za rok 2007 o vztazích komise s vnitrostátními parlamenty. Řekl bych v zásadě – pozitivní materiál. Vláda se zde shoduje, oceňuje přístup komise k hlubšímu naplňování politického dialogu s národními zákonodárci, který se promítá nejen ve formě různých návštěv – já jsem se ku příkladu dneska setkal s komisařem pro rozšíření Olli Rehnem, a proto jsem tady dopoledne nebyl. Ale zejména právě v tom větším zasílání dokumentů, včetně legislativních návrhů, legislativním parlamentům ke stanoviskům. To si myslím, že je to podstatné.

Díky tomu se přece jenom rozšiřují možnosti národních parlamentů, ovlivňovat podobu legislativních a dalších návrhů. Je jen dobře, že se stanoviska komor vnitrostátních parlamentů neomezují pouze na posouzení dodržování principu subsidiarity, ale týkají se také politické dimenze a věcného obsahu návrhů komise.

Každá komora národních parlamentů přitom přistupuje k evropské agendě odlišně. Ne všechny dokáží – ať už je důvod jakýkoliv – plně využít možností, které se díky určité natažené ruce komise nabízejí.

V této souvislosti vláda vyzdvihuje aktivní roli Senátu ČR, který patří počtem 11 zaslaných stanovisek mezi neaktivnější komory parlamentů členských zemí Evropské unie vůbec. Ta tabulka, která je tam přiložena, skutečně stojí za pozornost, kdy my si tam můžeme ověřit, že zpráva komise zmiňuje Senát Parlamentu ČR mezi neaktivnějšími druhými komorami vůbec, hned vedle francouzského senátu, Německé spolkové rady a britské Sněmovny lordů.

Myslím si, že je to určitá satisfakce pro práci Senátu, jeho evropského výboru a všech lidí, kteří se tady na tom podílejí.

Samozřejmě otevřenou stále zůstává otázka reálného dopadu těchto stanovisek, reálného dopadu práce a jejich zohlednění ze strany Evropské komise, která často setrvává na svém původním návrhu.

Trend zvyšujícího se vlivu vnitrostátních parlamentů na evropskou integraci by měla za předpokladu budoucí ratifikace všemi členskými státy potvrdit i ona Lisabonská smlouva. Připomínám jenom, že to byla opět naše delegace ve spojení s Holanďany, Brity a dalšími, která při jejich vyjednávání důsledně trvala na posilování demokratické legitimacy Evropské unie právě tím, že se z větší pravomoci pro vnitrostátní parlamenty, zasahovat a kontrolovat dodržování principu subsidiarity u legislativních návrhů komise. Ztělesněním tohoto úsilí se pak stal princip tzv. žluté a zejména oranžové karty, kdy by návrh komise, odporující principu subsidiarity za

splnění dalších podmínek a součinnosti rady a parlamentu, do budoucna neměl být dále zvažován. Tím by skutečně byla komise nucena více reflektovat na tuto činnost zákonodárných sborů členských států.

Komory parlamentu mají možnost vyjádřit své stanovisko i dále v průběhu legislativního procesu na půdě rady, v některých případech tak mohou ovlivnit prostřednictvím české exekutivy podobu finálních dokumentů a tvorbu evropských politik.

Vláda v tomto světle pozitivně vnímá aktivitu výboru pro záležitosti Evropské unie Senátu, ale i dalších senátních výborů, právě při tvorbě českých pozic k legislativním i nelegislativním návrhům, zejména prostřednictvím různých slyšení členů vlády na těchto schůzích.

Abych nemluvil úplně obecně, jako příklad by se dala uvést kupříkladu směrnice o službách, jejíž včasná a řádná implementace bude jedním z úkolů našeho předsednictví v příštím roce. Při projednávání na půdě Evropské unie zaštiťovalo tuto směrnici ministerstvo průmyslu a obchodu a Senát, resp. senátní výbor pro evropské záležitosti byl během celého toho tříletého projednávání velmi aktivní. Jeho usnesení v této věci obsahovala fundovaná doporučení pro vládu, jak při jednání postupovat a vyjadřoval v některých bodech podporu.

Vzhledem ke složitosti celého projednávání, ke spoustě protichůdných zájmů a i vzhledem k liberální pozici, kterou Česká republika při projednávání zastávala, byla právě podpora Senátu velice důležitá.

Usnadnila nalezení shody napříč politickým spektrem. Ulehčena byla rovněž jednání napříč státní správou, zejména když se Senát v některých případech meziresortních sporů postavil na stranu gestora. Totéž platilo o jednání se sociálními partnery a co ještě nutno uvést? Zástupci Senátu také ulehčovali kontakt s relevantními europoslanci. Dokázali svým kolegům předat či vysvětlit jejich postoj a tak zjednodušit kontakt s nimi.

Závěrem lze říci, pokud EK hodnotí ve své výroční zprávě spolupráci s národními parlamenty v loňském roce jako plodnou a konstatuje prohloubení vzájemných vztahů, totéž může v evropských záležitostech ve vztahu k parlamentu, zejména v této komoře, odpovědně konstatovat na vnitrostátní úrovni také česká vláda. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane ministře, posaďte se, prosím, ke stolku zpravodajů. Výbor, který se zabýval tímto tiskem je VEU, ten přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. K 115/06/02. Zpravodajem výboru je pan senátor Luděk Sefzig. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Luděk Sefzig: Děkuji, pane místopředsedo, místopředsedo vlády, vážené kolegyně a kolegové, usnesení je delší než je moje zpravodajská zpráva to vás uklidním hned na začátku svého vystoupení. Několik obecných, spíš doplňujících poznámek k tomu, co říkal pan místopředseda vlády. Samozřejmě, že nás těší hodnocení nejenom proto, že si jej uvědomila i naše exekutiva, ale že i obecně se o českém Senátu v evropských kruzích hovoří s určitým uznáním odpracovaného merita věci, týkajícího se zejména legislativních návrhů.

Barrosova komise přišla s iniciativou komunikovat přímo s parlamenty jednotlivých členských států z prostého důvodu, protože v nekonečných diskusích o institucionálním uspořádání Evropy se často naráželo na problém s demokratickým deficitem. Také se naráželo na problém vysoké nebo naopak nízké legitimacy rozhodnutí evropských institucí, a proto se Barroso obrátil přímo na volené zástupce

z lidu v jednotlivých členských státech, tedy na poslance a senátory, kde je druhá komora – a začal s nimi komunikovat. Hlavně z toho důvodu, aby nepřipravovali jako komise nové legislativní návrhy, které pak v jednotlivých členských státech neprojdou. To se do té doby nestávalo zcela vzácně, naopak stávalo se to docela často a z toho důvodu začala komunikace s národními parlamenty.

Samotný jeden národní parlament nebo komora jednoho národního parlamentu nic nezmůže. Samozřejmě, že to je neformální právní základ pro takovou spolupráci s komisí, ale když dojde k dobré vzájemné komunikaci mezi jednotlivými komorami členských států, tak pak za uplatnění principu oranžových nebo červených karet, může dojít k tomu, že komise skutečně zastaví svou legislativní činnost ještě v době, kdy na to nevyplývala zbytečně mnoho času a námahy, kdy ví, že to ve většině států neprojde. Tak proto tato iniciativa.

Významně stoupá tehdy, když dochází ke vzájemné koordinaci činností a závěrů jednotlivých členských států nebo komor jednotlivých členských států. O to se snažíme prostřednictvím počítačové sítě IPEX a pomocí této sítě velice jednoduše informujeme ostatní kolegy o tom, zdali v některém případě nemá ta či ona komora problém s přijetím návrhu směrnice.

Míra souhlasu s komisí v porovnání s kritikou komise je pak věcí názoru jednotlivých členů komory národního parlamentu, není to věcí nějakého souhrnného orgánu. Já si myslím, že by nebylo asi zapotřebí, abych celé usnesení tady četl. Máte jej k dispozici, má několik bodů a všechny body slouží k tomu, aby spolupráci s komisí posunuly na vyšší úroveň, aby to nebylo jen vzájemné informování, ale aby komise na naše výzvy adekvátním způsobem reagovala. Ne pokaždé se to tak stalo, proto jsme několikrát komisi oslovili dopisem, aby některé věci dovysvětlila, proč reagovala jinak, než jsme doporučili.

Pochopitelně nadále zůstává pravdou, že naším nejsilnějším hráčem a partnerem pro uplatnění našich názorů bude určitě i v budoucnu naše exekutiva, naše vláda. Jakým vlivem oslovíme naši vládu, a naše vláda bude zohledňovat naše usnesení, to bude jistě hlavní nástroj uplatnění našich myšlenek. Komise tyto věci bere na vědomí, ale samozřejmě že nejsou pro komisi závazné.

Závazné se stávají až teprve pokud kritických připomínek přijde z více stran větší počet, nikoli z jedné komory jednoho parlamentu.

Velice vás, vážení kolegové, žádám, abych neprodložoval své vystoupení, abyste usnesení, které je víc technické a praktické a konkrétní, abyste podpořili tak, jak je navrhujeme, jak jsme je schválili společně s kolegy z evropského výboru.

Děkuji vám za pozornost a za podporu tohoto návrhu.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji panu senátoru Sefzigovi a otevírám rozpravu. Do rozpravy se hlásí paní senátorka Gajdušková. Prosím, paní senátorko, máte slovo.

Senátorka Alena Gajdušková: Vážený pane předsedající, paní senátorky, páni senátoři, spolupráce národních parlamentů a Evropské komise přímo je velmi užitečnou záležitostí. Kromě toho všeho, co zde bylo řečeno, je to také evidentním znakem toho, že všechno, co se děje v Evropě, se děje za naší účasti, že tedy Brusel nám nic nenařizuje, ale my jsme ti, kdo nařízení, směrnice, legislativní akci EU vytvářejí.

Mne velmi mrzí, že ale český Senát, který je velmi aktivní v této věci a myslím si, že je to dobře, že je aktivní, že evropská agenda horní komory parlamentu sluší, protože my jsme těmi, kdo vidí dál, než je rozsah jednoho volebního období již

z charakteru voleb. Že tedy český Senát má právo a povinnost se skutečně vyjadřovat, a to i tím způsobem, že svá stanoviska postupuje přímo Evropské komisi, nejenom vůči vládě. Nicméně se obávám, a na mnoha přijímaných dokumentech by se to dalo dokladovat, a já jsem ve většině těch dokumentů také upozorňovala při přijímání usnesení k nim, že dochází ke zneužívání principu subsidiarity. Subsidiarita znamená nejen to, že se věci řeší na národní úrovni. Subsidiarita obecně znamená, že se řeší na té úrovni, na které je řešení nejefektivnější. To znamená někdy na národní úrovni, někdy na úrovni evropské.

Mohu tento názor dokladovat na usnesení, které bylo přijato dnes ke směrnici zavádějící zásady rovného zacházení. Zde bylo také v tomto usnesení operováno zásadou subsidiarity. Ale postoj, který byl v usnesení vyjádřen, byl pouze politickým postojem Senátu v politickém složení, jaké nyní má, tedy s převahou pravice. Protože usnesení, které jsme přijali a kterým jsme vlastně řekli vládě, že má odmítnout návrh této směrnice, prostě brání tomu, aby čeští občané měli stejná práva, stejnou ochranu před diskriminací, jako všichni ostatní občané EU.

Myslím si, že s principem subsidiarity je potřeba zacházet tak, jak si zaslouží. Je to jeden ze základních princip, ale skutečně by nemělo docházet k jeho zneužívání. Shoduji se s panem předsedou VEU v tom, že my musíme svá usnesení směřovat především k vládě, protože tam jsou podstatné a vláda je v mezivládním principu EU tím, kdo skutečně má váhu. Nicméně, jak jsem řekla na začátku, myslím si, že to, že můžeme komunikovat přímo s EK a můžeme přímo svá stanoviska zasílat EK, je velmi přínosné pro celé fungování a potvrzuje demokratičnost celého tohoto projektu.

Nicméně ještě bych chtěla zdůraznit jednu věc. Myslím si, že užitečné by bylo, abychom svá stanoviska koordinovali v oblasti evropské agendy s Poslaneckou sněmovnou. Určitě větší váhu by mělo, kdybychom se dokázali s PS domluvit a naše stanoviska by byla stanoviska celého Parlamentu ČR. I já věřím, že v budoucnu se k takovému postupu propracujeme. Možnost alespoň trošičku se k tomu přiblížit budeme mít určitě v rámci předsednictví ČR v EU a i dnes ještě při přijímání stykového zákona. Děkuji vám.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Dalším přihlášeným do rozpravy je předseda Senátu pan Přemysl Sobotka. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane předsedající, pane ministře, kolegyně a kolegové, já jsem velmi rád, že náš výbor takto pracuje, a že přichází s návrhy na usnesení. Je pouze na nás, jak o tom rozhodneme. A myslím si, že pláč nad tím, jak je český Senát složen a podle toho přijímá údajně usnesení, o tom rozhodli voliči. O tom nikdo jiný nerozhodl. Takže si myslím, že ta poznámka byla trochu nadbytečná.

Jednám na bilaterální nebo multilaterální úrovni v celé EU. Valná část našich informací našich usnesení jsou, pokud se vůbec do jednotlivých komor národních parlamentů dostanou, tak jsou vnímána. Ale chybí nám zatím absolutně mechanismus na to, abychom se propojili a v případě, že bude ratifikována Lisabonská smlouva, abychom byli schopni nastavit žlutou a oranžovou kartu.

Samozřejmě, že náš nejdůležitější vztah je směrem k naší vládě, aby reflektovala naše usnesení. Mám pocit, že situace se v posledním období výrazně zlepšila. Každé naše usnesení a obecně každé usnesení ve vztahu ať už ke komisi nebo k EP, pokud to udělá jedna komora, tak to je prakticky nulový význam. Pokud to udělá více komor, více parlamentů, tak to samozřejmě už začíná být silný názor. I

z toho důvodu, pokud toto nevíte, tak příští pátek a sobotu tady bude Středoevropský summit, kde se sjede 11 předsedů národních parlamentů z jedenácti zemí a budeme na toto téma stěžejně jednat.

Co mi velmi chybí, to je zpětná vazba, ať už od komise nebo od EP. To je věc, o které musíme na národní úrovni diskutovat a pokusit se tlačit bruselské instituce, aby toto realizovaly.

A na závěr – velmi podporuji usnesení výboru pro evropské záležitosti a děkuji vám.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji panu předsedovi Sobotkovi, v tuto chvíli byl posledním přihlášeným do diskuse. Končím tedy rozpravu a zeptám se pana ministra Vondry, jestli se chce k proběhlé rozpravě vyjádřit. Pan ministr nemá potřebu, zeptám se garančního zpravodaje, pana senátora Sefziga. Pan senátor Sefzig vstává, má zájem se vyjádřit k proběhlé rozpravě. Prosím, pane senátore.

Senátor Luděk Sefzig: Vážené kolegyně a kolegové, já musím opravit kolegyni Gajdůškovou, její vyjádření o přijetí předchozího usnesení, týkajícího se antidiskriminační směrnice. V našem usnesení nebylo ani slůvko o tom, jakou míru antidiskriminačních opatření si my v ČR, nebo jiné země, ve své republice přijmou. Je věcí každé země, aby podle svých možností a svých legislativních procedur přijala takové opatření, které antidiskriminaci odpovídá v únosné míře té země.

Naše republika se řadí mezi nejvíce antidiskriminační země. Máme dokonce antidiskriminaci zakotvenu v ústavě. Tedy v nejvyšším zákonu. Takže není vhodné tady říkat o tom, že se naše komora vyjádřila při předchozím hlasování k antidiskriminaci zády. To je naprosto mylné.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore. Vyčerpali jsme tedy všechny možnosti a můžeme přistoupit k hlasování. Já přivolám znělkou nepřítomné kolegyně a kolegy do sálu.

Kolegyně a kolegové, budeme **hlasovat o návrhu tak, jak jej přednesl pan senátor Luděk Sefzig**, a tak jak je obsažen v příloze označené K 115/06/02. V sále je přítomno 49 senátorek a senátorů, kворum je 25. Zahajují hlasování.

Kdo je pro návrh, ať zvedne ruku a stiskne tlačítko ANO. Kdo je proti návrhu, ať zvedne ruku a stiskne tlačítko NE.

Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 17 se z 51 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 26 pro vyslovilo 34, proti nebyl nikdo. **Návrh byl přijat.**

Dalším bodem je

Návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky a nařízení (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů), s cílem vytvořit projekt „Ovoce do škol“

Návrh jste obdrželi jako **senátní tisk č. N 117/06**. Stanovisko vlády vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. N 117/06/01. Prosím pana ministra Vondru, který zastoupí ministra zemědělství Gandaloviče, aby nás seznámil s materiálem. Prosím, pane ministře, máte slovo.

Místopředseda vlády ČR pro evropské záležitosti Alexandr Vondra: Pane předsedající, milé kolegyně, milí kolegové, Petr Gandalovič, kolega ve vládě, mne včera nebo předevčírem poprosil, zda bych ho tu nezastoupil. Přiznávám se, že jsem nevěděl, co tu mám prezentovat, tak jsem mu okamžitě kývnul ano v rámci hladké spolupráce ve vládě. Kdybych věděl, že to je projekt Ovoce do škol, tak myslím, že bych si to nechal zaplatit, to tady upřímně přiznávám.

Je to jeden z projektů, který, musím přiznat, na vládě občas budí úsměvy. Typická záležitost pramenící ze společné zemědělské politiky EU a z tvorby přebytků. Také návrh, který samozřejmě není na stole poprvé. Naposledy byl projednáván v trošku jiné podobě, tehdy jako rámcový návrh o zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny celkově u mládeže.

To bylo v červnu roku 2007. Tehdy tento návrh nebyl Radou přijat, a pak se v nějaké recyklované podobě objevuje na stole znovu, tentokrát se zaměřením čistě na školní mládež. A jak jinak, byl samozřejmě otevřen za francouzského předsednictví, a to v červenci letošního roku na příslušné Radě pro zemědělství a rybolov.

Další postup je následující: Bude to diskutováno na různých výborech a samozřejmě i na Radě v září a říjnu letošního roku a posléze na projektu „Ovoce do škol“ má být v Bruselu těsně před Vánoci uspořádána velká konference.

Navrhované nařízení má umožnit spolufinancovat programy bezplatné distribuce ovoce a zeleniny do škol v celkové výši 90 mil. eur ročně, tedy školákům ve věku od 6 do 10 let, tedy přibližně asi 26 mil. dětí v celkem 27 členských státech.

V ČR podle statistiky nebo podle údajů, které máme k dispozici, by se pak projekt vztahoval celkem na 472 000 dětí, což obnáší asi 1,8 % z celkového množství finančních prostředků společenství.

Projekt máte podrobně popsán, nechci tedy dlouze o něm hovořit. Ale je strukturovaný, obnáší samozřejmě nejenom bezplatnou distribuci ovoce a zeleniny ve školách v celkové výši 90 mil. eur. Míra spolufinancování z prostředků společenství se tam předpokládá asi 50 %, pokud jde o konvergenční regiony, pak ve výši 75 %.

Ale projekt obsahuje nejenom právě tuto distribuci, ale i různá četná doprovodná opatření, např. povinnost členských států vypracovat národní strategii po konzultacích s orgány veřejného zdraví a školství s představiteli průmyslu a zainteresovanými resorty. Předpokládá se, že tato doprovodná opatření by pak byla financována na vnitrostátní úrovni.

Dále se předpokládá, že bude financována činnost spojená s budováním informačních sítí a na tuto část by měla být přidělena částka 1,3 mil. eur.

S dalšími prostředky zhruba ve výši 6 mil. eur se počítá na celkovou propagaci zemědělských produktů, které by měly být podporovány v rámci rozpočtu EU.

A konečně poslední část projektu se zabývá otázkou sledování a hodnocením tohoto projektu.

Jak jsem již řekl, bude nyní na podzim probíhat odborná diskuse nad tímto návrhem a nepochybuji, že Senát se do ní i v duchu předcházejícího projednávaného bodu určitě aktivně zapojí.

Pokud jde o časování. Myslím si, že důležité tady je trošku jaksí zohlednit naše zájmy.

Jaká je pozice vlády? Myslím, že i ze způsobu, jakým jsem to tu představoval, je vám jasné, že vládní stanovisko k tomuto projektu je značně zdrženlivé. Neznamená to, že my bychom nepodporovali zvýšenou konzumaci ovoce a zeleniny, to jistě ano, ale nejsme si jisti, jestli tento projekt je zrovna to pravé ořechové.

Především tady existuje značná obava, že bude-li ovoce distribuováno zcela bezplatně, tak ti klienti, ty děti si asi nebudou tohoto zboží vážit a budou to různě vyhazovat, schovávat ve školách pod lavice nebo to vyhazovat do košů. Tím bude jednak docházet k plýtvání a znehodnocování ovoce a zeleniny a zároveň se samozřejmě jedná o citlivé produkty a ty špatnou manipulací a nedostatečným zajištěním ve skladovacích kapacitách mohou rychle podléhat zkáze. A tady přece jenom soudíme, že podporovat zvýšenou konzumaci ovoce a také zeleniny lze přece jenom jiným způsobem.

Má asi smysl to propagovat, asi má smysl působit na rodiny tak, aby se do toho spíš zapojili rodiče a děti v rodinách než to činit takovýmto organizovaným způsobem.

A pokud by se do tohoto projektu měly zapojovat školy, pak jednoznačně preferujeme distribuci třeba prostřednictvím školních jídelen.

Za stávající situace, kdy připravovaný projekt počítá s bezplatnou distribucí 30 porcí ovoce a zeleniny ročně, se také domníváme, že tento projekt není v rámci těch 90 mil. eur, které jsou na to vyčleněny, není ani dostatečný k dosažení očekávaných efektů v oblasti dlouhodobé změny stravovacích návyků. Tady stačí myslím prostá kalkulačka, ovoce, počet dětí a peníze, které jsou k dispozici.

Je to tedy samozřejmě klasický návrh pramenící ze společné zemědělské politiky, který se snaží něco dělat s přebytky, které společná zemědělská politika produkuje. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane ministře. Výborem, který se zabýval tímto tiskem, je výbor pro záležitosti EU. Ten přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. N 117/06/02. Zpravodajkou výboru je paní senátorka Alena Venhodová, kterou poprosím, aby nám přečetla zpravodajskou zprávu. Prosím, paní senátorko, máte slovo.

Senátorka Alena Venhodová: Děkuji, pane předsedající. Vážený pane ministře, kolegyně a kolegové, dovoluji vám seznámit s tím, jak projekt, tedy tento materiál, byl projednáván na zasedání výboru pro záležitosti EU.

Na své 39. schůzi konané dne 3. září 2008 se výbor pro záležitosti EU zmíněnou problematikou zabýval a přijal k tomu 312. usnesení, které všichni máte.

Musím říci, že na to, jak říká pan ministr, měl k dispozici málo materiálů, jeho informace byly poměrně rozsáhlé, obšírné a vystihly důkladně podstatu věci, takže je zbytečné, abych já tady dlouho hovořila o problému samotném. Spíš bych v rámci zpravodajského projednávání, tak jak probíhalo na jednání výboru pro záležitosti EU, to doplnila o některá fakta a některé postřehy, které zazněly.

Je pravda, že tato další aktivita z „evropské kuchyně“, která se zabývá záležitostmi společné zemědělské politiky, kde se vlastně typické známky zdůvodnit, proč se dělá něco, co by dřív nikoho dělat nenapadlo.

Projekt obsahuje dva aspekty, jednak zdravotní, ale i spotřební. To znamená, že nikoliv pouze hodnotí akce zlepšit zdraví mladé generace a její stravovací návyky, ale také řeší v rámci společné zemědělské politiky klasickou nerudovskou otázku „Kam s ním?“. Má také pochopitelně pomoci řešit i na produkci zemědělských produktů, které v rámci evropského trhu a prostoru vznikají.

To obojí jsou nebo nejsou odsouzeníhodné záměry. Každý z nich má své opodstatnění a je logický, pokud se na něj díváme z pohledu věcného. Ovšem je pravda, že je to řešeno způsobem takovým, který nezajišťuje řádnou efektivitu daného projektu a vložených investic. To znamená, jestliže má postihovat skupinu

děti ve věku od 6 do 10 let a pouze ve velmi omezeném množství, je otázka, jak potom máme hodnotit anebo jakou má potom vlastně cenu výstupní hodnocení, sběr dat, informací a jakou má statistickou vypovídající hodnotu ve vztahu ke zlepšení zdraví mladé generace. Řekla bych, že je to v tomto množství a v tomto procentuálním pojetí, které navíc není adresné, nijak vypovídající nebo nijak zásadní.

Další záležitostí je také záležitost distribuce. Je pravda, že členské státy nemají vlastně jednotný stravovací systém na školách. Je otázkou, jakou formou by se zelenina nebo ovoce distribuovaly. V našich poměrech se například nabízí, že by skutečně muselo být nějakým způsobem navázáno na školní stravování. Ovšem v některých státech školní stravování vůbec není, a přesto tento systém nebo tento projekt berou jako realizovatelný. To znamená, že by musely najít zase nějakou jinou formu, otázka efektivity však zůstává.

Chtěla bych dále říci, proč zrovna skupina od 6 do 10 let. Je to první stupeň základních škol. Ale myslím, že výchova ke konzumaci zeleniny a ovoce má být už od předškolního věku a má probíhat potom i na druhém stupni a vlastně v době mládežnického věku. To znamená, že tady ta časová výseč samotný problém neřeší.

Tolik k pochybnostem, které jsme projednávali a zmiňovali i se zástupci ministerstva zemědělství, kteří jako předkladatelé přišli nás s touto problematikou seznámit, které se v diskusi probíraly a diskutovaly.

Myslím, že stanovisko vlády je velmi rozumné a je orientováno spíše na výchovnou a propagační součást zmíněných záměrů tohoto projektu, která by mohla přinést časem ovoce; ve formě zvýšeného zájmu o konzumaci ovoce a zeleniny – jako takového, nikoliv v samotné distribuci.

Dalším problémem je ještě otázka skladování a vůbec technické realizace tohoto projektu, protože ovoce podléhá rychlé zkáze, podléhá také zvláštním hygienickým předpisům při skladování, převozu, zvláštnímu režimu v našich podmínkách.

Myslím, že i toto by značně zvýšilo náklady a odčerpávalo by to vlastně distribuci ovoce a zeleniny jako takovou. A je to všechno v podstatě tak trošku zpochybnitelné.

Já bych už to dále nerozebírala z hlediska věcné podstaty. Finanční dopady doprovodné výhody či nevýhody případné aplikace tohoto nařízení Rady, pokud by bylo definitivně přijato, už tady pan ministr zmínil. Spíš bych vás nyní seznámila s usnesením, které bylo přijato na 39. schůzi výboru pro záležitosti EU. Máte je před sebou. Přečtu ho, ale nebudu citovat celé znění materiálu.

Senátní tisk č. N 117/06.

Po úvodní informaci Karla Turečka, náměstka ministra zemědělství, zpravodajské zprávě senátorky Aleny Venhodové a po rozpravě výbor:

- I. Přijímá k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky a nařízení č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů), s cílem vytvořit projekt „Ovoce do škol“, doporučení, které je přílohou tohoto usnesení.
- II. Doporučuje Senátu Parlamentu ČR, aby se k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky a nařízení č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů), s cílem vytvořit projekt „Ovoce do škol“, vyjádřil ve smyslu doporučení přijatého výborem.

- III. Určuje zpravodajkou výboru pro jednání na schůzi Senátu Parlamentu ČR senátorku Alenu Venhodovou.
- IV. Pověřuje předsedu výboru senátora Ludka Sefziga, aby předložil toto usnesení předsedovi Senátu Parlamentu ČR.

Nyní bych přečetla doporučení k vyjádření Senátu Parlamentu ČR k návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení č. 1290/2005 o financování společné zemědělské politiky a nařízení č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty (jednotné nařízení o společné organizaci trhů), s cílem vytvořit projekt „Ovoce do škol“:

Senát Parlamentu ČR:

- 1. Souhlasí s tím, že konzumace ovoce a zeleniny přispívá k boji proti nadváze a obezitě a chorobám z toho vyplývajícím.
- 2. Nedomnívá se, že projekt „Ovoce do škol“ v podobě, v jaké je nyní navrhován komisí, představuje dostatečný nástroj k dosažení proklamovaných cílů, neboť za stravovací návyky dětí jsou primárně odpovědni rodiče, a projekt zaměřený na školská zařízení a děti určitého věku by byl pouze částí neexistující celkové koncepce.
- 3. Navrhuje komisi upravit návrh tak, aby v rámci projektu „Ovoce do škol“ umožňoval národní projekty, které by byly zaměřeny pouze na propagaci konzumace ovoce a zeleniny, potažmo dobrých stravovacích návyků, bez současné bezplatné distribuce ovoce a zeleniny.

Podporuje ve světle výše uvedeného pozici vlády ČR.

- I. Žádá vládu, aby jej informovala o tom, jakým způsobem zohlednila toto stanovisko a o dalším vývoji projednávání.
- II. Pověřuje předsedu Senátu, aby toto usnesení sdělil Evropské komisi.

Tolik tedy znění usnesení výboru pro záležitosti EU, tak jak po projednání tohoto materiálu bylo přijato.

Chtěla bych jenom ještě podotknout, že pokud bude nařízení přijato Radou, bude přímo aplikovatelné a účast na projektu bude pro členské státy dobrovolná podle potřeb států. Čili není to nic, čeho by se Česká republika musela zúčastnit.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, paní senátorko. Otevírám rozpravu. Do rozpravy se hlásí pan senátor Rakušan. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Vážený pane předsedající, milé kolegyně, milí kolegové. Děkuji paní zpravodajce. Nerozuměl jsem plně odůvodnění pana ministra jako vysokého člena vlády. Já totiž chápu, že když sem přijde člen vlády s návrhem, který mu PS pozmění tak, jak s tím on nemůže souhlasit, že může tady projevit určité rozladění nebo problémy. Ale pokud sem přijde vysoký člen vlády s vládním stanoviskem, jak jsem pochopil, měl by za ním stát a drobné komentáře si ponechat. Ten návrh byl takový „nahý – oblečený“.

Jinak bych k tomu chtěl říci, že naše země, i my osobně, často podporujeme země, kde jsou děti v děsném stavu, třeba v Africe nebo v Asii. A chtěl bych upozornit jako lékař, jistě jste to také četli, že stav chrupu naší mládežnické populace je velmi špatný. Mně tedy tento návrh vůbec nepřipadá špatný. A jestli se někomu ježí chlupy a všechno ostatní proto, že je něco zadarmo, tak prosím vás, je to pro děti. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore. Dalším přihlášeným je pan senátor Jaroslav Kubera. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jaroslav Kubera: Chlupy už se mi dávno neježí, pane senátore. Já myslím, že si trošku odhalíme pravdu. Kdyby opravdu šlo o děti a o obezitu, tak možná. Ale přece o to vůbec nejde. Přece jde o to, aby ti, kteří mají přebytky, se kterými by se museli ucházet o nějaké klienty na trhu, se zařídí, aby to dostali zaplacené, a obleče se to do takového hezkého hávu – vždyť je to přece pro děti do škol. Podobné je mléko do škol, když je mléka dost, tak ho dáme do škol. Když mléko dojde, tak dáme do škol jablka. Důvod se vždycky najde. Mimochodem, jablka ve vztahu ke chlupu, je něco strašně nebezpečného, zejména když se jablko sní večer a už si to dítě nevyčistí zuby, tak následky jsou naprosto děsivé, když to ještě zapije mlékem, tak vznikne kyselina mléčná a ten zub roste a roste (řčeno se smíchem). Když budeme takhle pokračovat, tak na Mikuláše budou děti dostávat uhlí do škol, protože až bude jednou přebytek uhlí, tak nám tady bude někdo ohlupovat veřejnost tím, že je to přece pro děti dobré. Děti donesou uhlí domů a budou s ním topit. Zaplat' pánbůh, aspoň nebudou topit těma petflaškama. Ale neoblbujme veřejnost – a dělá to Evropská unie a děláme to i my, že pod záminkou, že děláme něco dobrého.... Totéž se týká obezity, kdy si zase některé lobby skupiny, a už jsem tady o tom dneska mluvil, že stravenky pro nepřizpůsobivé jsou dobrá věc, ale jenom je to velký byznys, podobně jako rodinné pasy, na které akorát rejžujou firmy, které vydávají rodinné pasy, a také se to zdůvodňuje, že to je všechno pro rodinu. Ale to jsou jediní, kdo vydělají, ale slevy v těch organizacích pak musí platit města ze svého rozpočtu. Takže žádné – nic pro děti to není, neohlupujte veřejnost. Je to jenom byznys pro ty, kteří se na trhu neumějí uplatnit z různých důvodů. A co takhle cukr do škol? Až bude cukru dost, to je také zdravé pro zuby, cukr do škol? Unie se stará – prostě teď už se rozvinulo to, že bude dělat jako proti obezitě, bude nám nařizovat, co máme jíst, nebo nejíst. Můžu vám říci, že jsem pobyl týden na svatební cestě s mojí milou ženou a my jsme tomu říkali dovolená hrochů. Byli tam Angličané, Irové a různí občané Evropské unie a jejich váha byla vždycky asi tak třikrát větší než naše, někteří nemohli odjet výtahem ani jeden. Když jel jeden, tak si musel vystoupit, a to bylo do té doby, než jsem přišel na to, že když zmáčknete oba přivolávací knoflíky, tak výtah vůbec neodjede. Takže on vždycky zavřel dveře, já jsem zmáčknul oba knoflíky, dveře se otevřely a on měl dojem, že má nadváhu (řčeno se smíchem.) Takže já jsem chtěl jenom říci tu poznámku, abychom tady neohlupovali veřejnost, že je tady něco pro děti. Je to jenom byznys a je to naprostý nesmysl. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji vám, pane senátore. Dalším přihlášeným je pan senátor Jan Hajda. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jan Hajda: Vážený pane předsedající, vážený pane ministře, vážení kolegové, vážené kolegyně. Já to vidím trochu v jiných souvislostech, než je bagatelizace problému ze strany tady kolegy Kubery. Minulý rok velice úspěšně se zavedlo mléko do škol. Myslím si, že přítomní lékaři by zdůvodnili lépe než já, co znamená mléko a ukládání vápníku v kostech do 15 let. Jinak je to nenahraditelné. Je pravdou, že to přispívá i ke spotřebě mléka, jestli je ho větší produkce nebo ne. Proto se domnívám, že tady jde o jiný problém a tady jde o problém, jak se vláda teď postavila k zemědělství – šetřit v podstatě nebo najít si rezort, který bude předmětem úspor. Mléko do škol bylo dotováno pouze 60 miliony korun, ovoce – nevím, kolik by to bylo. Ale nevím, chtěl bych říci – v současném období při návrhu a při využívání té

situace, poněvadž je to dneska jediný zemědělský bod, se zemědělci cítí podvedeni, poněvadž vláda v rozpočtu na příští rok krátí zemědělství o 9,1 miliardy. Všechny resorty, dá se říci školství, obrana, vnitro jdou nahoru a bude se šetřit na těch, kterých odměna dosahuje v tomto státě 70 % průměru. Z těch 9 miliard je 5,3 miliardy pro program rozvoje venkova a v současné situaci růstu nafty a podobně, poklesu cen obilovin – toto bude mít pro zemědělství nedozírné následky. Já bych žádal všechny, kteří mohou ovlivnit situaci, aby v podstatě v této situaci zemědělství pomohli. Zemědělcům není nic platné, když řada politiků vystoupí na dožínkách, na vinobraní, zaklíná se, jak to s tou vesnicí, se zemědělstvím myslí poctivě, žel bohu potom tak, jak to ukazuje rozpočet, je přístup úplně jiný. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore. Další přihlášenou do rozpravy je paní senátorka Alena Palečková. Prosím, paní senátorko, máte slovo. (Šum v sále.) Já chápu, že pro vás ovoce do škol je zajímavé téma, nicméně u řečnického pultíku se vyjádříte lépe než v lavicích. Je tady hrozný hluk, děkuji.

Senátorka Alena Palečková: Děkuji, vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové. Když chodily moje děti do základní školy, tak jsem z titulu toho, že jsem pracovala ve zdravotnictví, byla nominována do jakési stravovací komise, nebo tak nějak se to jmenovalo, a proto jsem občas měla povinnost si zajít do školní jídelny, zkontrolovat kvalitu jídla, hygienu a vše ostatní, co se toho týkalo. Bohužel od té doby – a myslím si, že situace se nezlepšila, ale ještě zhoršila od té doby, protože děti mají možnost si stravování svoje během školních hodin rozšířit různými způsoby daleko více, než tomu bylo někdy na přelomu 80. – 90. let. Z té doby, o které mluvím, mám poznatek – také od personálu školních jídelen, že pokud je nějaké jídlo zdravé, tak prostě ho mají plné kýbly, protože děti nejsou zvyklé jíst zeleninu, a tak dále, a tak dále.

Druhý poznatek tehdy – také dostávaly děti nějaké mléčné svačinky nebo po obědě nějaké jogurty, přibináčky a podobné mléčné výrobky a těmi byla ta škola po poledni, kdy odcházely ze školní jídelny obsypána, plné trávničky, atd. Já se domnívám, že s těmi jablky to dopadne stejně. Není to jenom o tom, že když někdo něco dostane zadarmo, tak že si toho neváží. Je to prostě o tom, že k návykům zdravého stravování a zdravého jídla mají děti vést především rodiče, a ti mají rozhodovat o tom, jak budou děti jíst. Jestli se tím řeší nějaký problém v zemědělství nebo bůhvíčeho, to já v tuto chvíli nevím a neumím to rozhodnout, ale domnívám se, že tím, že se budou dodávat zadarmo do škol jablka nebo nějaké jiné ovoce či zelenina, tak tím se stravovací zvyklosti dětí nezlepší. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, paní senátorko. Ještě se hlásí pan senátor Bárek, prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Ivo Bárek: Děkuji, pane místopředsedo, za slovo. Já bych se trochu vrátil k základu Evropské unie. Možná by bylo dobré, kdybychom si přečetli důvodovou zprávu – tady ta podpora ovoce a zeleniny vznikla z nařízení Rady EU z roku 2007, to znamená, řekl bych, že nás tam – Českou republiku – někdo zastupoval. Podle mne to byla vláda Mirka Topolánka, takže my se teď dostáváme k něčemu, co jsme se asi zavázali, protože kdybychom to nějakým způsobem vetovali, tak bychom to tady asi neměli.

Já bych to jenom chtěl přečíst z důvodové zprávy. Při schvalování reformy společné organizace trhu s ovocem a zeleninou vydala Rada toto prohlášení: S ohledem na dramatický nárůst obezity u dětí školního věku, na nějž poukázala nedávno zveřejněná Bílá kniha komise, vyzývá Rada komisi, aby co nejdříve předložila návrh programu distribuce ovoce do škol na základě hodnocení dopadu z hlediska přínosu proveditelnosti a souvisejících administrativních nákladů.

Ve zprávě o návrhu souhrnného rozpočtu EU na rok 2008 Evropský parlament opětovně zdůrazňuje své odhodlání efektivně z rozpočtových prostředků – a tak dále, a tak dále ... do škol. Vyjadřuje údiv nad tím, že Rada nepřistoupila k realizaci svých politických závazků vytvoření nové rozpočtové kapitoly – a tak dále, a tak dále. A předložila legislativní návrh, se kterým již počítají závěry Rady pro zemědělství z června 2007, to znamená, nemluvme o tom, že my a někdo jiný, ale my jsme u toho byli, a byla to vláda Mirka Topolánka, která touto cestou jde. To znamená, byli jsme součástí nějakého týmu a z toho plynou samozřejmě jisté závěry. Já bych chtěl jenom připomenout, že nejsme my a oni, ale jsme všichni dohromady.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore. Ještě je přihlášena garanční zpravodajka paní senátorka Venhodová do rozpravy. Paní senátorko, prosím.

Senátorka Alena Venhodová: Když dovolíte, pane předsedající, já se do debaty ještě následně zapojím také i s osobním názorem, protože tady padla spousta takových možná vážně, ale i nevážně míněných argumentů. Myslím, že je potřeba se k tomu vyjádřit i z mé strany jako ze strany lékařské a snad jediné zubní lékařky v celé parlamentní politice. Promiňte, ale námitky kolegy Kubery ohledně výživy a vlivu jablíček na chrup jsou trošku přehnané. Nicméně bych chtěla říci z pohledu tohoto oboru, že stav chrupu mladé generace je skutečně vážný, ale že to nevyřeší žádné nesystémové a nekoncepční opatření na trhu s ovocem a zeleninou, které navíc nemá množstevní a statisticky průkazný dopad; a není celkové a není plošné. Řekla bych, že to je takový trošičku výkřik do tmy. Chápu, že ten záměr je určitě míněn dobře, ale pochybuji o jeho celkové efektivitě a myslím si, že peníze, ať už jsou to ty, které do evropských fondů odvádíme nebo ty, které z nich čerpáme, mají být i tak využívány smysluplně. Já si myslím, že nevyřeší špatný stav chrupu nebo výživy a obezity mladé generace tím, že jim občas asi 30x maximálně do roka některým z nich dáme jablíčko. Já si myslím, že to vyřeší zásah do výchovy, skutečně koncepční výchovy, do které budou zataženi rodiče, která bude vycházet z nějakého záměru a do výchovy a do propagace tyto prostředky tak, jak navrhuje vláda, bych považovala za rozumné směřovat. Jinak co se týče stavu chrupu, to je záležitost, která náleží ministerstvu zdravotnictví a ve spolupráci s ministerstvem školství se již pokouší tyto problémy řešit. Pan ministr ustavil ministerskou komisi, která se zabývá chrupem mladé generace a ve spolupráci se Stomatologickou komorou opravdu tuto záležitost se snaží řešit seriózně, nikoliv sem tam jablíčkem. To se skutečně nevyřeší.

Jinak vláda, ať dotuje zemědělství, EU ať tvoří zemědělské programy, to je v rámci společné zemědělské politiky namístě, ale toto je skutečně bych řekla takový krok vedle. Jinak výchova ať slouží výchově a školské zařízení ať slouží k tomu, čemu sloužit mají. A otázka školního stravování a podíl ovoce a zeleniny v rámci školního stravování si myslím, že také patří jinam. Jestli k tomu bude chtít stát – a bylo by to touto formou – nějakou vyšší částkou přispět, tak to je potom jiná záležitost, ale neřeší to program ovoce do škol.

Takže bych jenom chtěla říci, že výbor pro záležitosti EU se tím zabýval seriózně, nikoliv jako snižováním nebo zesměšňováním této tematiky samotné. Ale opravdu zemědělská politika a politika přístupu k výživě mladé generace a k výchově jsou rozdílné věci a nemyslím si, že toto je zrovna šťastné skloubení. Tolik můj příspěvek do rozpravy.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, paní senátorko, nemám již nikoho dalšího přihlášeného do rozpravy. Končím tedy rozpravu a zeptám se pana ministra, jestli se chce vyjádřit k proběhlé rozpravě. Pan ministr nechce přispět svou troškou do mlýna, takže požádám garanční zpravodajku, aby se vyjádřila k proběhlé rozpravě.

Senátorka Alena Venhodová: Chtěla bych shrnout, že v rozpravě vystoupilo celkem šest senátorů včetně mně a z této rozpravy nepadl žádný pozměňující návrh ve vztahu k návrhu usnesení přijatého evropským výborem. Už jsem toto usnesení přečetla a je nyní na řadě, abychom o něm hlasovali.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, paní senátorko. Přivolám znělkou nepřítomné kolegyně a kolegy do sálu.

Kolegyně a kolegové, budeme **hlasovat o návrhu tak, jak ho přednesla senátorka Alena Venhodová**. V sále je přítomno 53 senátorek a senátorů, potřebný počet pro přijetí návrhu je 28.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro návrh, ať stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu, ať stiskne tlačítko NE a rovněž zvedne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 18 se z 56 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 29 pro vyslovilo 39, proti bylo 6. **Návrh byl přijat.**

Následujícím bodem je

**Návrh senátního návrhu zákona Stálé komise Senátu
pro Ústavu České republiky a parlamentní procedury o zásadách jednání
a styku Poslanecké sněmovny a Senátu mezi sebou a navenek
a o změně zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu,
ve znění pozdějších předpisů (stykový zákon)**

Návrh zákona jste obdrželi jako **senátní tisk č. 296**. Tento návrh zákona uvede zástupkyně navrhovatelů senátorka Jiřina Rippelová. Paní senátorko, prosím, máte slovo.

Senátorka Jiřina Rippelová: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové. Já před vás předstupuji s trošku prozaičtějším tématem, tedy stykovým zákonem, nicméně je to zákon, resp. je to návrh, který si myslím, že je velmi důležitý pro nás a pro naši práci. Vystupuji tady jménem Stálé komise Senátu pro Ústavu a parlamentní procedury, která je jeho předkladatelem. Je to zákon s dlouhým názvem o zásadách jednání a styku obou komor mezi sebou a navenek – ve zkratce vám dobře známý stykový zákon. V úvodu si vás dovolím požádat o podporu a vyslovení vašeho souhlasu při schvalování tohoto návrhu zákona. A proč vás o tento souhlas žádám? Dá se obecně říci, že přijetí stykového zákona je žádoucí, ale nejenom proto, že s jeho existencí počítá Ústava, je to článek 40 Ústavy. Vzhledem k tomu, že rovněž podle Ústavy článku 2 odstavec 3 lze státní moc uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon, by bylo nanejvýš vhodné, aby pravidla

vzájemné spolupráce mezi Poslaneckou sněmovnou a Senátem tento zákon upravil. V praxi to působí otřesné problémy, zejména neexistence jasných pravidel, jimiž se řídí společná schůze obou komor. My jsme si toto vyzkoušeli při únorové volbě prezidenta republiky. A tady podotýkám, že tento návrh nepředjímá, jestli bude přímá volba prezidenta nebo nepřímá parlamentní. Vycházíme ze stávajícího znění Ústavy, z dalších pravidel pro přijímání ústavních a dalších zákonů dle článku 40. A tento zákon se snaží tyto a další mezery v právní regulaci zacelit. Já se nebudu příliš zabývat minulostí přípravy návrhu stykového zákona, která se začala psát někdy v roce 1997. O té si můžete sami přečíst a věřím, že jste si přečetli v důvodové zprávě k tomuto návrhu, která je velmi podrobná.

Návrh, který máte před sebou, je senátní iniciativa, jedná se o senátní návrh zákona, na kterém Stálá komise pro Ústavu a parlamentní procedury pracovala téměř rok. Loni se podařilo částečně zintenzívnit vzájemné diskuse na úrovni jak vedení komor, za což bych chtěla poděkovat našemu panu předsedovi, ale samozřejmě i předsedovi Poslanecké sněmovny, ale také na úrovni partnerských ústavních komisí. A to, že dohoda o přijetí tohoto návrhu je nezbytná, to si jistě všichni uvědomujeme, a bude zcela určitě vyžadovat i další diplomatická jednání.

A teď k samotnému návrhu zákona. Návrh má tři části. V té první části jsou obsaženy zásady jednání a styku Poslanecké sněmovny a Senátu mezi sebou navenek. V té první části je upravena otázka společné schůze komor k volbě a složení slibu prezidenta republiky. V ustanoveních § 2 a 3 se upravuje zejména usnášenischopnost společné schůze, způsob přijímání usnesení shodnou vůli obou komor, řízení společné schůze předsedou a místopředsedy Poslanecké sněmovně. Víte, jak bylo v únorové volbě prezidenta problémové to, že podle jednacího řádu Poslanecké sněmovny společnou schůzi může řídit pouze předseda Poslanecké sněmovny, tady navrhujeme, aby to byli i místopředsedové sněmovny. Řeší také způsob stanovení skrutátorů, ověřovatelů společné schůze, vyhotovení zápisu ze společné schůze.

Úprava se však omezuje pouze na stanovení těch nezbytných pravidel jednání společné schůze, které podle svého obsahu vyžadují k přijetí shodnou vůli obou komor parlamentu. Pokud jde o způsob volby prezidenta, daná navrhovaná úprava ze zákona dává přednost volbě tajné. Konání veřejné volby lze docílit pouze na základě shodného usnesení obou komor. Takže to byla společná schůze k volbě prezidenta.

Další blok, který upravuje senátní návrh zákona, se týká stálých delegací parlamentu v meziparlamentních organizacích a jiných mezinárodních institucích. Stálé delegace Parlamentu České republiky existují již od počátku 90. let, nicméně dosud jim chyběl solidní právní základ; § 7 našeho návrhu tuto nápravu sjednává a stanoví zastoupení ve stálých delegacích. Návrh garantuje 2/3 míst členům Poslanecké sněmovny a 1/3 míst by měla připadat Senátu. Totéž se týká i vedoucích těchto delegací. Předpokládá se, že 2/3 by měli zastávat poslanci a 1/3 senátoři.

Další oblastí jsou pracovní skupiny komor. Před časem vznikla taková společná platforma. Byla to pracovní komise, která byla ustanovena pro jednání s rakouskou stranou ve věci jaderné elektrárny Temelín, a právě toto bylo takovým podkladem, protože jsme jednali o vytvoření možnosti vytvoření pracovních skupin, která není koncipována jako společný orgán komor, který by mohl přebírat jejich kompetence. Podmínkou pro zřízení pracovní skupiny k řešení určitých konkrétních otázek je shodné usnesení obou komor, jehož součástí musí být rovněž stanovení počtu členů této pracovní skupiny.

Pak tím dalším okruhem je otázka jednání o návrhu ústavního zákona nebo jiného zákona, vyžadujícího souhlas obou komor. Toto ustanovení já osobně považuji za jedno z nejdůležitějších. Je to ten tzv. člunek a týká se ústavních zákonů; a zákonů, které vyžadují schválení podle čl. 40. V praxi to bude znamenat, že by měl tento návrh umožnit přijetí návrhu zákona v široce akceptovatelné podobě, tzn. v případě, že dojde k tomu, že návrh nebude schválen v Senátu, bude putovat do Poslanecké sněmovny a bude moci být postoupen zpátky do Senátu, tzn. bude moci zákon putovat do té doby, než se najde potřebná shoda, a ta doba bude po dobu činnosti Poslanecké sněmovny.

Pokud se týká dalšího okruhu otázek, je to součinnost komor při projednávání zákonů. Návrh stykového zákona předpokládá symetrii a zakotvuje možnost, nikoli povinnost, aby pověřeného člena komory vysílali na jednání druhé komory, jak Senát, tak Poslanecká sněmovna. A tady se otevírá cesta k tomu, aby Senát např. mohl být podrobněji informován o důvodech pozměňovacích návrhů, které sněmovna v průběhu jednání přijme, a zrovna tak v tom opačném gardu. Pověřenému poslanci a senátorovi se přiznává obdobné postavení jako navrhovateli, tzn., že se o něm nehlasuje. Někdy je to pro senátory nedůstojné, když se musí hlasovat o tom, jestli mohou být připuštěni na jednání Poslanecké sněmovny.

Další okruh je otázka vyhlášení zákonů. Tady bych chtěla zmínit jenom to, že v případě, že Senát přijal zákon po skončení zasedání Poslanecké sněmovny, protože, a to zase víme z minulého období Poslanecké sněmovny, může dojít k tomu, než je zvolen předseda Poslanecké sněmovny, může tady uběhnout nějaký časový horizont, a navrhuje tedy, aby za této situace tu uvedenou povinnost postoupit zákon převzal předseda Senátu.

Dalším z bodů jsou zákonná opatření Senátu. Tady přesně vymezujeme dobu, v níž je Senát oprávněn svěřenou kompetenci realizovat.

Dalším z bodů je parlament jako účastník řízení o kontrole ústavnosti zákonů a mezinárodních smluv. Pak vzájemné informování komor o výsledcích jednání. Součinnost parlamentu s vládou při zvláštních postupech změny rozsahu přenesení pravomocí a způsobu jejich výkonu v Evropské unii, společná a přechodná ustanovení.

Tolik tedy k první části. K té druhé části. Druhá část, že § 21 obsahuje novelu jednacího řádu a ty navrhované změny jsou pouze formálního charakteru. Část třetí upravuje účinnost zákona, účinnost zákona je stanovena, navrhuje se tak, aby stykový zákon nabyl účinnosti prvním dnem druhého kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení. Výjimku tvoří pouze § 17, který se týká evropské agendy, a tam se navrhuje účinnost vázat na nabytí platnosti Lisabonské smlouvy.

Navrhovaný stykový zákon obsahuje rovněž přílohu, která se zabývá volebním řádem pro volbu prezidenta republiky.

Tolik, vážené kolegyně a kolegové, velmi stručně návrh stykového zákona. Chtěla bych vás velmi požádat o jeho podporu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, paní senátko. Senát určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu senátního návrhu zákona ústavně-právní výbor. Ten přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 296/1. Zpravodajem výboru je pan senátor Jiří Žák. Prosím ho, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou. Prosím, pane senátore.

Senátor Jiří Žák: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, vážení kolegové, ÚPV projednal senátní tisk č. 296, čili tzv. stykový zákon, na svém řádném

jednání. Dotýkat se tady problematiky tohoto stykového zákona v tomto okamžiku nemá příliš význam, takže jsme to projednávali na minulém plénu, a teď paní předsedkyně stálé komise paní senátorka Rippelová nás velmi obšírně obeznámila se vším, co s tím souvisí.

ÚPV doporučuje Senátu Parlamentu ČR schválit návrh senátního návrhu zákona. Určuje mě zpravodajem a pověřuje předsedu výboru pana senátora Kubera, aby s tímto usnesením seznámil předsedu Senátu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore, posadte se ke stolku zpravodajů. Otevírám v tuto chvíli obecnou rozpravu. Do obecné rozpravy se hlásí pan senátor Jaroslav Kubera. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jaroslav Kubera: Děkuji, pane místopředsedo, já mám jen poznámku, a také žádost o vaši podporu. Je to jeden z těch zákonů, který má pro nás klíčový význam. Pamětníci vědí, jak dlouho se na něm pracuje. My přesto, že jsme v ÚPV našli drobné formální chybičky, které ovšem bude možné jednoduše v procesu opravit, některé z nich jsou sporné, jestli jsou nebo nejsou, ale není to nijak zásadní, a tento zákon je pro styk obou sněmoven velmi důležitý, takže vás žádám o jeho podporu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore. Nemám nikoho dalšího přihlášeného do rozpravy, tímto rozpravu končím. Zeptám se paní senátorky jako navrhovatelky, jestli se chce vyjádřit k proběhlé rozpravě. Nechce. Pan senátor Žák také ne.

Máme tady jediný návrh usnesení, a to je schválit. Dám znělkou přivolat nepřítomné senátorky a senátory do sálu a posléze budeme hlasovat.

Kolegyně a kolegové, budeme **hlasovat o návrhu schválit senátní návrh zákona, tak jak jej předložila senátorka Jiřina Rippelová**. V sále je přítomno aktuálně 50 senátorek a senátorů, aktuální kvórum je tedy 26.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro návrh, ať stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu, ať stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 19 se z 53 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 27 pro vyslovilo 53, nikdo nebyl proti, **návrh byl přijat**.

Kolegyně, kolegové, dalším bodem schváleného pořadu schůze je návrh... Já se omlouvám, vážení přátelé, i mistr tesař se jednou utne. Zapomněli jsme hlasovat o pověření, jelikož zákon postupuje do Poslanecké sněmovny.

Takže navrhuji, aby pověřenými předněst tento návrh v Poslanecké sněmovně byla paní senátorka Jiřina Rippelová, senátor Petr Pithart a senátor Luděk Sefzig. To je nějaká dohoda? Nepochopil jsem to, myslel jsem, že by to byla paní senátorka Rippelová a pan senátor Žák, to mně přišlo logické. Asi došlo k nějaké dohodě. Paní senátorka by nám to vysvětlila. Asi jsou to navrhovatelé tohoto zákona.

Senátorka Jiřina Rippelová: Přesně tak. A bylo to usnesení senátní komise. Všichni jsou členové senátní ústavní komise.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji paní senátorce, že nám to vysvětlila. Ještě jednou se omlouvám. Budeme hlasovat o pověření.

Zahajuji hlasování o pověření. Kdo je pro návrh pověřit, tak jak jsem ho přečetl, ať stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti tomuto návrhu, ať stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 20 se z 51

přítomných senátorek a senátorů při kvóru 26 pro vyslovilo 44, proti byl 1, návrh byl přijat.

Dalším bodem je

**Návrh senátního návrhu zákona Stálé komise Senátu
pro Ústavu České republiky a parlamentní procedury, kterým se mění
zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny,
ve znění pozdějších předpisů**

Návrh zákona jste obdrželi jako **senátní tisk č. 297**. Tento návrh zákona, ostatně jako v minulém případě, přednese paní senátorka Jiřina Rippelová. Prosím, paní senátorko, máte slovo.

Senátorka Jiřina Rippelová: Pane předsedající, kolegyně, kolegové, tady budu velmi stručná, protože jak tady bylo již řečeno, oba ty návrhy spolu velmi souvisí, a tato navrhovaná novela má pouze derogační charakter, tzn. to, co se vyjímá z Jednacího řádu Poslanecké sněmovny do stykového zákona, tak toto je upraveno právě v novele Jednacího řádu Poslanecké sněmovny. Takže ten návrh, jak jsem řekla, spolu souvisí, a prosím vás o jeho podporu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, paní senátorko. Senát určil garančním a zároveň jediným výborem pro projednávání tohoto návrhu zákona ÚPV. Ten přijal usnesení, které vám bylo rozdáno jako senátní tisk č. 297/1. Zpravodajem je stejně jako v minulém případě pan senátor Jiří Žák.

Prosím, pane senátore, o zpravodajskou zprávu.

Senátor Jiří Žák: V tomto bodě je to pokračování předcházejícího tisku, tisk č. 297 úzce navazuje na tisk č. 296.

Chtěl bych hlavně podotknout, že se jedná o úpravu Jednacího řádu Poslanecké sněmovny. Normálně to neprobíhá tak, že bychom do toho zasahovali, nicméně tady je to po vzájemné dohodě s ÚPV i s dalšími představiteli Poslanecké sněmovny.

ÚPV doporučuje schválit tak, jak to máte na stole před sebou. Díky.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore. Otevírám obecnou rozpravu k tomuto návrhu zákona. Zároveň ji končím, jelikož se do ní nikdo písemně ani elektronicky nepřihlásil. Nebudu se ptát ani paní senátorky, ani pana senátora k právě neproběhlé obecné rozpravě. Jediným návrhem je návrh na schválení. Fanfárou svolám nepřítomné kolegyně a kolegy do sálu.

Kolegyně a kolegové, budeme **hlasovat o návrhu schválit návrh senátního návrhu zákona, tak jak jej předložila senátorka Jiřina Rippelová**. V sále je aktuálně přítomno 49 senátorek a senátorů, kvórum je tedy 25.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro návrh, stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu, ať stiskne tlačítko NE a zvedne ruku. Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 21 se z 49 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 25 pro vyslovilo 43, proti nebyl nikdo, **návrh byl přijat**.

Návrh byl schválen, a proto podle § 130 odst. 8 Jednacího řádu Senátu navrhuji, abychom pověřili:

1. Předsedu Senátu, aby zajistil úpravu důvodové zprávy k návrhu zákona v souladu s jeho schváleným zněním a postoupil návrh zákona Poslanecké sněmovně k dalšímu projednání.
2. Senátorku Jiřinu Rippelovou, senátora Petra Pitharta a senátora Luďka Sefziga, aby návrh zákona odůvodnili v Poslanecké sněmovně.

Přistoupíme k hlasování, kolegyně a kolegové. Kdo je pro návrh, ať stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku. Kdo je proti návrhu, ať stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 22 se z 48 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 25 pro vyslovilo 39, nikdo nebyl proti, návrh byl přijat. Děkuji vám.

My se tady ve vedení schůze vystřídáme, požádám kolegu Rakušana a budeme pokračovat dalšími body schváleného programu.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Hezké odpoledne, kolegyně, kolegové, dalším bodem je

Návrh senátního návrhu zákona senátora Josefa Novotného, senátora Petra Víchy a dalších senátorů, kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Návrh zákona jste obdrželi jako **senátní tisk č. 239**. Tento návrh uvede jako navrhovatel senátor Josef Novotný. Prosím ho, aby se ujal slova.

Senátor Josef Novotný: Pane předsedající, vážení kolegové, nebudu opakovat celou problematiku hazardu, protože jsme to tu projednávali už několikrát.

V podstatě navážu na dřívější vystoupení. Pokusím se, abych obsah zákona, který již byl projednáván ve výborech, shrnout pouze jednou větou.

Senátní novela loterijního zákona, tisk 239, odstraňuje převážnou většinu nahromaděných chyb za dobu provozování, zmocňuje obce k regulaci hazardu tak, jak si to 85 % z nich přeje, definuje kasina a odděluje je od heren, kde se provozuje nezákonný kasinový hazard, opět odstraňuje daňovou výjimku nezdanění manipulačního poplatku, přináší vyšší příjmy veřejným rozpočtům a po vzoru západních zemí zakazuje bankovní převody na internetové a telefonní sázení. Takže to zhruba velmi stručně k obsahu.

A já bych teď uvedl, že novelu předkládá samozřejmě skupina senátorů napříč politickými stranami, ale s podporou Sdružení měst a obcí proti hazardu a s podporou Svazu měst a obcí, kolegia primátorů statutárních měst. Touto cestou důrazně vyzýváme českou politickou obec k urychlenému a komplexnímu řešení tohoto neudržitelného stavu, jež se může stát – a již se momentálně stává – neudržitelným bezpečnostním rizikem pro naši zemi a může poškodit i naše bezpečnostní závazky v cizině skrze napojení hazardu na organizovaný zločin a nelegální obchod.

Při neustálém 10procentním meziročním nárůstu hazardu stagnují příjmy veřejných rozpočtů kolem 7 mld., ale dopady na veřejné rozpočty jsou kolem 30 mld., takže je to velmi ztrátové podnikání pro celou společnost.

Já jsem vám na závěr posledního projednávání v prvním čtení o prázdninách dal 16 bodů, takovou doplňující důvodovou zprávu, kde jsem popsal nejnovější poznatky o způsobech obcházení loterijního zákona. A já jsem následně tuto zprávu postoupil ministru financí a na výborech jsem už prezentoval stručně jeho odpověď. Odpověď zní: ano, já to vím, ale za ten vývoj můžete vy. Myslí tím celý Parlament.

Jak ministerstvo částečně může prokázat, se již několikrát pokusilo připravit úpravu zákona a vždycky se našla nějaká výmluva, proč tato norma neprošla buď ve vládě, nebo v Parlamentu.

V současné době obcházení zákona dosáhlo takové míry, že obce v posledních týdnech ztratily absolutně jakoukoliv možnost hazard na svém území regulovat. Pokud dosud vydávaly vyhlášky, které regulují výherní hrací přístroje, provozovatelé si na jejich místo prosadili mnohem nebezpečnější videoterminály, na které byly obecní vyhlášky krátké, a obce tak přišly v podstatě akorát o příjmy a prohloubil se hazard se všemi důsledky na společnost. Nové technické hry také umožňují hrát o daleko větší částky.

Provozovatelé výherních hracích přístrojů ale se nyní rozhodli sledovat cestu obcházení zákona jako všichni ostatní provozovatelé a řekli si, proč by své přístroje před vyhláškami odstraňovali, když stačí se zapojit do obcházení stávajícího zákona a nevyklízet trh. Já jim docela fandím v této chvíli.

Takže v zákoně o loteriích, kde je v § 18 jasně určeno, že povolení se vydává nejdéle na dobu jednoho kalendářního roku, tak se v době, kdy se připravují vyhlášky v obcích, vydá povolení díky posudkům, které si provozovatelé opatřili, na až pět let dopředu. Předvedli to v létě o prázdninách v Jihlavě i v některé městské části v Praze a dojde k dalšímu průlomů do nedodržování zákona a skutečně se z něj stává hrací kalendář, kterým se nikdo neřídí.

Povolujícím úředníkům potom stačí, že založí někde posudek, kterým si firmy kryjí záda zároveň s úředníkem, a samospráva měst je naprosto bezbranná, zastupitelé nemohou nic.

K nejnovějšímu trendu, který se v obcházení projevil a který jsem vám zatím nesdělil, je další způsob, kterým se obchází i zavedení interaktivních videoterminálů.

Tyto systémy díky křiku, který jsme vyvolali, a tlaku, byl konečně ještě Mgr. Němcem podroben technickému dozoru, takže tyto centrální systémy jsou hlídány úřady finančními. To se některým provozovatelům těchto systémů nelíbí, protože byl jeden zkusmo na čtyři roky údajně povolen Sazce v souvislosti s výstavbou Sazka Arény, a v současné době jejich počet se přibližuje 100 kusům. Ale aby se nemusely tyto pseudointeraktivní videoterminály, protože se už tak daleko dospělo, centrálně tento systém evidovat, tak se zavedla jakási mezikategorie, která také v zákoně není vyjmenována – jsou to tzv. triplayery. Jsou to tři VHP spojené, zapojené pouze na jeden řídicí a v tomto tandemu nebo trojici se to vymyká zákonu, takže zase se hraje nikoliv o pět korun v hernách, ale o 500 korun na jednu hru, takže zase vyšší než kasinový hazard kdekoli bez jakéhokoliv respektování zákona.

Takže to je nejnovější vývoj, který teď začíná na tomto poli působit a skutečně už se nedá mluvit o tom, že by se zákon o loteriích nějakým způsobem dodržoval. A obce samozřejmě z těchto nejnovějších zařízení nemají zase žádné příjmy, žádný vliv na povolovací proces a centrální systém nemá žádnou kontrolu. Konec konců náměstek Zídek to včera naznačil na některém z výborů. Přiznal, že stát tuto oblast nekontroluje nebo kontroluje neúčinně.

Stát ukazuje, že není schopen problematiku hazardu v podstatě účinně a systematicky řešit. Od roku 1990 byl přijat – na tehdejší dobu velice kvalitní, kogentní; čili nepřipouštějící výjimky, zákon 202/1990 Sb. Protože byl okopírován podle zahraničních zkušeností a nebyly s tím zde jiné zkušenosti, proto tento zákon skutečně nebyl špatný, byl nadčasový a nemohu se o něm vyjadřovat špatně, tak v českém prostředí už v roce 1993 byla první výjimka, kdy se obešel zákon zavedením jackpotu Sazky na Sportku. Jackpot je tam definován pouze pro loterie na jakousi výjimečnou situaci, byl zaveden do číselné loterie mimozákonně pouze

změnou povolení, a pak to začalo jít z kopce se zákonem po roce 1999, kdy po tlaku obcí s nemožností regulovat vyhláškami, se jim to sice umožnilo, ale zároveň se do zákona zavedl § 50 odst. 3, který umožnil výjimky. S výjimkami se roztrhl pytel tak, že zákon vlastně přestal být účinný a vedl například k dvěma třem příkladům, které jsem řekl teď z poslední doby v letošním létě.

Toto odvětví se bohužel vyvíjí bez toho, že bychom byli schopni do toho jakýmsi způsobem efektivně zasáhnout, a já ve svém dalším vystoupení budu mluvit o velice vážném pochybení Senátu a samozřejmě předtím Sněmovny vzhledem k loteriím, protože došlo opět k navrácení jedné z výhod, která tady byla, a ještě k dalšímu zásadnímu průlomů do loterijního zákona vlastně na naší minulé schůzi.

Já bych chtěl říct, že pokud bude dodržen harmonogram – protože jedna ze zásadních připomínek nebo jediná připomínka, která byla vznesena na výborech, byla, že se připravuje nový zákon a že vlastně není třeba tady amatérsky něco připravovat, protože nový zákon je již na spadnutí.

V současné době se dokončuje smlouva – podle smlouvy facilitátor připravil variantní řešení zadání zákona, které by mělo vyústit v příštím roce v paragrafové znění. A touto dobou za rok by měla opustit vládu novela loterijního zákona. Pokud půjde vše hladce, bude to půl až tři čtvrtě roku před volbami.

Je naprosto iluzorní, a byl bych rád, abychom se tady o to nepřeli, že vláda, pokud se něco jiného nestane samozřejmě a doběhne normální volební období, bude schopna připravit zákon včetně toho, že ho projedná sněmovna před příštími parlamentními volbami. Takže tento slib, který byl v minulosti již několikrát dán, i naše komora vyzvala k urychlenému řešení, nebyl dodržen a minulý herní zákon stáhla sama vláda, protože ministerstvo financí porušilo při jeho přípravě legislativní pravidla.

Při přípravě nového loterijního zákona, jak jsem zaslechl, má loterijní průmysl již připraveny argumenty, proč je zákon opět připravován nedbale. Nedbalost spočívá v tom, že zákonu nepředcházelo zpracování sociostudie dopadů na veřejnost, sociální dopady, takže vlastně nelze ani nějaké dopady u nás brát jako argument, protože k nim nejsou oficiální podklady. Takže když se příští rok touto dobou do zákona opět obují určité lobby skupiny, tak se teprve třeba začne vytvářet tato sociostudie. Já jsem se pokusil ministery, kteří jsou k tomu kompetentní, vyzvat, aby s tím něco dělali, ale nepovažují to za prioritu.

Na žádném z výborů nezazněly technické, ani věcné připomínky. Ty, které vznesla naše legislativa, jsou jednoduše opravitelné drobným pozměňovacím návrhem. Já bych vás chtěl požádat o podporu tohoto zákona, protože mě mrzí, že na výborech nezazněly argumenty, které bychom měli ve dvou stěžejních oblastech: ve finanční, to znamená, jak moc hazard regulovat, jak moc přivést víc peněz do veřejných rozpočtů, čili míru zdanění, protože my to zpříisňujeme, a hlavně v druhé oblasti – jak moc umožnit obcím hazard regulovat, jestli to nechat v podobě, jaká je obsažena, nebo z toho vyjmout třeba číselné loterie nebo některé další.

Čili tyto možné ústupové cesty je možno řešit v případě, že zákon schválíte, řešily by se v Poslanecké sněmovně tak, aby se našla varianta, která na několik let nahradí novou technickou normu, která se snad někdy připraví, ale skutečně to nebude v krátké době. V této chvíli vám děkuji za pozornost.

Prosím vás o podporu tohoto zákona.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego, a prosím, abyste zaujal místo u stolku zpravodajů. Tento senátní tisk byl přikázán ústavně-právnímu

výboru, který určil jako svého zpravodaje pana senátora Ladislava Macáka. Výbor nepřijal žádné usnesení, záznam z jednání vám byl rozdán jako senátní tisk č. 239/2.

Dále byl tento senátní tisk přikázán výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí, který určil jako svého zpravodaje pana senátora Ivo Bárka. Výbor též nepřijal žádné usnesení a záznam z jednání vám byl rozdán jako senátní tisk č. 239/3.

Senát určil garančním výborem pro projednávání tohoto návrhu senátního návrhu zákona výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Výbor nepřijal žádné usnesení, záznam z jednání vám byl rozdán jako senátní tisk č. 239/1. Zpravodajem výboru je pan kolega Igor Petrov a prosím ho, aby nás seznámil se zpravodajskou zprávou.

Senátor Igor Petrov: Vážené dámy, vážení pánové, dovoluji, abych vás poinformoval o průběhu projednávání tohoto návrhu zákona ve výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu.

Možná krátce ještě ze zpravodajské zprávy, i když je pravda, že většina toho nejdůležitějšího zazněla už při prvním projednávání tohoto návrhu zákona. Přesto si dovoluji připomenout, že cílem tohoto návrhu zákona je podle navrhovatelů napravit největší a z hlediska fungování společnosti nejnebezpečnější chyby, které při současném znění zákona existují a ohrožují společnost provozováním sázkových her.

Navrženou úpravou by měly být zajištěny rovné podmínky pro provozovatele výherních hracích přístrojů na straně jedné a provozovatele sázkových her na podobných přístrojích na straně druhé.

Jedná se především o loterie a jiné podobné hry – současným zněním zákona dosud neupravené.

Možná ještě trošku ke struktuře zákona. Zákon má pět částí. V první části se jedná o změny zákona o loteriích a jiných podobných hrách, druhá část se věnuje změně zákona o správních poplatcích, třetí část zákona se týká změny zákona o bankách, čtvrtá část je změna zákona o některých službách informačních společností a pátá část se věnuje účinnosti tohoto zákona.

Součástí návrhu je důvodová zpráva, obecná a zvláštní část, a úplné znění zákona o loteriích a jiných podobných hrách s vyznačenými změnami, výňatek zákona o správních poplatcích s vyznačenými změnami, výňatek zákona o bankách s vyznačenými změnami a výňatek zákona o některých službách informačních společností.

Legislativní odbor zpracoval připomínky k tomuto návrhu zákona a tyto připomínky byly k dispozici jak výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu, tak samozřejmě i dvěma dalším výborům, které se návrhem tohoto zákona zabývaly.

Možná bych ještě zmínil předpokládaný dopad tohoto návrhu zákona na státní rozpočet. Předpokládá se, že v optimální variantě lze předpokládat přínos výrazně přesahující částku 2 mld. korun, avšak vzhledem k tomu, že nelze přesně odhadnout reakci jednotlivých přírodních aktérů této úpravy, jako např. místních samospráv, lze s určitostí tvrdit, že přínos této legislativní úpravy by byl minimálně ve výši 1,5 mld. korun.

Možná ještě z projednávání ve výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu. Zmínil bych se o tom, že tak, jak už se tady o tom zmínil zástupce předkladatelů tohoto návrhu, padla tam připomínka, že podobný návrh nebo návrh zabývající se problematikou loterií je připravován na ministerstvu financí. Přímou na výboru bylo potvrzeno zástupcem ministerstva financí, že v současné době

v podstatě probíhá příprava věcného zadání tohoto zákona, a pokud budeme mluvit o nějakých reálných termínech, tak v průběhu příštího roku by mohlo dojít ke zpracování paragrafového znění a někdy možná v létě, po létě příštího roku bychom se mohli dožít návrhu zákona, který by sem přišel zmiňovanou klasickou legislativní cestou.

Po všech těchto informacích a především po připomínkách, že legislativní odbor má k tomuto návrhu zákona své výhrady, nakonec padl ve výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu jediný návrh, a to byl návrh odročit projednávání tohoto návrhu zákona, dopracovat tam, řekl bych, připomínky nebo řešení připomínek, které padly z legislativního odboru. Myslím, že nejdůležitější připomínkou byl např. návrh na platnost tohoto zákona, kde v původním návrhu byl termín 1. 1. 2009, což si myslím, že z hlediska informací, které jsem tady i já v této chvíli podal, je termín nemožný. Byl hlasován jediný návrh, a to byl návrh na odročení, ale ani tento návrh neprošel.

Takže teď dovoluji, abych vás seznámil s návrhem na usnesení. Po úvodním slově zástupce skupiny předkladatelů senátora Josefa Novotného, po zpravodajské zprávě senátora Igora Petrova a po rozpravě výbor nepřijal žádné usnesení, když pro návrh odročit projednávání senátního návrhu zákona hlasovali čtyři senátoři z devíti přítomných, ostatní se zdrželi.

Dále určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu Parlamentu ČR senátora Igora Petrova a pověřuje předsedu výboru senátora Ivana Adamce, aby s tímto záznamem seznámil předsedu Senátu Parlamentu ČR.

Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane senátore. Posadte se ke stolu zpravodajů.

Ptám se, zda si přeje vystoupit zpravodaj ústavně-právního výboru, pan senátor Ladislav Macák. Nepřeje. Stejný dotaz je na Ivo Bárka, předsedu výboru. Přeje si vystoupit. Pane kolego, máte slovo.

Senátor Ivo Bárek: Děkuji, pane místopředsedo. My jsme přijali totožné usnesení, ale došli jsme k tomu trochu jinak, kdy padl trochu jiný návrh na projednání toho zákona dále. Já bych se v úvodu ještě zmínil zpátky o těch předkladatelích. Já bych je tady vyjmenoval. Byli to senátoři: Josef Novotný, Petr Vícha, Jiří Liška, Petr Pithart, Alena Palečková, Soňa Paukrťová, Václava Domšová, Josef Zoser, Božena Sekaninová, Martin Mejstřík, Ladislav Macák a Vítězslav Vavroušek, což de facto jsou kolegové senátoři a senátorky napříč politickým spektrem v Senátu, což si myslím, že stojí za pozornost.

Znovu bych se vrátil k tomu cíli. Podle navrhovatelů je to především odstranění nejzásadnějších nedostatků, chyb. Jako cíle se má dosáhnout omezení povolení nových her, které zákon o loteriích výslovně neupravuje, umožnit obcím, aby mohly toto zvláštní podnikání na svém území regulovat. A definování kasin, čímž se má zamezit obcházení zákona.

U těch obcí se zastavím. Jsou tam změny proti platné úpravě, ale s ohledem na to, čím se náš výbor hlavně zabýval, což je veřejnou správou a úkolem obcí, postavením obcí, tak bych tady vypíchl asi tři odrážky. A to, že tento zákon stanoví, že účastníkem řízení o povolení je obec, na jejímž území má být loterie nebo jiná podobná hra provozována. Dále rozšiřuje zmocnění pro obec spočívající v možnosti obecně závaznou vyhláškou zakázat provozování loterií a jiných podobných her. A stanoví, že povolení k provozování loterií a jiných podobných her, která byla vydána

předtím, než obec vydala obecně závaznou vyhlášku, zůstávají nedotčena nejdéle po dobu jednoho roku a po uplynutí této doby zanikají v rozsahu, v jakém jsou v rozporu s vyhláškou obce.

Samozřejmě ta diskuse u nás na výboru se hlavně točila kolem této problematiky, to znamená hlavně umožnit obcím, aby toto zvláštní podnikání mohly na svém území regulovat, a to vzhledem k patologickým jevům, které obce musí na svém území následně řešit, viz stanovisko Svazu měst a obcí. Například i naše diskuse zástupců výboru na výjezdním zasedání v Žatci, kdy jsme byli požádáni, abychom maximálně podporovali tuto novelu.

Tak jak už tady kolegové říkali, je známo, že ministerstvo financí si je vědomo nedostatků v zákoně o loteriích, zejména ve spojení s novými hazardními hrami. Z tohoto důvodu ministerstvo financí zahájilo legislativní práce, ale podle diskuse u nás na výboru je otázkou několika let, kdy tento zákon spatří světlo světa.

Diskutovalo se o tom, že by i tato novela mohla v meziobdobí odstranit aspoň ty nejhorší vady, které stávající zákon má.

V rozpravě padl návrh na schválení tohoto návrhu zákona, ale nebyl přijat, proto mi dovoluji, abych vám přečetl usnesení našeho výboru, nebo-li záznam z jednání:

Po úvodním slově zástupce předkladatelů Josefa Novotného, zpravodajské zprávě senátora Ivo Bárka a po rozpravě výbor nepřijal žádné usnesení. Při hlasování o schválení návrhu zákona z 9 přítomných senátorů hlasovali 4 pro, žádný proti, 5 senátorů se zdrželo, to znamená, návrh nebyl přijat. Určuje zpravodajem výboru pro jednání na schůzi Senátu Parlamentu ČR senátora Ivo Bárka a pověřuje mě, abych předložil toto usnesení předsedovi Senátu.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji vám, pane senátore. Tímto otevírám obecnou rozpravu, do které se jako první přihlásil jeden z předkladatelů, kolega Petr Vícha.

Senátor Petr Vícha: Vážený pane předsedající, dámy a pánové, pan kolega senátor Novotný je dlouhodobým známým harcovníkem v boji proti hazardu a nejenom při této činnosti si nadělal i nepřátele. Ale to by nemusel být důvod k tomu, abychom tuto novelu neschválili nebo zamítli. A to i proto, že – jak tady řekl kolega Bárek – spolupodepsali tuto novelu zástupci všech politických stran, včetně dvou místopředsedů Senátu, pana Jiřího Liška a pana Petra Pitharta. A to i proto, že tento zákon má podporu Svazu měst a obcí, kolegia primátorů měst a podotýkám, že naprostá většina těchto primátorů jsou zástupci ODS. Má to podporu i nově vzniklého Sdružení obcí proti hazardu, jehož předsedou je místostarosta Jičína kolega Brückner, který tady včera při projednávání zákona byl a je členem ODS.

Proč zmiňuji ODS? To proto, že kolega Brückner se rozčílil po hlasování kolegů, kteří nehlasovali ve výběrech, já bych nechtěl, abychom k této věci přistupovali politicky, a apeluji na to.

K věci. Přítomný zástupce ministerstva financí pan náměstek na výborech řekl, že z věcného hlediska nemá proti tomu zákonu výhrady a že skutečně řeší nejzásadnější problémy, které v této chvíli zákon má. Nepodporuje jej právě proto, že ministerstvo financí připravuje svůj vlastní zákon. Ale my jsme tady v závěru roku 2006 projednávali jednodušší novelu zákona o loteriích. Tu jsme nepřijali, ale přijali jsme doprovodné usnesení, ve kterém jsme vyzývali vládu ČR, aby do konce roku 2007 předložila nový návrh, který řeší tu problematiku.

Je nám to jedno, dámy a pánové, že vláda tento úkol nesplnila? Je nám jedno, že i teď ministerstvo financí deklaruje snahu to řešit, ale nebude schopno ani do roku 2009 tu záležitost vyřešit? Když tedy je cesta největší nešvary stávajícího zákona odstranit do té doby, než bude přijat možná lepší zákon, tak proč bychom to neměli udělat!

Ta novela řeší více problémů, včetně internetového sázení a sjednocení druhu poplatků, ale když proti tomu bude odpor, tak se to ve sněmovně stejně změní, sněmovna z toho zákona možná stejně udělá bramboračku, jak je jejím zvykem. I ty věci týkající se termínů účinnosti se tam dají samozřejmě vyřešit. Jde o to, jestli ukážeme nebo neukážeme vůli tuto problematiku řešit, jestli nevyšleme tímto schválením nějaký signál.

Oč mně, a musím říci, tedy Svazu měst a obcí jde v tuto chvíli především? O to, aby obce byly účastníkem řízení, aby ministerstvo financí dávalo povolení k videoterminálům pouze časově omezené, aby muselo dodržovat obecně závazné vyhlášky, muselo je respektovat a nepovolovalo tam videoterminály.

Když v roce 1990 byl přijat zákon 202 o loteriích, tak obce dostaly pravomoc povolovat výherní hrací automaty. O videoterminálech nebylo ani zmínky, protože neexistovaly. Pouze v určitém paragrafu bylo řečeno, co bude do budoucna vynalezeno, to povoluje ministerstvo financí.

Obcím byla dána do vínku i ta možnost, obecně závaznými vyhláškami regulovat výherní hrací přístroje. A to proto, že to je jediná možnost z hlediska správního řízení, když tomu, kdo chce povolit výherní hrací automat a předloží všechny náležitosti, obecní úřad nemůže nepovolit. Čili samospráva může vydat obecně závaznou vyhlášku.

Po letech, kdy tyto výherní hrací přístroje, jejich počty narůstaly, a obce si více a více začaly všimnout těch negativních jevů, docházelo většinou k většímu přijímání těchto obecně závazných vyhlášek a teď se ta mezera začala zaplňovat právě videoloterními terminály.

Dámy a pánové, pozná někdo z vás, co je výherní hrací automat a co je videoterminál? (Řečník ukazuje dvě fotografie hracích automatů.) Já jsem přesvědčen, že to běžným okem nemůžeme rozpoznat, protože ony jsou naprosto podobné. Intervideoterminál je napojen na centrální síť a bere větší vklady. Znovu zdůrazňuji, v roce 1990 neexistoval.

Uvedu to na konkrétním příkladu. Když jsme přijali obecně závaznou přihlášku, ze 140 výherních hracích automatů klesl počet na 28, tak ministerstvo financí začalo zaplňovat tu mezera – respektive provozovatelé, a ministerstvo financí jim v tom nebránilo – a okamžitě bylo schváleno 20 terminálů. Právě proto bylo založeno Sdružení obcí proti hazardu a za velký úspěch jsme považovali, když se podařilo docílit, že ministerstvo financí písemně vydalo určité stanovisko a dovolte mi – není dlouhé – ho ocitovat.

Ministerstvo financí si je vědomo této skutečnosti, jakož i všech potenciálních rizik sociálně zdravotních spojených s hazardními her obecně. Z toho důvodu byla například uzavřena s provozovateli videoloterních terminálů koncem ledna tohoto roku – podotýkám loňského roku – dohoda, podle níž ministerstvo financí již nepovoluje od 1. února 2007 provozování videoloterních terminálů do míst, na něž se vztahují obecně závazné vyhlášky obcí omezující provoz výherních hracích automatů. Ministerstvo financí bude tedy obecně závazné vyhlášky respektovat.

To je samozřejmě velké vítězství, a kdyby tomu tak bylo, pak tedy dobře, vyčkejme nového zákona. Ale ono tomu tak bohužel v praxi není ve všech případech. Teď znovu ministerstvo financí na žádosti provozovatelů videoloterních terminálů

obesílá obce, zda z hlediska veřejného pořádku nemají něco proti, a to i přes to, že ví, že tam jsou obecně závazné vyhlášky. Chce-li dodržet tento písemný závazek, tak by se vůbec nemělo na nic ptát a videotermínály tam nepovolit. Protože dohoda, to není nic. Právě proto potřebujeme, aby se to objevilo v zákoně.

A proto apeluji na vás, abyste toto vzali v potaz, a navrhuji návrh zákona schválit.

Nestane-li se tak, ministerstvo financí prolomí svůj písemný závazek a ani nepředloží žádnou novelu zákona, pak tedy obcím nezbude, než se na to – a teď bych asi měl použít slovo, který použil jeden společensky unavený účastník sjezdu Strany zelených o půlnoci, ale při jehož vyřčení by se mělo tady v Senátu pípnout. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane senátore. Prosím pana senátora Martina Mejstříka.

Senátor Martin Mejstřík: Pane předsedající, dámy a pánové, já bych chtěl na tomto místě připomenout jeden případ, který už tady prve zapadl, a to byl případ Lotynky. Ten se udál koncem 90. let a český stát, respektive české ministerské kultury stál dvě nemovitosti v centru Prahy. Byl to známý dům U Hybernů a dům U Černé Matky Boží v Celetné ulici. Tyto dva domy skončily mimo ministerstvo kultury jenom proto, že jiné ministerstvo, a to ministerstvo financí, nebylo schopno splnit původní představu a původní dohodu o tom, že otevře prostor pro sázkovou a loterijní činnost i jiným společnostem, než tehdy monopolním.

To zde uvádím jako případ toho, jak jedna vláda, která obstarává dvě ministerstva, která by spolu měla komunikovat, toho nebyla schopna díky obrovskému lobby tlaku, který byl vyvíjen.

Znovu opakuji, pro českou vládu, pro Prahu, to mělo ten význam, že ty dva domy skončily – Černá Matka Boží ještě ani ne tak špatně, ale dům U Hybernů, tam to znamenalo velmi zásadní devastující dopad na tuto památku chráněnou státem. To jenom úvodem.

Chtěl jsem ještě připomenout jiný příběh, můj zážitek z letošních prázdnin. Všichni jsme pravděpodobně byli za hranicemi naší vlasti. Ti, kdo se vraceli autem, tak mi potvrdí, že ten návrat jakýmkoliv přechodem musí pro nás, byť jsme již hodně otrlí, znamenat šok, nemáme-li zavřené oči. A to je to, že na všech přechodech, za všemi přechody, narazíme na obrovské – co to je? Satelitní městečka, která se skládají ze tří kategorií. Jsou to kasina, herny, bordely a obchody s podezřelým zbožím. Toto nemá žádná jiná země. Já jsem se s tímto nesetkal nikde ve světě, a to jsem byl i v zemích, jako je Albánie, země bývalé Jugoslávie, v Bulharsku, o kterých jistě nemůžeme mít představu, že jsou na tom lépe než my. Na to narazíme jenom v České republice. A je jedno, jestli přijíždíme z jihu – z Rakouska, nebo ze západu – z Německa.

Když jedete dál do vnitrozemí českých zemí, tak narážíte nejenom ve městech na herny a kasina, ale už i na malých obcích na tyto terminály. Ono se to šíří jako mor. Taková ta červená světélka na domech přibývají geometrickou řadou. A dorazíte-li do Prahy, tak – ono to zde již padlo – Praha co do počtu kasin, a nejenom kasin, ale i těch doprovodných aktivit, které s tím jsou spojeny, předčila Las Vegas.

Toto vše, co zde líčím, o něčem svědčí. Svědčí to o tom, že stát není schopen některé věci regulovat, ale zdá se, že to prostě nechceme.

Mně by bylo velmi líto, kdyby zrovna tato komora znovu řešení tohoto problému – byť určitě nebude komplexní a určitě z naší pozice to nejsme schopni

promyslet nebo domyslet všechny možné varianty a úskalí, které ten protivník proti nám může použít také – odložila. V každém případě je to obrovský kus práce, který kolega Novotný a jeho spolupracovníci odpracovali a byl bych velmi nerad, kdyby alibisticky tento zákon hodili pod stůl. Právě proto, že zde nezazněly v podstatě žádné zásadní námitky, proč a v čem je špatný.

Já jsem zde zaznamenal jenom jednu, to je termín, kdy by ten zákon měl nabývat účinnosti. Padlo zde, že 1. 1. 2009 je nereálný termín, aniž by bylo řečeno proč. Já jsem to z toho příliš nepochopil.

Já zde zopakuji tři důvody, proč se domnívám, že je nutné tuto novelu přijmout. Současný stav – říkám ji jako první, ale nemyslím si, že je nejdůležitější – znamená velmi negativní dopad na rozpočet státu. V druhé řadě bych zmínil právě to, co je důležité pro komunální politiky, že tento současný stav znemožňuje správně a efektivně řídit správu obcí. A v neposlední řadě – nemyslím si, že by to trápilo jenom Prahu, i když v Praze je to extrémní – současný stav znamená obrovský nápor na kriminalitu, na růst kriminality, na růst organizovaného zločinu, což je spojeno právě se zmíněnou prostitucí, se šířením drog. Na občany, a teď budu hovořit jako pražský politik, který se pohybuje na Praze 1, to má, alespoň v naší obci, ten dopad, že se lidé stěhují z centra města, jsou vytlačováni právě proto, že už nechtějí a nemohou žít v tomto prostředí, které jsem zde vylíčil.

Nejsou to případy ojedinělé, děje se to v desítkách případů za poslední rok, zejména v okolí Václavského náměstí. Já bych zde chtěl skončit svoji řeč a chtěl bych apelovat podobně, jako moji předřečníci, zejména na vás, vážené kolegyně a kolegové, kteří jste z Prahy, kteří jste pražskými politiky, abyste tento zákon podpořili, protože mně osobně je velmi líto, že přípravy této novely zákona se nezúčastnil nikdo z pražských komunálních politiků.

Pojďme tedy napravit jejich chybu, protože od všech kandidátů do Senátu, od všech pražských komunálních politiků uslyšíte, že toto, co zde řešíme, je obrovský problém. A je mi líto, že nikdo z nich se na tom řešení, které zde kolega Novotný a jeho spolupracovníci připravovali, nepodílel.

Děkuji za pozornost, a věřím, že tuto novelu schválíte.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane senátore, a prosím pana kolegu Jílka.

Senátor Adolf Jílek: Pane předsedající, kolegyně a kolegové, já bych jen krátce přednesl část stanoviska ministerstva financí k tomuto návrhu.

I když předkladatelé byli nepochybně vedeni snahou zpřísnit, zkvalitnit a zprůhlednit stávající právní úpravu podnikání na loterijním trhu, nedoporučujeme jejich iniciativu podpořit, a to především proto, že se jedná o nesystémový krok. Iniciativa přichází v době, kdy v souladu s plánem legislativních prací vlády na rok 2008 ministerstvo financí plní úkol zpracovat a do vlády předložit do 31. 12. t. r. věcný návrh nového herního zákona. Vláda dala tím úkolem najevo, že situace na loterijním trhu vyžaduje nikoli kosmetické úpravy v podobě dalších novel, nýbrž koncepčně zcela nový herní zákon reflektující mj. též vstup nových herních technik a herních projektů.

K naplnění tohoto cíle je dokončována v současné době veřejná diskuse. Výstupem této diskuse jsou variantní řešení nejdůležitějších a nejpálčivějších otázek herního trhu, která by měla následně sloužit přijetí rozhodnutí vztahujícího se k jednotlivým oblastem úpravy věcného záměru a následně paragrafovaného znění

nového herního zákona. Předpokládáme proto, že návrhy skupiny senátorů budou vzaty v úvahu a v rámci příprav věcného záměru herního zákona.

Vzhledem k této skutečnosti, o které si myslím, že je daleko důležitější, než dílčí novela špatného zákona, tak bych spíš doporučil předkladatelům zákona tuto předlohu stáhnout, spojit se s ministerstvem a být součástí skupiny, která připravuje nový zákon, který by měl být dokonalejší a měl by řešit tyto problémy jako celek, nikoli jako dílčí věci, které se řeší v této novele. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Ještě pane kolego, jestli mohu, podle paragrafu 130 vy můžete podat návrh na vrácení návrhu senátního návrhu, návrh na schválení, návrh na zamítnutí a návrh na odročení. To, co jste doporučil, tam není.

Senátor Adolf Jílek: Pane předsedající, já jsem to navrhoval kolegům předkladatelům, nikoli jako návrh pro hlasování pléna.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Já jsem chtěl jen říci, že už zazněl návrh schválit, takže to je potom těžko hlasovatelné. Nyní kolega Ivo Bárek.

Senátor Ivo Bárek: Pane místopředsedo, kolegyně a kolegové, já se přiznám jako zpravodaj k tomu zákonu, tak jsem spíš přistoupil tak, že jsem nechtěl moc řešit úplně detaily návrhu zákona, ale spíš jsme řešili u nás na výboru a diskuse takto probíhala, že by tento návrh mohl být jakýmsi nosičem k tomu, že by se i ten návrh dal samozřejmě upravit. Padly tady některé věci, že v rámci legislativního stanoviska jsou některé chyby. Já jsem přichystal některé pozměňovací návrhy, tzn. někteří puristé, kteří by s tím měli problém, tak jsou tady návrhy pozměňovacích návrhů s tím, že součástí pozměňovacích návrhů je i účinnost, která by byla 1. 1. 2010.

A to s ohledem na to, že v návrhu jsou samozřejmě i některé daňové úpravy a podle mého názoru by tato účinnost neměla být k 1. 7. 2009, ale k 1. 1. 2010.

Co já považuji za hlavní je to, aby obce mohly nějakým způsobem vstupovat do tohoto systému a tak jak jsem byl na některých jednáních v rámci Svazu měst a obcí, tak starostové to po nás chtějí. Já bych byl rád, kdybychom hlavně k těm obcím přistoupili, protože nepředpokládám, už jsem tady šest let v Senátu a dvakrát jsme ten loterijní zákon tady měli, a nikdy se termín nesplnil. Já myslím, že se nesplní ani teď, a že to opět bude trvat několik let, než se nový zákon dostane k životu. Takže jsou předloženy některé pozměňovací návrhy, a je na vás, jak se k tomu potom postavíte. Já budu zatím podporovat návrh na schválení.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Nyní kolega Novotný jako senátor, nikoli jako předkladatel.

Senátor Josef Novotný: Naprosto přesně, pane předsedající. Já chci doplnit důvodovou zprávu k zákonu a chci mluvit o naprosto vážných věcech. Chci mluvit o naší špatné práci. Nebude se vám to poslouchat dobře, ale na poslední schůzi Senátu jsme schválili zákon proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. Byl to senátní tisk 250. Já sám jsem ten zákon kritizoval za to, že není provázán s loterijním zákonem, který u nás právě legalizaci výnosů z trestné činnosti umožňuje. Všem nám ale uniklo, vážení kolegové, že v technickém doprovodném zákonu, byl to senátní tisk 251, který se tady vůbec nediskutoval, ve kterém se obvykle ustanovení zákona promítají do stávajících zákonů, byl formou přílepku ve dvanácté části novelizován zákon o loteriích, který zavádí zpětně nezdanění

manipulačního poplatku kursových sázek. A dokonce to provádí zpětně od počátku tohoto roku. Všichni se teď asi na mě koukáte, že jsem spadl z višně, můžete se zeptat naší legislativy, která tohle dosvědčí a my jsme skutečně troubovém, kteří naletěli a řeknu vám komu.

Přílepek se dostal do zákona na rozpočtovém výboru o prázdninách v Poslanecké sněmovně jako pozměňovací návrh ke sněmovnímu tisku 386 a plénu ho předložil poslanec Pavel Hrnčíř. A zdůvodnil ho slovy: Myslím, že tímto návrhem naplňuji i zdvořilou prosbu pana ministra financí o provádění takových pozměňovacích návrhů, které jsou nějakým způsobem nutné. Hovořím k panu kolegovi.

Přítomný ministr podle stenozáznamu nijak neprotestoval a tento pozměňovací návrh ještě později vylepšil místopředseda výboru poslanec Pavel Suchánek, který ústně požádal o schválení předchozího ustanovení, kterým se úleva hazardu zpětně zavádí od začátku letošního roku. Věta Jedná se o nezbytně nutnou úpravu stačila Parlamentu ČR jako důvodová zpráva, aby letos věnoval hazardnímu průmyslu na nezdanění manipulačního poplatku kursového sázení 1,5 miliardy korun. Podle toho, že byla olympiáda, to vypadá, že to budou dvě miliardy korun nezdaněných příjmů. A na daních tak přijde o 300 a více milionů korun státní rozpočet.

Když jsem to zjistil v době, kdy projednáváme novelu a zpřísnění úlev, tak jsem byl v šoku. Doslova jsem si říkal, že to není ani možné. Skutečně jsem si to ověřil i na ministerstvu financí, i u pana náměstka, skutečně jsme takoví troubové, že se necháme takto vodit za nos jak loutky v režii hazardního průmyslu.

Taková už až úsměvná záležitost, že přijatá novela zase jakousi obezličkou a sice § 33, vypuštěním druhé věty a poznámky, máte to před sebou, když si to najdete, poznámka 11, tak podstatně zatím bránila tomu, že se nemohlo kromě kasin v příhraničních oblastech hrát za cizí měnu. Teď se může hrát, takže nutnost novelizovat loterijní zákon s příchodem eura padá. Už ho tady máme novelizován. A udělali jsme ho my před měsícem.

Vládní koalice zákonem 261/2007 o stabilizaci veřejných rozpočtů slíbila, že bude odstraňovat daňové výjimky, je jich více než 350, a těch, které využívá hazard nebo z nich odstranila pouze jedinou. Byl to právě nezdaněný manipulační poplatek, protože i ta vlastní praxe, jak se toto dělalo, bylo obcházení zákona jako hrom. Bylo to nečisté, nemravné a samozřejmě neekonomické. No a teď se to vrátilo v tichosti zpátky a musím říci, že vládní koalice tímto rezignovala na reformu veřejných financí. Neumím si to jinak představit, že ministr financí toto dovolil. A udělalo to v sociálně nejcitlivějším segmentu, hazardu. Protože se jedná o zpětně zaváděnou výhodu, hazard vlastně nepřišel reformou ani o jednu korunu, tak ještě chci říci jednu zásadní věc. Na tomto uvedeném principu je vidět, jak je velice nebezpečné, že lze tyto daňové úpravy takto zavádět. A vlastně je to precedens, teď už posvěcený námi, že takto lze zavést například při vstupu do kasina vstupní poplatek nebo jakkoli nazvaný poplatek a protože v zákonu 202 není vyjmenován v těch, které se zahrnují do základu pro zdanění, pro odvody, tak takto lze postupovat, když se kartelově dohodne jakýkoli provozovatel hazardu. Čili toto jsme v této situaci teď, prosím vás.

Ukazuje se, že lobby tlaky zcela ovládají legislativní proces a je to už tak daleko, že my svým lajdáckým přístupem nejsme schopni tyto drobnosti, maličkosti, poznámky ukryté někde v podobném zákonu ani zachytit. A my jsme při zpracování senátní novely zákona o loteriích, já jsem se dozvěděl od jednoho z kapitánů průmyslu, že se zpětné navrácení manipulačního poplatku i jeho nezdanění chystá.

Já jsem to považoval za vtip. Říkal jsem si: Je tady koalice, myslí to vážně, reforma, 350 výjimek, tak jsem řekl – nevěřím tomu. Přesto jsem si říkal, že to do té novely zapracujeme. Co kdyby se to stalo. My jsme to tam zapracovali, čili můžeme to schválenou novelou, pokud ji schválíme, vrátit zpátky, a skutečně na moje tušení, které jsem před rokem v tomto smyslu měl, teď došlo, a jsme schopni, pokud schválíte tento stav, který jsme zavinili svou nedbalostí, vrátit zpět.

Mám tady toho ještě moc, co jsem vám chtěl říct, ale zkrátím to. Byl bych rád, kdyby se v současné době nenaplnilo to, co jsem naznačil v prvním příspěvku, že bude zpochybňováno, že zákon, který se připravuje, je opět připravován nedbale a že vlastně není nikde u nás dokázáno, že loterijní průmysl má nějaké neblahé důsledky na společnost. Jsme jediná země z vyspělých, která toto nemá, netuší. Já jsem zpracoval podle tajného materiálu díky předsedovi Senátu získaného před dvěma lety, na mých stránkách je to k dispozici, studii s použitím zahraničních materiálů, ale skutečně náš stát nemá možnost se opřít o nějaký materiál. Pouze ministryně Stehlíková se pokusila teď udělat nějaký průzkum touhy obcí hazard regulovat, ale zase není to nic, z čeho by se dalo vycházet pro zpracování zákona.

Takže strašně rád bych se mýlil, kdyby toto nebyl zase další důvod, že jdeme špatnou cestou, a já bych slovíčka jako harmonogram, nesystémový, koncepční a dokonce cíle – prosím vás, vždyť my vůbec nemáme žádné cíle, my nevíme, co bude zítra. My rozhodujeme velice chaoticky, a jestli bude osmá nebo devátá novela, zase nějaké termíny, nejsme malé děti, už to tady, prosím vás, nezkoušejte, já už jsem na tohle alergický.

Čili já považuji za povinnost Senátu, aby napravil hrubou chybu, které se Senát dopustil, když svým nezájmem schválil na minulé schůzi třísetmilionový únik pro hazard. A jsme schopni to udělat ještě dnes.

A prosím vás, tak jak tady kolega Mejstřík mluvil o Albánii, na Albánii nesahejte, Albánie už to pochopila. Je to příklad země, kde to vypadalo jako u nás, kdy v roce 1992 pyramidové hry zhroutily národní hospodářství, zadlužily obyvatelstvo, zkrachovaly banky a tam je hazard úplně zakázán. Podobně jako se to třeba stalo s automaty v roce 1937, kdy obyvatelé šli do ulic a rozbili je a poté byl v padesáti z padesáti dvou států hazard zakázán. V ČR to spěje přesně k témuž a spěje to k systému čím hůře tím lépe. Takže prosím, zkusme se vzchopit a zastavit to.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane senátore, a prosím pana senátora Strítěského.

Senátor Jiří Strítěský: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové, nechci dlouze diskutovat, ale vyslechl jsem se zájmem veškeré diskusní příspěvky a musím jednoznačně souhlasit se všemi, kteří tady prohlásili, že se jedná o velký problém. Doopravdy provozování hazardu v sázkách, loteriích je v naší republice velký problém a musíme hon řešit. A protože ho musíme řešit, tak považuji za velmi důležité, abychom k tomu přistupovali komplexně. Já nejsem odborník na sázky, ale jsem člověk, který se permanentně řadu let zabývá kursovými sázkami, a to na koně. A pro vaše odlehčení bych vám chtěl říci, že v době nejhlubší totality, kdy kriminálka byla na každém druhém kroku, tak na českých závodištích fungovalo zhruba 50 až 100 černých bookmakerů, kteří měli tak dokonalou organizaci, že nebyli chyceni. A pokud bylo nějaké podezření, vždycky se z toho nějak dostali.

Po roce 1989, kdy vznikla možnost kursovních sázek, tak samozřejmě tento počet rapidně klesl. Ale pro vaši informaci, dva roky toto nebylo možné, protože se

hledala organizace,trak opět jich bylo 50 až 100, kteří fungovali. A to, že se na dostihy sází a že je to vášeň, to je fakt. A my ho nějakou restrikcí asi dost těžko odstraníme.

Já jsem si se zájmem přečetl novelu, kde bylo napsáno, že třeba nesmějí sázet na koně lidé, kteří mají nějaký majetkový vztah ke zvířatům, která tam běhají. To mohl napsat jen největší laik, protože ví, že největší sázející v těchto dostizích jsou právě majitelé koní, žokejové a lidé kolem koní. A když už nic jiného, trak prodávají tipy, předávají tipy a to už dělali dávno za první republiky a prakticky od dob dostihů. Čili já chci jedno. Aby se hazard a záležitosti s tím spojené řešily, a proto mě docela uspokojil dopis ministra financí Kalouska, který jsem si přečetl se zájmem a důkladně, kde bylo napsáno, že do konce roku 2008 bude provedena komplexní analýza hlavních základních směrů. A to je to, čím bychom se měli zabývat.

A proto navrhuji, už to tady bylo jednou řečeno, odročení projednávání tohoto zákona aspoň do té doby, kdy budou známy základní analýzy směrů a přístupů k řešení tohoto problému. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji pane senátore. Zatím jste byl posledním přihlášeným. Kolega Martin Mejstřík má opět slovo.

Senátor Martin Mejstřík: Dámy a pánové, nebudu první, kdo zde vyjádří svou nedůvěru k tomu, co nám slibuje pan ministr. Já jsem zde připomínal příběh Lotynky a vlastně jsem vám nevysvětlil, o co tenkrát šlo. Tenkrát to byl pokus, jak získat peníze na naši chudou kulturu, pro naše chudé ministerstvo kultury, na obnovu památek, ale nejen na to, na divadla, jakékoli kulturní aktivity, které by měl stát podporovat. A říkal jsem, bylo to koncem devadesátých let, takže ne po převratu, kdy bychom ještě mohli leccos svádět na revoluční a porevoluční nedostatky a chaos.

Byl to konec 90. let, kdy se jedno ministerstvo nedokázalo dohodnout s druhým, takže jedno ministerstvo rozdělovalo Lotynku, což byla vlastně loterijní hra, která měla získat peníze na kulturu, a druhé ministerstvo, ministerstvo financí, které drželo v rukou ty opratě, nepovolilo ministerstvu kultury provozovat terminálová sázková místa. A náš stát to stálo – nebudu hovořit o dalších ztrátách, které tam byly – na nemovitostech, které jsou nejviditelnější, tak dvě velké nemovitosti v centru Prahy, a jakoby se nic nestalo...

A ono se píše rok 2008 a už zde zase slyším stejnou písničku: Ano, je to velký problém, mělo by se s tím něco dělat. Je to opravdu velká silná lobby skupina, pojďme se zamyslet a svěřme to někomu, on to udělá lépe než my.

Ale tohle už jsem slyšel v roce 1997, jestli si pamatuji dobře, kdy to bylo.

A v Senátu řeknu jiný příběh. Já vím, že vás asi nepřesvědčím, ale prostě nelžeme si do kapsy. Chceme to řešit anebo nechceme to řešit?

Ten jiný příběh je o jiném zákoně a o jiných slibech. Je to příběh o dvojím občanství pro naše krajany, kteří o československé občanství přišli díky tomu, že emigrovali a díky tomu, že jim komunisté československé občanství sebrali. A my jim ho doteďka nejsme schopni v některých případech vrátit. A já jsem před všemi těmi léty slyšel úplně stejná slova, slyšeli jsme to my, členové krajanské komise, nejenom já: Počkejte, neřešme to dílčími úpravami, tak jak to navrhovala naše ctěná kolegyně Seitlová a potažmo celá komise, snažili jsme se lepit ty nejhorší díry. Nedělejte to takhle, svěřte to nám, my na tom usilovně pracujeme, do dvou let zde máte komplexní analýzu tohoto problému a ministerstvo připraví komplexní změnu zákona o občanství, které bude zahrnovat dvojí občanství.

Tak, mám pokračovat? Jsem zde šest let, nevím, jestli končím. Ale za šest let jsme se nedočkali.

Je to pořád o stejném. Chceme tento závažný problém, jak zde pan předseda klubu ODS řekl, řešit, tak ho řešme. A tady je řešení, které jistě neřeší vše, protože opravdu nemáme na tu mafii, já to nazvu tímto slovem ošklivým, nemáme ty prostředky, jsme „prostí“ senátoři, nemáme ty týmy právníků, nemáme toto ministerstvo v ruce, ale máme zde slušný návrh, který řeší alespoň ty nejzjhůvěřilejší záležitosti, na které my jsme byli schopni přijít.

A má-li pan ministr lepší řešení, necht' ho předloží. My ho rádi podpoříme.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane senátore. Prosím kolegu Jaroslava Kubera, pokud není omylem přihlášen. Není, máte tedy slovo.

Senátor Jaroslav Kubera: Já budu velmi stručný. My jsme tento návrh projednávali na ústavně-právním výboru. Mohli bychom také dát senátní návrh zákona o zákazu půjček, protože zhruba v tuto chvíli je už možná 890 mld. Kč, které jsou rozpůjčovány mezi našimi občany a rodinami, a bude to horší než hypoteční krize v USA, až tato bublina praskne a přijdou exekutoři a ti lidé budou v zoufalé situaci. Možná, že někteří z nich jsou i gambleři, kteří si půjčují dokonce na to, aby mohli hrát.

Ale je to stejná snaha, jako řešit nevěru zákonem. Nevěra je určitě velký problém, rozbíjí rodiny, způsobuje rozvody, a přesto nikoho nenapadne, že by zakázal nevěru zákonem. Prostě to možné není. Než se vzpamatujeme, tak přijdou úplně nové hry, tak jako se to stalo s těmi videoterminály, tak jako se hraje po internetu. A ta snaha je marná. Ti, kteří si v obcích stěžují, a každý to zná ze své obce, na herny a že by se měly ty herny regulovat nebo zrušit, tak tíživí lidé prosázejí ročně statisíce ve sportce a sazce, což je jedna velká herna. Ale tam to kupodivu nevadí, protože přece ty peníze jsou zčásti na O2arenu, že, ale také zčásti drobnější pro sportovce, a to je přece dobře, když peníze z her jdou aspoň pro sportovce.

I já tedy doporučuji, protože je to i technicky složitý materiál, abychom to ponechali na vládě. Mně spíše vadí to, co se stalo v minulosti, že obce, které nejvíc hernami trpí, tak ministerstvo financí svého času si jaksí stáhlo poplatky, které původně alespoň dostávaly obce, tak ač se na tom nijak nepodílelo, tak si ty poplatky jaksí stáhlo na sebe. To jsem tehdy nepovažoval za příliš férové.

Ale to jsou prostě všechno věci, jako jsou cigarety a další. Tam, kde stát má příjem, tak se kupodivu jaksí úplně zásadově nechová. Ale naše představa, že my tady něco zregulujeme ... Přece to tady všechno bylo. Když automaty nebudou v hernách, tak budou přece někde jinde a nebude z nich mít ani sport, ani stát. Budou prostě v soukromých bytech a budou soukromé herny. A kdo může někomu zakázat, aby do soukromého bytu si nekoupil ve výprodeji i ze zakázaných heren automat a pak nenápadně si tam zval jenom své přátele a dělal si tam přátelské večírky a při té příležitosti, když už tam automat mají, si zahrají.

Co kdybychom se zamysleli třeba nad americkým systémem, který je léta propracovaný, že herny jsou soustředěny do velkých celků. Ten největší, co jsem viděl, byl u Niagarských vodopádů, možná, že v Las Vegas jsou ještě větší, tam jsem nebyl. A je tam jednoduchá kontrola, přehledná kontrola. Problém je, že automaty u nás jsou rozstrkány, dva jsou v restauraci, dva v malé herně, takže problém to je. Ale já jsem přesvědčen, že zákony, které dnes projednáváme, jsou z velké části pouze a jenom volební kampaní před senátními volbami a nikoliv upřímnou snahou něco vyřešit. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. Já ještě poprosím kolegu Stříteského, který podal návrh na odročení, ale tam by měla být lhůta, do kdy musí být návrh senátního návrhu zákona znovu zařazen na program.

Senátor Jiří Stříteský: Do konce letošního roku.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Dobře, do konce r. 2008, děkuji. Nyní se přihlásil kolega Ladislav Macák.

Senátor Ladislav Macák: Vážený pane předsedající, kolegyně a kolegové. Nechtěl jsem vystupovat a rušit, ale můj předřečník mě nadzvedl, protože já již nekandiduji a končím jako senátor, takže to není žádný předvolební boj a předvolební kampaň. Je to pouze to, co mám na webových stránkách města v diskusním fóru. Ať se nevymlouvám jako senátor, že prostý občan nemůže dělat nic proti hernám. Ale ať nevykládám, že jako senátor také nemohu nic dělat. Je bohužel vidět, že herní lobby je tak silná, že bohužel ani skupina senátorů nemůže nic dělat. Tak se nad tím zamysleme. Ministerstva slibovala hodně dlouho, a slibují dál. Já nevěřím, že to bude do konce r. 2008 předloženo, to nebude ani do konce příštího roku. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. Kolega Josef Novotný opět jako senátor má technickou poznámku.

Senátor Josef Novotný: Já vám dám dopis pana ministra Kalouska. Ministerstva neslibují. Pan Kalousek říká, vy za to můžete.

A k té kampani. Jestli dělám předvolební kampaň, dělám ji 15 let.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji, pane kolego. Zatím jste byl poslední přihlášený. Já vím, že bych toho měl rychle využít a debatu ukončit, ale není to seriózní, a dělám to až nyní.

Končím obecnou rozpravu. Budu se tázat navrhovatele, zda se chce vyjádřit k proběhlé obecné rozpravě. Pan senátor Novotný? Nechce. Pak zde byli zpravodajové jednotlivých výborů. Kolega Macák nyní vystoupil. Chcete se ještě vyjádřit jako zpravodaj? Nechcete. Kolega Bárek jako zpravodaj se také nechce vyjádřit. Prosím tedy garančního zpravodaje, aby se vyjádřil a současně nás potom provedl hlasováním. Děkuji.

Senátor Igor Petrov: V rozpravě vystoupilo osm senátorů, z toho dva vystoupili dvakrát – kolega Mejstřík a kolega Novotný. Zazněl zde čtyřikrát návrh na schválení, jednou návrh na odročení. A ve třech případech senátoři v podstatě nepředložili žádný návrh.

Pokud se budeme držet jednacího řádu, měli bychom hlasovat v pořadí návrh na schválení, následně návrh na odročení a pokud neprojde ani jeden z těchto návrhů, tak automaticky projednávání tohoto návrhu zákona přejde do podrobné rozpravy.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Děkuji. Svolám znělkou kolegy do Jednacího sálu. Aktuálně je přítomno 55 senátorek a senátorů, aktuální kvórum je

28. Budeme dle jednacího řádu a doporučení garančního zpravodaje hlasovat o návrhu schválit návrh zákona, tak jak byl předložen.

Zahajuji hlasování. Kdo je pro, stiskne tlačítko ANO a zdvihne ruku. Kdo je proti, stiskne tlačítko NE a rovněž zdvihne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 23 se z 55 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 28 pro vyslovilo 24, proti byli čtyři. Návrh nebyl přijat.

Máme zde druhý návrh, o kterém musíme hlasovat, a to je **návrh na odročení do konce roku 2008, tak jak ho přednesl kolega Stříteský.**

Zahajuji hlasování o tomto návrhu. Kdo je pro odročení, stiskne tlačítko ANO a zdvihne ruku. Kdo je proti odročení, stiskne tlačítko NE a rovněž zdvihne ruku.

Konstatuji, že v hlasování pořadové č. 24 se z 56 přítomných senátorek a senátorů při kvóru 29 pro vyslovilo 42, proti bylo šest. **Návrh byl přijat.**

Děkuji navrhovateli, děkuji zpravodajům, a my se s kolegou Liškou vystřídáme v řízení schůze. (Řízení schůze se ujímá místopředseda Senátu Jiří Liška.)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Vážené kolegyně a kolegové, a nyní přistoupíme k projednávání dalšího senátního návrhu zákona. Je to návrh, který předložila paní kolegyně Václava Domšová. Je to

Návrh senátního návrhu zákona senátorky Václavy Domšové o důstojné smrti

Tento **tisk má č. 303.** Prosím kolegyni Václavu Domšovou, aby se ujala slova a seznámila nás s obsahem svého návrhu.

Senátorka Václava Domšová: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně a kolegové. Víím, že je to ode mne asi dost troufalé, ale dovoluji si otevřít na senátní půdě velice těžké téma, téma, které leží několik let jakoby bez povšimnutí politiků.

Myslím si, že před tématem důstojné smrti či eutanázie, jak je mnohdy nesprávně nazývána, nelze donekonečna zavírat oči, ať už konečné rozhodnutí bude jakékoliv. Proto si vám dovoluji předložit návrh zákona o důstojné smrti, i když by byl možná vhodnější název o důstojném umírání.

Již více než rok pečlivě naslouchám zásadním odpůrcům, ale i příznivcům takového odchodu z našeho světa. Myslím si, že je důležité o tomto tématu hovořit, a to velice otevřeně a z různých úhlů pohledu ve všech souvislostech a pokud možno bez emocí.

Je potřeba odpovídat na všechny otázky, které nás v této souvislosti napadají. Jsem přesvědčena, že právě Senát vzhledem ke svému složení je vhodným místem pro věcnou diskusi této zejména eticky komplikované problematiky, a to napříč politickými stranami.

Veřejnost po nás nechce rychlé a jednoduché řešení, ale oprávněně vyžaduje otevření seriózní diskuse. To dokládá například i petice podpořená zatím zhruba 400 podpisy s požadavkem na projednání tohoto tisku v senátních výborech. Právě tato diskuse může posunout i náš vztah k tomuto problému a může nám pomoci hledat případně i jiná řešení.

Návrh, který máte před sebou, je vyústěním mnohaleté diskuse mezi odborníky, ale i veřejností, u níž má výrazně nadpoloviční podporu. Dnešní hlasování tedy není pro nebo proti důstojné smrti. Dnešní hlasování by mělo být o tom, zda chceme či nechceme na toto téma na senátní půdě hovořit. Diskuse pak možná poukáže i na nedostatek kvalitní paliativní péče a třeba i na nejrůznější rizika. Je i

možné, že v závěru diskuse nabudeme přesvědčení, že naše společnost ještě k uzákonění tak složité záležitosti nedospěla.

Návrh zákona o důstojné smrti není tak přelomový, jak se může zdát. V ČR je jeden z typů již legální a všeobecně přijímaný, a to možnost odmítnout pokračování v léčbě, tzv. vysazení léčby. Pokud je mi známo, ministerstvo zdravotnictví připravuje návrh institutu, tzv. leven well. To by měla být listina o tom, jaké zacházení by si přál člověk, kdyby se dostal do stavu neslučitelného s přežitím a zároveň by nebyl schopen sám o sobě rozhodovat.

Je mi také známo, že i velká část odpůrců přijetí zákona ale podporuje, stejně jako Lékařská akademie, nastavení jasných pravidel v této oblasti zákonem. Víím, že napříč všemi kluby jsou senátorky a senátoři s různým pohledem na tuto problematiku. Jsem přesvědčena, že samotná diskuse ve výborech bude přínosná i pro součinnost exekutivy v řešení souvisejících otázek a problémů, např. paliativní léčby, fungování tzv. „LDNek“, dostatku hospicových lůžek, sociální a zdravotní politiky státu, ale třeba i úlohy krajů a obcí ve vztahu k této problematice.

Nechci v žádném případě zpochybňovat úlohu hospicové a paliativní péče. Naopak, můj návrh je pouze alternativou možností svobodné volby.

K samotnému návrhu jen velmi stručně. Je postaven na uznání plné autonomie trpícího. Návrh přitom nezasahuje do svobody těch, kteří z jakýchkoliv důvodů s tímto životním rozloučením nesouhlasí.

Předlohou návrhu zákona je právní úprava v Belgii, kde je uzákoněna od r. 2002. Konkrétní znění, předpokládám, bude podrobena zevrubné debatě a – jako předkladatelka – počítám s rozsáhlými změnami, proto nepůjdu do podrobností.

Právní norma pro důstojnou smrt může být velmi přísná, ale být by měla. Tento zákon by byl jedním z mála zákonů, který nikomu nic, tedy ani lékaři, nepřikazuje, nic nenařizuje. Byl by zákonem, který rozšíří práva občanů o jedno z nejzákladnějších práv, právo projevu svobodné vůle.

Vážené kolegyně a kolegové, jsme moderní společností se všemi klady i zápory. Naše populace stárne, stále více lidí umírá na tzv. civilizační choroby, a to i mladších ročníků. Žijeme prostě jinak a rychleji. A ačkoliv máme mnohdy větší znalosti, lepší možnosti léčby, účinnější léky, kvalitnější přístroje a zařízení, umírání mnohých je přesto velmi těžké a smrt samotná bývá vysvobozením z fyzického i psychického utrpení nejen samotného umírajícího, ale i jeho blízkých.

Ano, selhává i úloha hrdiny. Hledejme proto, prosím, průsečík v odpovědích na otázky, které nás v souvislosti se slovy důstojná smrt napadají. A to všechno ve smyslu toho, aby odchod člověka z tohoto světa byl pokud možno nejen důstojný, ale i svobodný.

Nepřeji nikomu, aby se dostal do situace, kdy by tohoto či podobného zákona využil. Ale přeji si, abychom tuto možnost jednou měli.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, paní kolegyně. Organizační výbor určil zpravodajem pro první čtení pana senátora Milana Bureše. Prosím, pane kolego, ujměte se slova.

Senátor Milan Bureš: Pane předsedající, dámy a pánové. Cílem námi nyní projednávaného návrhu zákona je zavést novou právní normu, kterou pojmenovala tento návrh důstojnou smrtí a která tak předpokládá za prvé ukončení života pacienta na jeho žádost s vědomou odbornou pomocí lékaře za podmínek stanovených zákonem, asistovaná eutanázie, nebo pokud není možno využít uvedeného postupu,

tak za druhé úmyslné ukončení života pacienta na jeho žádost lékařem, tzv. aktivní eutanázie.

Paní senátorka Domšová jako předkladatelka nás seznámila s podstatou předmětného návrhu. Já bych se s vaším dovolením stručně zmínil o jeho obsahu.

Návrh říká, za jakých podmínek může pacient o důstojnou smrt požádat. Návrh stanoví podmínky účasti lékaře na obou formách důstojné smrti. Návrh stanoví náležitosti žádosti pacienta. Návrh rovněž předpokládá možnost, aby pacient požádal o vyvolání důstojné smrti předem, tj. v době, kdy důvod ukončení života ještě nenastal.

Proces lékařských postupů při obou formách důstojné smrti ponechává návrh na prováděcím předpise, který má vydat ministerstvo. Dále zavádí kontrolu zákonnosti postupu při obou formách důstojné smrti.

Připomínám ještě, že k tomuto senátnímu tisku existují zásadní legislativní připomínky, se kterými jsme se měli možnost všichni seznámit.

Problém eutanázie zajisté může mít několik rovin pohledu. Rovinu etickou, rovinu medicínskou, samozřejmě také rovinu filozofickou a hlavně právní.

Rozdílnost pohledu každého z nás na tuto problematiku je dána tím, jak vnímáme život, jak vnímáme lidské utrpení a bolest, jak uvažujeme o právu na život, či naopak o právu říci si o smrt.

Musíme si také zodpovědět otázku, zda chceme, aby lékaři jen léčili, nebo zda tento návrh zákona má udělat z lékařů také ty, kteří nás budou života zbavovat.

Dámy a pánové, myslím, že na další podobné otázky je prostor v obecné rozpravě, která bude následovat.

Proto mi dovoluji pouze připomenout to, že pokud nebude v rámci obecné rozpravy navrženo vrácení k dopracování či zamítnutí, měl by být návrh senátního návrhu zákona přikázán k projednání výborům.

Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane zpravodaji. Kolegyně a kolegové, otevírám obecnou rozpravu. Jako první se přihlásil pan předseda Senátu Přemysl Sobotka.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane předsedající, kolegyně a kolegové. Důstojná smrt je název, říká se tomu eutanázie, což je daleko běžnější téma.

Velmi mě potěšila paní kolegyně, když řekla, že je to velké diskusní téma. Ano, tady má obrovský můj souhlas. Diskuse se tedy musí vést nejenom mezi lékaři, právníky, ale hlavně ve společnosti.

V Holandsku – a měl jsem tu šanci hovořit s hlavním iniciátorem zákona o eutanázii asi před osmi lety zhruba hodinu – tato diskuse trvala 25 let! V ČR začínáme.

Tento zákon má samozřejmě řadu chyb, a navíc v některých paragrafech očekává doplnění a upřesnění vyhláškami, které nemáme k dispozici, a v tomto závažném tématu bychom je měli mít k dispozici.

Není to jen medicínský a právní problém. Je to hlavně etický problém, protože sahá až na samu podstatu rozhodování o životě a smrti.

V současnosti nejen společnost, ale ani my, členové Parlamentu, nejsme dostatečně připraveni na fundovanou diskusi, natož na jednání o paragrafovém znění tohoto zákona, a proto navrhuji tento zákon zamítnout.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane předsedo. Jako druhý je přihlášen pan místopředseda Jan Rakušan. Pane kolego, prosím, máte slovo.

Místopředseda Senátu Jan Rakušan: Pane předsedající, pane předsedo, milé kolegyně, vážení kolegové. Dovolte mi krátce se vyjádřit k projednávanému tématu.

Název důstojná smrt je překladem řeckých slov eu a thanatos, dobrá, slušná, důstojná smrt, ale já budu používat, tak jako mí předřečníci, hojně používané označení autanázie.

Jsem si vědom, že jde o první čtení, ale o téma se dlouhodobě zajímám, a vzhledem k tomu, že již nebudu kandidovat, rád bych zde s několika postřehy vystoupil.

Zúčastnil jsem se konference pořádané kolegyní Domšovou a vyznění dle mého názoru bylo proti uzákonění eutanázie. Byly tam dva vynikající projevy, a to vystoupení profesora Klenera a profesora Halíka.

Dovolím si použít část svého tehdejšího vystoupení, nezdržím vás dlouho:

Připouštím, že i já jsem podjatý a výrazně ovlivněný svým povoláním, životními a medicínskými zkušenostmi. Ty jsem získal mimo jiné i při osobním kontaktu s umírajícími lidmi.

Ve své úvaze vycházím ze základního předpokladu, na kterém se, doufám, všichni můžeme shodnout:

Život je nenahraditelný a neopakovatelný dar. Jako lékař si vážím každého lidského života, jako starý muž života ve všech jeho rozmanitých formách.

Během svých studií jsem byl vyučen k vyléčení, léčení, odstranění či zmírnění bolesti a nepříjemných pocitů, které často nemoci a stáří provázejí. Těmito doprovodnými jevy jsou smutek, deprese, nespavost, špatně tižitelná bolest, dušnost apod. Nebyl jsem však školen a vychováván, a také s tím bytostně nesouhlasím, k usmrcování, k zabíjení lidí.

Základ celé naší diskuse spočívá v problému, co má větší cenu, zda sám neopakovatelný dar života, či právo každého jedince s tímto darem svobodně a zcela dle své vůle zacházet.

Na tomto místě chci podotknout, že nechci pojednávat o problému sebevraždy, ale pouze o eutanázii, tj. komisionálním usmrcení za lékařské asistence. Nechci, a doufám, že tomu tak nebude, aby lékaři byli současně soudci i popravčími, kteří v komoře k tomu určené vykonají rozsudek.

Dovolím si provokativní poznámku. Dnešní debata by vůbec nebyla nutná, kdyby lékaři, zdravotní sestry, ostatní zdravotnický personál, ale zejména i rodina, přátelé, psycholog či kněz, odvedli při léčbě těžce nemocného a trpícího člověka svoje poslání bezezbytku. Sebekriticky za lékařský stav musím přiznat, že péče o umírající není pro mnoho kolegů atraktivní součástí jejich profese. Mnohdy postoje a chování lékařů není na patřičné lidské ani medicínské úrovni. To však samo o sobě nemůže být argumentem pro eutanázii.

Dovolím si dvě krátké osobní poznámky.

Po dobu vykonávání funkce primáře na geriatrii jsem nebyl nikdy žádným z pacientů požádán o ukončení života. Ani moje staříčká matka, mimochodem lékařka, bez náboženského vyznání, která chápala svou diagnózu, věděla, že umírá, znala možnosti současné medicíny, tento požadavek nevznesla. Byla si vědoma, že k přirozenému běhu života patří i přirozená smrt.

Myslím si, že z výčtu našich špatných vlastností rozhodně nevymizely a nevymizí korupce, nenávisť, chamtivost, touha po penězích. A právě tyto vlastnosti by se dle mého názoru mohly stát možným motivem pro zneužití eutanázie.

Toto riziko je při jakémkoliv komisionálním rozhodnutí vždy přítomno. Z toho důvodu jsem i velkým odpůrcem trestu smrti právě pro možnost justičního omylu a nevratnost vykonaného rozsudku.

Dovolte mi, abych pro přehlednost shrnul své tři hlavní důvody, proč jsem proti eutanázii. Dar života považuji za něco tak cenného, že se necítím jako lékař oprávněn komukoliv a za jakýchkoliv okolností tento dar odejmout. Eutanázie je zneužitelná, o čemž vypovídají i příklady z historie. A nyní něco optimistického. Jako lékař s poměrně dlouhou medicínskou praxí věřím v pokrok svého oboru jak ve směru léčení, tak i ve zmírnění bolesti trpících.

Domnívám se, že je nutná – zde souhlasím se svým předřečníkem – mnohaletá odborná diskuse, než se tento návrh dostane k nám, zákonodárcům.

Jednu osobní poznámku. Ani doba podání tohoto návrhu není šťastná.

A nyní bych chtěl dle § 128, str. 61 říct, že v bodě 2, a to už zmínil zpravodaj, jsou dvě možnosti: návrh navrátit k dopracování; nebo zamítnutí. Když ani jedno neprojde, tedy to dát výborům k projednávání. Já v tomto případě sdílím beze zbytku názor pana předsedy, aniž jsme se předtím na tom dohadovali, a jsem pro zamítnutí.

Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego, a prosím o vystoupení kolegu Sefziga. (O slovo se hlásí i ministr Julínek.) Omlouvám se panu ministrovi Julínkovi, který má přednostní právo. Omlouvám se.

Ministr zdravotnictví ČR Tomáš Julínek: Děkuji, pane místopředsedo. Já se omlouvám, protože mám pracovní schůzku, ale považoval jsem za důležité, aby při projednávání tohoto zákona vystoupil ministr zdravotnictví.

Velmi mně ulehčili moji roli a prezentaci mých názorů, mí vážení kolegové, lékaři, zvláště teď pan místopředseda Senátu Rakušan, který mně hovořil z duše, to znamená omezím se jednak na odkaz na můj článek, který jsem napsal asi před rokem, když se objevila diskuse o eutanázii, který máte všichni ve svých mailech, tak vás prosím, přečtete si ho, kde je prezentován můj jasný postoj k tomuto institutu. A dopředu říkám, že je zásadně negativní z týchž důvodů, které jmenoval můj vážený kolega.

A musím tady také prezentovat jasný postoj ministerstva zdravotnictví, který je také zásadně negativní. Teď vůbec nemluvím o kvalitě normy a nebudu dál rozvíjet možnost zneužití. Mluvím o úplně základních principech. A znovu chci zopakovat: tak, jak je se životem a s existencí tohoto světa spojeno narození, tak je s ním spojena i smrt. A je to něco, do čeho my nemáme právo zasahovat, a v tomto případě zákon je stejně nevhodný jako cokoliv jiného.

Zároveň chci potvrdit, že si nedovedu vůbec představit, že by ministerstvo zdravotnictví, když jsme teď vytvořili nové zákony, které jasně definují práva a povinnosti pacientů, kdy navozujeme jinou atmosféru ve zdravotnictví, pojmenováváme nové moderní trendy v léčbě, dáváme to do zákona a vytváříme nové legislativní prostředí pro to, aby se mohlo kultivovat i prostředí pro lékaře a pacienty, abychom do tohoto zákona přidávali licenci na zabíjení! Opravdu, to si nedovedu vůbec představit. Také v mém článku se dočtete, že když budeme teoretizovat, tak takovou licenci lze získat během nějakého týdenního kurzu, a že to

může být na živnost'ák, když budu opravdu cynický, protože to nemusí dělat lékaři. To může dělat šikovný vrah, který zabije opravdu důstojně.

A toto je potřeba si uvědomit. Nepřipadá mně vůbec vhodné zneužívat toho i třeba před volbami a nepřipadá mně vůbec vhodné se opírat o nějaký majoritní názor společnosti, protože v tuto chvíli umírá jenom velmi málo lidí z této společnosti, a žádný, ani ten petent, o tom nepochybuji, zatím neumírá a není ten, který by se mohl vyjadřovat za umírající. Vůbec nikdo nezná rozpoložení mysli, protože tady zatím chválabohu neumíráme. Ale hodně lidí má iracionální nebo z jiných důvodů obavu z toho, že na něj dolehne smrt a není s tím vyrovnán a vypořádán a má tendenci sáhnout k takovým jednoduchým řešením.

A to, co ještě chci zdůraznit a doufám, že mně dá vývoj za pravdu: eutanázie a debata o eutanázii, jakkoliv byla zavedena v některých státech Evropy, je móda. To není žádný trend, který nás dovede v budoucnosti k tomu, že dřív nebo později k němu dospějeme. My se můžeme bavit o umírání, o důstojném umírání, o pravidlech, o přístupech lékařů, to, co tady zmínil kolega Rakušan, ale nepovažuji úplně za důležité debatovat o eutanázii jako o nějakém blížícím se fenoménu, který musíme dřív nebo později prodiskutovat, protože přijde na pořad dne. Nechme to prosím filozofům a etikům, aby se o tom bavili, protože to hýbe společností, ale nebavme se o tom s tím cílem, že to nakonec zakončíme nějakým lepším zákonem, než je tento. Věřte mně to, že tohle není cesta a že to není pozice zdravotnictví a že to není pozice lékařů! Už sémanticky se podívejte, že lékař je od slova léčit. Tak si řekněte nějaké slovo pro lékaře, který se už nemůže v tu chvíli takto jmenovat, na co byste přišli a zjistíte, že neexistuje specifické slovo, které by mělo nějaký medicínský termín jako léčit, ale že vždycky dostanete k tomu „zavraždit“ nebo „zabít“.

Prosím, abyste zamítli tento zákon! (Bouchání některých senátorů do lavic.)

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane ministře. Ještě jednou se omlouvám, pane ministře, že jsem vám nedal přednostní právo.

A přednostní právo má také předseda klubu kolega Jílek, jestli ho chce využít. (Vzdává se svého přednostního práva.) Dobře, takže kolega Sefzig.

Senátor Luděk Sefzig: Myslím, že nebudu ten, kdo uzavře vystoupení lékařů, jsem v pořadí čtvrtý a mohu ze své praxe všechna předchozí vystoupení všech mých kolegů lékařů do důsledků a do posledního písmene podepsat, včetně vystoupení pana předsedy, který začal uznáním, pochválením kolegyně Domšové, že toto téma zvedla. I to stojí za pochvalu. Osobně se divím té velké odvaze, že to udělala, ale právě proto, že není lékařka, tak měla možná k tomuto tématu blíž.

Já po všech vystoupeních bych chtěl jenom doložit, že za svou 27letou lékařskou praxi jsem se nikdy nesetkal s případem, ač jsem byl možná i žádán pacienty o to, abych jim způsobil urychlení umírání, tak jsem se nikdy nesetkal s tím, že bych někdy tento nástroj potřeboval, že bych někdy potřeboval takovou legislativní úpravu, při které bych porušil svoji Hippokratovu přísahu a při které bych pomáhal někomu ke smrti. A bylo mnoho důvodů a mnoho velkých případů, na které bych si já vzpomněl, vzpomínám si na ně. Jenom špatně léčený pacient trpí.

A už je nesprávný název důstojné smrti. Žádná smrt není důstojná. Důstojné může být jenom umírání, ale smrt nikdy není důstojná. Vždycky je to ireverzibilní děj. A já jako lékař jsem v několika střetech. První střet je ten, že jsem přísahal, že nikdy nebudu postupovat tak, abych někomu způsobil smrt, ale zároveň nechtěl bych, abych své kolegyně nějakým neuváženým legislativním postupem vystavil velmi těžkým nocím a velmi těžkým přemítáním a analýzám, zda skutečně podle event.

legislativní úpravy přivozenou eutanázií nebylo jeho počínání předčasné. Každý zodpovědný lékař analyzuje své předchozí postupy, a já si myslím, že není dobré lékaře těmto věcem vystavovat.

Já budu podporovat zamítnutí tohoto návrhu, protože si myslím, že diskuse o něm je předčasná. A nejsou to jen moderní medicínské trendy. Už před 20 lety byly takové medikamenty, které umožňovaly každému pacientovi zajistit, aby umírání bylo důstojné, i v nevléčitelných chorobách. Nikdy nemáte jistotu, že příští den, že v příštích okamžicích se neobjeví medikament, který tzv. nevléčitelnou nemoc nevléčí. Nikdy nemáte zajištěno, i při nejzávažnějších onemocněních, že si příroda nepomůže sama. Sám jsem to zažil. U inoperabilních velmi pokročilých nádorových onemocnění najednou nádor zmizel, třeba u melanoblastomu.

A třetí důvod, který mě vede k tomu, abych tento návrh nepodpořil, naopak jej zamítl, což neznamená, že budu vystupovat proti diskusím na téma eutanázie, ale máme závažnější legislativní témata, ale přivítám veřejné slyšení na toto téma.

Třetí důvod je ryze osobní. Já mám se smrtí nevyřízené účty, a věřte mi, že dokud budu živ a dokud mě smrt neporazí, tak jí nikdy cestu nebudu ulehčovat! Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego, a teď prosím pana kolegu Sušického.

Senátor Pavel Sušický: Děkuji za slovo. Především bych chtěl říct, že předchozí příspěvky byly pohlazením po duši. Já jsem oční lékař, tedy když už tady děláme přehlídku. My jsme před časem dělali takový průzkum a vlastně jsme se zabývali psychologickými a duševními aspekty, jak působí zelený zákal na pacienty. Jedna z otázek tam byla, jestli se pokusili o sebevraždu. Nám vyrazilo dech, když jsme zjistili, že 6 % lidí o tom uvažovali nebo že se o to pokusili. Říkali jsme, to přece není možné! Tak jsme začali pátrat, vzali jsme psychiatry, psychology a došli jsme k tomu, že tam je celá řada starších lidí, kteří jsou unaveni životem, na které kašle rodina, děti se o ně nestarají, mají řadu somatických potíží, trpí depresemi.

Pak k tomu přijde, že jim někdo zjistí zelený zákal. Jediné, co jim doktor řekne: vy máte zelený zákal. On si řekne: proboha, já vypadám takhle a ještě budu slepý! To vám v tu chvíli podepíše polovina z nich. A to je příčina! Prosím vás, lékař, tady už to dneska zaznělo, je přece zavázán k tomu, aby nemocné, pokud to je možné, uzdravoval. Jestliže umožníme lékařům, aby pacienta, byť na jeho vlastní žádost, usmrtil, a ať je k tomu přidána celá řada různých formalit, psychologických, psychiatrických posudků – vzpomeňte si tady jenom na případ masového vraha, který působil v našem Ústeckém kraji, měl nejlepší psychologické posudky, prostě lidem nikdo do duše nevidí, tak bezpochyby se ztratí velká část důvěry v lékařské povolání, která dosud myslím není špatná.

Vezměme v potaz, tady to také zaznělo, že pacient jedná pod obrovskou psychickou zátěží. My ji neznáme, my jsme v té situaci nebyli a doufám, že v ní nebudeme, jež je dána jeho těžkou nemocí, a takové hodnocení lze jen stěží nazvat rozhodnutím racionálním. Naprostá většina nemocných také samozřejmě nedokáže sama určitě nějakou hranici, kdy mu už medicína není schopna pomoci, a je odkázána na to, co mu řekne lékař nebo okolí.

Já nepopírám, že pokrok v medicíně umožní udržovat pacienty při životě, myslím tím základní životní funkce, i když již byly vyčerpány všechny reálné možnosti k odstranění základní příčiny onemocnění, například rakovina s rozsáhlými metastázemi. V takovém případě existuje ale i dnes možnost odstoupení od další

zbytečné léčby, od další léčby cytostatiky, od dalších zbytečných operací. Na to přece pacient má dnes plné právo a nikdo lékaře za to nemůže trestat, ani by ho za to netrestal. Je to součást tzv. paliativní medicíny, už tady o tom bylo hovořeno, jež pomáhá pacientům ulevovat od tak těžkých symptomů, jakými jsou krutá bolest či urputné zvracení. Moderní paliativní medicína dokáže dnes pomoci u více než 95 % nemocných pacientů, pokud ovšem, to je nutno říci, pokud využijeme všechny dostupné možnosti.

V každém případě také vedle paliativní léčby musí pokračovat maximální, to zdůrazňuji, maximální ošetrovatelská péče a lidský přístup k takto postiženému. Myslím, že správnou cestou tak, jak jsem se měl možnost přesvědčit v našem kraji ve dvou zařízeních, je zřizování a podporování tzv. hospiců, což jsou menší azylová zařízení, ve kterých si myslím, že pracují erudovaní lidé, starající se v důstojném prostředí všestranně o tyto pacienty. Jsou tam samozřejmě také zkušení lékaři. Dnes existuje rovněž možnost domácí hospicové péče, kdy pacient je doma za důstojných podmínek s maximální pomocí asistenční služby, a to třeba i 24 hodin denně, je-li to nutné. Ta bohužel není hrazena zdravotními pojišťovnami. Tady já vidím správný prostor pro politiky, aby se snažili zajistit pro tyto nemocné a také pro ty, kteří se o ně starají v poslední fázi života, dostatek finančních prostředků, které jim pomohou zajistit nejlepší možnou péči, aby mohli odejít ze světa v čistotě, bez zbytečné bolesti a také s možností mít u sebe ty nejbližší. V tomto případě si já dovoluji užít termín důstojná smrt.

Je to velmi složitá záležitost a já jsem přesvědčen, a sledování včerejšího pořadu paní Jílkové v televizi Nova mě v tom utvrdilo, bylo to určitých LDNkách, já neříkám všechny, zrovna tak jako hospice musíme dělit na výborné, dobré a ne úplně dobré, tak i LDNky; já znám velmi dobré LDN, utvrdilo mě to v tom, že naše společnost ještě nevyčerpala všechny možnosti pomoci těmto lidem v těchto těžkých chvílích.

Uvědomme si také, že všechny lékařské organizace – evropské, světové, ale i Česká lékařská komora jsou proti eutanázii. Z těchto, ale i z řady dalších důvodů, o kterých jsem nemluvil, je to například možnost zneužití, proto navrhuji návrh zákona, který je nám dnes předkládán, zamítnut. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego, a teď prosím pana předsedu Jílka.

Senátor Adolf Jílek: Děkuji, pane předsedající. Kolegyně a kolegové, když jsem četl návrh tohoto zákona, tak jsem si vzpomněl na mediální masáž, která probíhala v létě. Mluvila o tomto zákoně kolegyně, mluvil o něm pan Hamerský a já, když jsem četl tento zákon, tak jsem zjistil, že oni mluvili a představovali tento zákon veřejnosti, ale mluvili o něčem jiném, než v zákoně je! Oni mluvili o možnosti ukončení léčby, o možnosti odpojení od přístrojů, že tohle zákon řeší, přitom tohle je vyřešeno už dávno.

Když jsem si přečetl název tohoto zákona, tak jsem měl okamžitě spojitost – když se schvaloval zákon o potratech, tak se potrat nazval přerušением těhotenství, aby to tolik nebolelo. Takže zákon o zabití, o vědomém zabití se nazývá zákonem o důstojné smrti.

Teď další věc, kterou považuji v této době za neslýchanou. Měli bychom si uvědomit, že tyto věci nelze spojovat. Já jako první nelékař po těchto kolezích lékařích mluvím víc citem než odborně, ale mluvím ze zkušeností, protože moje maminka umřela před pár lety, měla 90 roků, maminka mé manželky před třemi roky

měla přes 80, její tatínek teď leží na LDNce dlouhou dobu a vím, co to je starat se o lidi, kteří jsou staří a vím, co to je, jak se mění jejich myšlení, jak začínají být bezbranní, a pokud péče o ně není z hlediska lidí, kteří je znají, kteří je milují, tak dostatečná, tak jsou schopni podepsat cokoliv. A tento zákon vůbec neřeší zneužití! A zneužití vidím nejdřív od dědiců, následně od firem, které teď kupují byty od těchto lidí, až po – a můžeme se dívat kamkoliv daleko. To jsou děsivé věci, které mě napadají, a otevřít tuto Pandořinu skříňku v žádném případě si nemůžu dovolit! Náš klub bude v každém případě hlasovat proti.

A já bych jenom na závěr ještě přečetl tady vyjádření paní, která má Parkinsonovu chorobu a která se vyjadřovala k tomuto zákonu: „Nejsem pro důstojnou smrt. Smrt sama nikdy není důstojná. Jsem pro důstojný život až do konce.“ Pacientka dále uvádí, že poslední stadia Parkinsonovy nemoci jsou velmi bolestná, ale s plným vědomím a svědomím konstatuje, že všichni členové sdružení společnosti Parkinson rezolutně odmítají tento zákon. Za návrhem vidí postoj zdravých lidí, kteří neunesou pohled na trpícího nevzhledného a nešťastného člověka. Považuje to za problém zdravých příbuzných, kteří nejsou připraveni na tuto situaci a nejsou schopni ji psychicky zvládnout. Je to záležitost výchovy, vzdělání, etiky a morálky společnosti. Zdravotnictví by mělo umět řešit konečnou fázi života člověka jinak než usmrcováním.

A když jsem si přečetl, že to mají dělat lékaři, tak jsem si z kolegy Julínka dělal legraci. Říkám, Tomáši, to tvoje zdravotnictví, pokud bude přijat tento zákon, se přejmenuje z ministerstva zdravotnictví na ministerstvo smrti. Takže náš klub, já osobně se přidáváme k návrhu zamítnout. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego, a teď se přihlásila o slovo paní ministryně Džamila Stehlíková. Prosím, paní ministryně, zapojte se do naší diskuse.

Ministryně vlády ČR pro lidská práva a národnostní menšiny Džamila Stehlíková: Vážený pane předsedající, vážený Senáte, já nebudu mluvit dlouho. Chci jenom dvě pracovní poznámky.

První poznámka k předřečníku spočívá v tom, že v současné době je z prostředků veřejného zdravotního pojištění hrazena nejenom hospicová péče v kamenných hospicích, ale i mobilní nebo domácí hospicová péče. Je to součást reformního balíčku. Teď probíhají poslední jednání s pojišťovny, aby byly vytvořeny odpovídající kódy a mohlo se to proplácet.

Co jsem zde chtěla říci, je, že tento návrh je v podstatě v rozporu se základními lidskými právy, a tím právem je právo na život. A pokud by v této podobě byl přijat, tak v podstatě odporuje celé řadě mezinárodních úmluv a především naší ústavě. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, paní ministryně, a teď má slovo kolega Karel Tejnora.

Senátor Karel Tejnora: Vážený pane předsedající, vážené kolegyně, kolegové, já jsem se setkal se slovem eutanázie, ještě když do naší nemocnice zavítali lektoři z Kanad, učít nás angličtinu v rámci Education for Democracy, nebo jak se to jmenovalo, a tématem cvičení v angličtině byl i článek o eutanázii. Tehdy jsem na to koukal, jaké to ti na západě mají starosti atd. Uplynulo skoro 20 let a eutanázii máme tady v návrhu zákona.

Já bych chtěl s jednou zkušeností ze života podpořit paní předkladatelku, a to příběhem, který jsem měl zažít. Jednalo se o lékaře, který trpěl karcinofobií, resp. měl představu, že má rakovinu slinivky, tu nikdo vlastně nemůže prokázat, a že umře za hrozných bolestí a dlouho. Byl opakovaně hospitalizován, rodina, všichni mu vysvětlovali, že ne, že nic k tomu nevede. Bohužel na mé službě opustil pokoj přes balkón ze 6. patra. Takže jsem si na to vzpomněl teď při debatě v rámci chatu, že možná kdyby tato možnost existovala, čili za patřičných regulí v podstatě to ošetřit, že když bude nejhůř, bude mi pomozeno, vlastně když už já sám nebudu, tak tento lékař, doktor by z balkónu neskočil. To by mohl být argument pro další diskusi i z druhé strany, proč toto udělat.

Druhá věc je, že to není problém zdravotnictví, medicíny. Je to otázka filozofická, je to otázka právní – přesně popsat regule, jak by se to dělo. Věřím, že by to byly raritní případy, ale k diskusi to určitě je. A teď jenom nevím, pokud bychom to odložili nebo předali dál k doplnění, jestli když to přímo zamítneme, jestli nezamítneme i tu diskusi. To je spíš můj problém, že pro diskusi ano, na vlastní verdikt v rámci legislativního aktu, k přijetí zákona, je i podle mě příliš brzo. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego, a teď prosím paní senátorku Alenu Palečkovou.

Senátorka Alena Palečková: Pane předsedající, kolegyně a kolegové, já jsem se přihlásila ve chvíli, kdy v řadě po sobě mluvilo několik lékařů s velmi striktním odmítnutím tohoto návrhu zákona, nicméně mezitím promluvil také lékař, kolega Sušický, a řekl část toho, co já jsem měla na mysli.

Trošku nám tiká pod nohama časovaná bomba, protože populace stárne, ale bohužel ne vždy s prodlužujícím se věkem jde také dobrý zdravotní stav. A seniorů, kteří se budou dožívat díky lékařské péči vyššího věku, ale přesto budou mít vážné problémy fyzické i psychické, bude také přibývat.

Já samozřejmě nebudu hlasovat pro tento návrh zákona, a ani pro jiný, který by nějakým lepším způsobem tuto problematiku ošetřoval, prostě pro eutanázii nejsem. Ale chtěla bych lékaře, a trošku mě mrzí, že tu v tuto chvíli už není pan ministr zdravotnictví, upozornit na to, že gerontologie, geriatrie jsou prozatím velké Popelky našeho zdravotnictví, jsou to obory, které lékaře nelákají, a když přijdete do zdravotnického zařízení s opravdu starým člověkem, tak vidíte, že přístup prostě není takový, jaký by měl být. Starý člověk se prostě léčí jinak. Když normálního člověka v průměrném věku bolí záda, existuje na to rehabilitace, existují infuze, já nevím, co všechno. U starého člověka i tyto postupy mají problémy, rehabilitaci často nelze provádět, infuze jsou obtížné, protože praskají žíly atd. atd. To už se dostávám do velkých podrobností.

Ale chci upozornit na to, že je potřeba tato odvětví medicíny posílit jak po stránce lékařské, tak po stránce ošetrovatelské. Jinak se tady budeme s problematikou eutanázie setkávat opakovaně, protože podstata věci prostě tady zůstane. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji a prosím pana kolegu Šebka.

Senátor Karel Šebek: Pane předsedající, kolegyně a kolegové, já jsem se osmělil přihlásit se do této debaty, aby tady zazněl také hlas člověka, který není lékař, člověka, který má před lékaři pokoru a úctu, protože ví, že oni vidí o něco dál

ve chvílích, kdy my se k nim obracíme s prosbou o navrácení zdraví pro sebe nebo pro svoje blízké, a také jako člověk, který se podobně jako každý z vás setkal s umíráním u svých nejbližších. Děkuji jim za to a vím, že čím je lékař vzdělanější a zkušenější, tím je také pokornější ve vztahu k životu, a já jenom podtrhuji všechna slova, která zde řekli. A já, který jsem se opravdu bolestně loučil se svými nejbližšími, bych nikdy v životě, i kdyby mi po straně lékaři říkali: nemá šanci, nikdy bych nedokázal vyslovit větu: zemři, bude to pro tebe lepší! A nechci, aby žádný takový zákon tuto větu umožňoval, a vůbec ani vlastně nechci, aby se o tom už dále diskutovalo, protože diskutovat máme o tom, jak život mít hezčí a důstojnější, ale při umírání už je na tyto diskuse pozdě. To už je věc jenom osudu nebo boha, jak chcete. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego, a prosím o slovo pana kolegu Josefa Zosera.

Senátor Josef Zoser: Vážené kolegyně, vážení kolegové, já na rozdíl od svého předřečníka musím říct, že chci, abychom o tom diskutovali, protože si myslím, že to je velmi vážný problém naší společnosti. Jak zde řekla kolegyně Palečková, bude se to tady opakovat za pět, deset let.

Poté, co zde řekl kolega Sefzig, tak jsem přišel k tomuto mikrofonu. Kolega nám tady sděloval, že odborníci před desítkami let byli schopni zajistit našim blízkým důstojné umírání. Já jsem člověk, který zažil nedůstojné umírání svého rodinného příslušníka a musím říci, že rodinného příslušníka, kterého se nám podařilo z venkova, ze severu, umístit sem na špičkové pracoviště do Prahy. Každý týden, kdy jsme jezdili na hematologii poblíž Karlova náměstí, tak jsme se na tu návštěvu samozřejmě velmi těšili, ale také s hrůzou očekávali, co nám ten náš rodinný příslušník sdělí. A když nám rodinný příslušník sděloval „kluci, prosím vás, dojděte do auta pro kladivo, přineste mi kladivo, já si rozbiji hlavu, protože to tady nemůžu vydržet“, nebylo nám dobře. Toto sdělení několikrát za sebou mi opakovala moje jednapadesátiletá silně věřící maminka. Takže, prosím vás, já podporuji diskusi o tomto problému. Z tohoto důvodu naši paní kolegyni podpořím. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Jako poslední je zatím přihlášen pan kolega Vavroušek. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Vítězslav Vavroušek: Děkuji, pane předsedající. Já bych napřed řekl něco čistě expertního. Eutanázie je často zdůvodňovaná tím, že v praxi je tak zvaná bazální terapie, atd. Bazální terapie existuje v intenzivní péči, ale není to rozhodnutí o umření toho pacienta. Tam se redukuje léčba na zachování životních funkcí a vše je ponecháno dalšímu průběhu. Taktéž řešení neztížitelných bolestí je dneska možné, často na úrovni toxických dávek. To je také pravda. Technicky to vypadá, že se to k té eutanázii prakticky blíží, ale není to pravda. Organismus se adaptuje na větší dávky a zase – ten konečný osud je ponechán přírodě. Takže toto zdůvodnění, které už jsem také zaslechl, neodpovídá. To je principiálně zcela něco jiného.

A nyní ještě k eutanázii jako takové. Mně také nevadí diskuse na toto téma, ne pro eutanázii samotnou, ale že otevírá některá další témata. Chtěl bych říci, že neexistuje dneska ústav, který se zabývá dlouhodobě nemocnými, který by neměl nějaké potíže. Především personální, ale také finanční. Neexistují stacionáře, které by měly vyloučit. Jsou to obrovské problémy a ty musíme řešit. V okamžiku, kdy

v ústavu lidé hladoví, jsou dehydratováni, není poskytnuta péče psychologa, pro někoho třeba kněze, dle libosti – pokud prostě nejsme schopni v tuto chvíli zajistit komplexní péči o pacienta, tak neřešme eutanázii. Napřed se postarejme o důstojný pobyt seniorů v těchto ústavech, kde to – zdůrazňuji – bez kvalifikovaného a početného personálu nikdy nepůjde. V akutní péči lze spoustu věcí nahradit technologiemi, novými postupy. V péči o dlouhodobě nemocné, zvláště pak s neztišitelnou bolestí, je člověk nenahraditelný. Takže řešme tyto věci. V okamžiku, kdy budeme mít zvládnutu důstojnou péči o tyto lidi, diskuse o eutanázii bude úplně někde jinde a považuji ji za přípustnou. Pokud nezvládneme to, o čem jsem mluvil, tak si myslím, že předcházíme příliš vývoji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Jako poslední je přihlášená paní kolegyně Venhodová.

Senátorka Alena Venhodová: Vážený pane místopředsedo, vážené kolegyně a kolegové. Já jsem dlouho zvažovala, jestli vůbec v této věci mám vystoupit. Mluví se mi docela těžce. Není to proto, že si myslím, že každý zdravotník v tomto shromáždění by se měl k dané problematice vyjádřit. Já bych se spíše měla podělit o osobní zkušenost, protože není to dávno, kdy jsme měli případ úmrtí v blízké rodině. Jednalo se o mého švagra, neměl dožitých padesát let a umírání bylo velmi těžké.

Chtěla bych jenom říci, že v určitém odstupu jsem se bavila s jeho partnerkou, která s ním ty poslední dny trávila, a ptala jsem se jí, jestli ve světle toho prožitku, který má za sebou, by souhlasila s eutanázií. Ona mi řekla, že nikdy, v žádném případě. A že určitě ani on ne, protože právě proto, že tam byl pěkný, lidský vztah, si vážili každé chvíle, kterou mohli spolu trávit. Já si právě myslím, že všechno je to o lidských vztazích. Promiňte mi – možná mluvím emotivně, nechtěla jsem, ale je to přesně to, co tady kolegové předestřeli jako problém, který si myslím, že je primární, a to, že umírání si vlastně touží ulehčit, anebo touží po pomoci, lidé, kteří jsou v beznadějně situaci lidské, citové, opuštění a trpí, sami nemají kolem sebe své blízké a ty, kteří by jim pomohli toto břemeno nést.

Je skutečně pravda, že naše medicína ve srovnání s vyspělou medicínou v oblasti gerontologie zaostává. Zatím. Ale já doufám, že se toto napraví. Jsem ráda, jak tady paní ministryně řekla, že i toto bude předmětem péče zdravotní a doufám, že se ta situace dostane na úroveň, tak jako v jiných státech. A teprve poté, až budeme mít medicínu na této úrovni, můžeme nastolit tu otázku jako vážný problém k diskusi. Myslím si, že za současné situace tento problém je jakoby zástupný. Umírání je nedůstojné, je těžké, ale my musíme vytvořit podmínky pro to, aby tomu tak nebylo. Nikoli abychom řešili definitivním řešením to, co neumíme vyřešit v tom věčném problému.

A proto já jsem také pro rozvíjení hospicové péče, pro rozvíjení pomoci starým, opuštěným lidem a vůbec lidem v osobní nouzi, ale rozhodně zákon v této fázi a v této formě nemůžu podpořit.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, paní kolegyně. S přednostním právem se hlásí pan předseda klubu, kolega Novotný.

Senátor Josef Novotný: Děkuji, pane předsedající. Protože se blíží 19. hodina, tak bych vás chtěl, kolegové, požádat, abychom prodloužili program po 19. hodině a dokončili oba body, včetně té Gruzie, která už nesnese odkladu. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: To je procedurální návrh, o kterém budeme hlasovat. Kolegyně a kolegové. Budeme hlasovat o návrhu pana senátora Novotného, abychom dokončili dnešní program, to znamená, abychom hlasovali ještě po 19. hodině a probrali zbývající dva body našeho programu.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem? Kdo je proti tomuto návrhu? Hlasování č. 25, registrováno 47, pro 33, návrh byl schválen.

Budeme jednat a hlasovat i po 19. hodině. Pokračujeme v obecné rozpravě. Jako poslední je přihlášen kolega Sequens.

Senátor Richard Sequens: Dámy a pánové, já se nechci přiřadit do zástupu lékařů, kteří zde budou hovořit o eutanázii. Já dokonce budu mluvit o dystanazii, což je pravý opak. To je to velice nepříjemné umírání a přivedl mě k tomu pan kolega Vavroušek, protože to je skutečně problém. Naše reformy, nekoncepční zásahy, ať je to z té či oné strany, do českého zdravotnictví, to, co je nazýváno reformou, v sobě nesou jen obrovské nebezpečí, a to je právě ta dystanazie, kterou tady přesně pan kolega Vavroušek popsal. Já jsem byl bohužel svědkem, kdy lidé umírají hlady, dehydrací, v psychicky velice těžkém stavu. Takže jsem hrozně rád, že paní kolegyně Domšová otevřela toto téma. Já si vážím její odvahy. Asi je to dáno tím, že nemá nic společného se zdravotnictvím. Já bohužel už víc než 25 let léčím hlavně pacienty s nádory, a musím říci, a to tady vlastně také zaznělo, pan ministr to tady zmínil na začátku, i když jinými slovy, že tu nikdo neumírá, to je skutečně naprosto nesdělitelná zkušenost. Takže pokud člověk je zdravý a představuje si, že by mu někdy něco bylo, tak řekne „no, tak to já bych radši, kdyby mě někdo utratil“. Promiňte, že používám tento výraz. Ale abych to zase relativizoval.

To, co jsem teď řekl, jsou skutečně situace, kdy je to nesmírné utrpení. Já jsem se s tím několikrát v životě setkal, kdy skutečně jsme dělali všechno možné pro to, abychom utlumili ty nepříjemné projevy, v podstatě za cenu totální intoxikace toho pacienta, a bylo to hrozné. Trvalo to třeba několik hodin. Teď je otázka, jestli těch několik hodin je málo – z hlediska věčnosti určitě, ale pro toho konkrétního člověka to muselo být něco nesmírně děsivého. Takže možná by byly případy, kdy by byl namísto takový řekneme aktivnější přístup, ale ta rizika, která to s sebou nese, a zkušenosti, které jsme zažili, a není to tak dávno, bylo to v minulém století, mnohonásobně převažují. Naše společnost na to není asi úplně zralá, a je otázka, jestli vůbec bude někdy zralá. Nicméně jsem rád, že ta debata začala, ale když si čtu to paragrafované znění, tak z toho mám trochu strach. Já rozhodně toto nepodpořím. Myslím si, že to nemusím aktivně zamítat, tím to jaksi odliším, malilinko to zmírním, ale jsem proti té aktivní eutanázii, aniž by se to všechno skutečně prodebatovalo na všech úrovních – filozoficko-etických, atd.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji, pane kolego. Jste poslední přihlášený do obecné rozpravy, nikdo další se nehlásí, takže obecnou rozpravu končím. Prosím paní kolegyni Domšovou, navrhovatelku, aby se vyjádřila k rozpravě.

Senátorka Václava Domšová: Vážení kolegové a kolegyně, já bych chtěla jenom krátce poděkovat za to, že jsme vůbec diskusi otevřeli. Jinak myslím, že není co dodat a je možno přistoupit k hlasování.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. Pane zpravodaji.

Senátor Milan Bureš: Jenom pouhé konstatování. V obecné rozpravě vystoupilo 15 účastníků, nezazněl tady jiný návrh, než zamítnout.

Místopředseda Senátu Jiří Liška: Děkuji. Takže o tomto návrhu budeme za chvíli hlasovat. V rozpravě padl jediný návrh – **zamítnout tento návrh zákona**.

Zahajuji hlasování. Kdo souhlasí s tímto návrhem – zamítnout? Kdo je proti návrhu? Hlasování č. 26, registrováno 49, pro 38. **Návrh byl schválen**. To znamená, že návrh zákona byl zamítnut.

Děkuji, paní kolegyně, děkuji, pane zpravodaji.

Přistupujeme k poslednímu bodu našeho dnešního programu, a to je

Návrh usnesení Senátu k situaci v Gruzii

Budeme jednat o **usnesení VZVOB č. 164** ze dne 20. srpna letošního roku. Prosím pana kolegu Štětinu, aby nás seznámil se situací.

Senátor Jaromír Štětina: Vážený pane předsedající, dámy a pánové. Jsem rád, že VZVOB už krátce po vypuknutí tohoto konfliktu přijal principiální stanovisko a já bych vás s ním chtěl dnes seznámit.

Bylo to 164. usnesení našeho výboru z 32. schůze a konalo se 20. srpna 2008. To znamená prakticky několik dní po vypuknutí onoho srpnového konfliktu.

Toto usnesení říká, že výbor doporučuje Senátu Parlamentu ČR, aby přijal usnesení, které je uvedeno v příloze tohoto usnesení. Já vám přečtu oněch pět bodů, na kterých jsme se jednomyslně – zdůrazňuji jednomyslně – napříč politickým spektrem shodli.

Navrhované usnesení tedy zní:

Senát Parlamentu ČR považuje agresi Ruské federace vůči suverénní Gruzínské republice za nepřijatelnou a odporující mezinárodnímu právu. Senát Parlamentu ČR – za druhé – konstatuje, že Ruská federace ztratila morální oprávnění vykonávat funkci mírotvorných sil, neboť se stala přímým účastníkem konfliktu. Za třetí: Senát Parlamentu ČR podporuje plán francouzského prezidenta Sarkozyho na řešení konfliktu a vyzývá Ruskou federaci k urychlenému stažení jednotek federální ruské armády z území Gruzie. Za čtvrté: Senát Parlamentu ČR se ztotožňuje se stanoviskem vlády ČR a považuje vytvoření komise NATO – Gruzie za významný krok k integraci Gruzínské republiky do Severoatlantické aliance. A konečně za páté: Senát Parlamentu ČR trvá na zachování územní celistvosti a suverenity Gruzie.

K tomu bych dodal jenom to, že tuto formulaci jsme přijali po dlouhé diskusi za přítomnosti ministra zahraničních věcí pana Karla Schwarzenberga a prakticky každé slovo, které jsem tady nyní přečetl, je výsledkem oné společné práce ve výboru. Přítomen byl také velvyslanec ČR v Gruzii Mgr. Ivan Jestřáb.

Proč jsme přijímali toto a ne jiné usnesení, bych si vám dovolil později vysvětlit v rozpravě. Doporučuji tedy, abychom toto navržené usnesení na plénu přijali. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore. Otevírám rozpravu. Do rozpravy se hlásí pan předseda Přemysl Sobotka. Prosím, pane předsedo, máte slovo.

Předseda Senátu Přemysl Sobotka: Pane předsedající, kolegyně a kolegové. Když se zahájily olympijské hry a vznikl konflikt v Gruzii, byl jsem z toho velmi překvapen a hlavně jsem byl velmi překvapen z toho protiúderu. Já mohu říci, že jsem v té době vydal tiskovou zprávu, kde nesouhlasím se vstupem na území suverénního státu. Pro mě je to něco, co navíc v době, kdy jsme vzpomínali 40. výročí 21. srpna, příliš připomínalo velmocenské postoje. Mohu říci, že situace v Gruzii nebyla jednoduchá, není jednoduchá a nebude. Pro mě bylo velmi potěšující, že ministři zahraničí, ale i premiéři a prezidenti Evropské unie se tentokrát shodli na svém postupu a zaujali postoj, který následně prezentoval prezident Sarkozy jako předsedající Evropské unie.

Jako základ svého myšlení, ale i svého požadavku si kladu návrat vojsk Ruské federace na pozice před tímto konfliktem, to znamená, aby nebyla na území Gruzie jako takové.

Každá svrchovanost je pro nás, pro naše občany tím nejnütnejším. Příliš si pamatujeme, a máme na to osmičkový rok, abychom nezapomněli. Takže já toto usnesení podporuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane předsedo. Dále je do diskuse přihlášena předsedkyně klubu ČSSD paní Alena Gajdůšková. Prosím, paní senátorko, máte slovo.

Senátorka Alena Gajdůšková: Vážený pane předsedající, paní senátorky, páni senátoři. Dovolte mi, abych přednesla stanovisko klubu sociální demokracie, potažmo stanovisko ČSSD v této věci.

Senátorský klub vítá, že jednotný postoj zemí Evropské unie vedl k realizaci iniciativy prezidenta Sarkozyho, přispěl k odchodu ruských vojsk na výchozí pozice před započítím konfliktu a umožnil tak politické řešení situace. Klub nesouhlasí s jednostranným vnímáním konfliktu prosazovaným vládou ČR a některými dalšími ústavními činiteli. Svalování viny za zahájení konfliktu pouze na ruskou nebo gruzínskou stranu nepřispěje k urovnání složitého etnického konfliktu mírovou cestou.

Naše politická strana apeluje na vládu a ostatní ústavní činitele, aby se zdrželi jednostranných kategorických výroků, které vedou k eskalaci mezinárodního napětí. Podporujeme ustanovení mezinárodní vyšetřovací komise, která vyšetří bezprostřední příčiny konfliktu a umožní střízlivé hodnocení situace.

S nepokojením sledujeme zhoršení vztahů Ruska, Evropské unie a Spojených států, které by měly tvořit přirozenou koalici proti mezinárodnímu terorismu. Dále varujeme před jednostranným pohledem na kavkazskou krizi, který zatím vyústil jen v ukončení spolupráce NATO – Rusko, komplikující alianční operaci v Afghánistánu, které se účastní i čeští vojáci. Podporujeme nezávislost, suverenitu a územní celistvost Gruzie a apelujeme na zdrženlivost a dodržování mezinárodního práva. Právo národů na sebeurčení není poukázkou na zakládání nových států, porušení základních norem mezinárodního práva, ale subsidiárním právem těch, kteří nemohou dosáhnout politických a občanských práv pro své etnikum v rámci existujícího státoprávního uspořádání.

Situace na Kavkaze je neblahým důsledkem jednostranného řešení problému Kosova, které vytváří v Evropě dva státy Albánců a ve světě nebezpečných precedens pro násilnou změnu existujících hranic.

Podporujeme distribuci humanitární pomoci na celém území Gruzínské republiky i uspořádání dárcovské konference na pomoc této těžce zkoušené zemi, kterou iniciovala vláda ČR.

Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, paní senátorko. Dalším přihlášeným do rozpravy je pan senátor Jiří Pospíšil. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Pospíšil: Pane předsedající, dámy a pánové. Oba mí předřečníci pochválili Evropskou unii za jednotný postoj. Situace se vyvinula od té situace, kterou zde přednesl náš zpravodaj, spíš k té situaci, kterou v současné době říkála paní kolegyně. To znamená, byl potvrzen statut modrých přileb pro ruské vojáky, bylo potvrzeno to, že se mohou pohybovat v tom pásmu i za hranicemi Osetie a Abcházie. Do jisté míry se dá říci, že k jakési dohodě, která nebude taková, jak jsme si představovali v našem usnesení, se svět blíží. Dá se říci, že se prosadila zase síla. Přesto bych byl rád, kdybychom usnesení schválili v té podobě, jak jsme je přijali v té době, kdy nebylo jasné, jak to dopadne. Myslím si, že ten postoj bychom měli držet i nadále, přestože doba pokročila. Je to docela zásadní a rozumný postoj. Děkuji.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore, dalším přihlášeným do rozpravy je pan senátor Jiří Zlatuška. Prosím, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jiří Zlatuška: Pane předsedající, dámy a pánové, myslím si, že usnesení, které předkládá pan kolega Štětina, je přesně ten typ usnesení, který bychom měli přijmout. Neměli bychom se nechat svést úvahami, že pokud se stalo něco problematického v Kosovu, je to nějaké odůvodnění pro to, aby se dělo cokoli podobného tomu, co se stalo v Gruzii, ačkoliv si myslím, že ty dvě věci spolu nesouvisejí a nemohou být ani vzdáleně tímto způsobem dávány dohromady. Jsem velmi rád, že tady od kolegů z ODS je slyšet jiný tón než zazněl od jejich kolegů europoslanců v Evropském parlamentu. A snad jediné, co mi na návrhu usnesení vadí, je, že tam explicitně není zmíněn nesouhlas s rusofilským postojem hlavy státu.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore. V tuto chvíli nemám žádného přihlášeného. Ne, pan senátor Štětina se hlásí do rozpravy. Takže, pane senátore, máte slovo.

Senátor Jaromír Štětina: Děkuji vám, pane předsedající. Dovolte mi, abych vám řekl, co mě nejvíce trápí. Zbraně a děla utichly, ale informační válka, kterou tento konflikt vyvolal, pokračuje. Informační války jsou dnes mnohem strašnější než války kanónů. Ani systémy GRAD, ani systémy URAGAN, ani stíhačky SU 25 a bombardéry nejsou tak nebezpečné, jako zneužívání informací. Tato krátká válka měla mnoho společného s dlouhou, krvavou válkou v Čečensku. Já jsem pracoval v první a druhé válce v Čečensku mnoho let a vím, že Ruská federace udělala z Čečenska hlubokou černou informační jámu, aby zakryla zločiny, kterých se federální armáda téhož severokavkazského vojenského okruhu a 58. armáda, tatáž, která vstoupila do Gruzie, dopouštěla. A Ruská federace se dnes pokouší opět udělat černou informační díru i z Gruzie. Dnes přišla zpráva, že Rusko nepřipustí pozorovatele OBSE na území Jižní Osetie. A to proto, že mezi pozorovateli OBSE

můžou být i američtí státní příslušníci – na rozdíl od kontrolních orgánů Evropské unie.

Je to jenom další krok k tomu, aby byly zakryty skutečnosti, ke kterým tam došlo. Informační válka vytváří mýty a dovolte mi, abych se zmínil o třech velice vážných mýtech, které nyní kokují světem a obcházejí Evropu a naši Českou republiku. Mýtus, že konflikt začal v srpnu, mýtus nekompetentnosti prezidenta Saakašviliho a konečně mýtus dvojí viny.

Válka skutečně nezačala letos v srpnu. Já jsem pracoval jako zpravodaj od roku 1992 mnoho let jak v Osetii, tak v Abcházii. Jenom jako příklad vám řeknu, že v roce 1992 samozvaný prezident Atzimba tohoto separatistického území vyhlásil válku Gruzii, ale nebyl to on, kdo tu válku provedl. Já jsem tenkrát dělal rozhovor s panem „prezidentem“ Atzimbou a on byl obklopen desítkami ruských plukovníků a ze severu z Adleru přijížděl jeden nákladní automobil se zbraněmi a municí za druhým. Ta válka byla řízena ruskými důstojníky a ruskou generalitou. Při té válce bylo vyhnáno 250 000 Gruzínů přes Kodorské údolí a dodnes se tam nemohou vrátit.

To znamená, že tato válka ve skryté a Evropou a světem nesledované podobě celých šestnáct let doutnala a znamenala neustálé vzájemné ostřelování vesnic a vzájemné nepřátelství. Bohužel došlo k tomu, že ruská armáda, která se sama podílela na řízení a zásobování těchto bojů, nastoupila jako tzv. mírotrvorné síly. Ruští vojáci poté, co pomohli vyhnat gruzinské obyvatelstvo z Abcházie, si pořídili modré barety a namalovali si na tanky modré fleky a chtěli dokonce po OSN, aby to OSN financovala. K tomu financování samozřejmě nedošlo, ale ruští vojáci od té doby vlastně hráli falešnou úlohu mírotrvorných sil. Gruzie celých šestnáct let prosila a křičela do světa. Nemohou být mírotrvornými silami účastníci konfliktu! Proto máme v našem usnesení bod, o kterém jsem hovořil, tuším bod č. 2, kde se hovoří, že ztratili morální právo, aby tuto funkci vykonávali. Druhý mýtus je mýtus nekompetentnosti prezidenta Saakašviliho. To je velice důležité. Ruský prezident pan Medveděv dokonce řekl, že ho neuznávají za prezidenta státu. Já nevím, jak je možné neuznat za prezidenta někoho, kdo byl dokonce dvakrát zvolen v demokratických volbách v samostatném suverénním státě. Zpravodajské hry, které doprovázejí informační válku, se systematicky snaží udělat z prezidenta Saakašviliho někoho, kdo neunesl situaci, někoho, kdo má dokonce psychické poruchy, někoho, kdo není kompetentní. Není to pravda. Já jsem se dvakrát v životě dlouze sešel s panem prezidentem Saakašvilim a vím, že je to člověk, který je kompetentní, ale hlavně není pravda, že tam rozhoduje prezident. Všechny akty, které provázely tento konflikt, se řídily rozhodnutími Rady obrany státu a parlamentem. Například válečný stav nevyhlásil prezident Saakašvili, ten byl vyhlášen parlamentem Gruzínské republiky. Prezident Saakašvili měl tři body svého programu, když byl po revoluci a po svržení Ševardnadzeho, které chtěl splnit. Byla to především reintegrace separatistických území, zlepšení hospodářské situace a boj s korupcí. To první se zvláště nepodařilo, až na Adžáviji, která je dnes zcela normálně fungujícím územím po tom, co odešel do Moskvy promoskevský vladyka pan Abašidze. Hospodářská situace se zlepšovala teprve v posledních dvou nebo třech letech a těžko se to dělalo prezidentovi, protože Gruzie byla v plné hospodářské blokadě. Rusko nebralo ani slavnou minerálku Boržomi. Blokáda je doprovázena transportní blokadou, Křížový průsmyk je uzavřen. Železnice před Abcházíí nefunguje. Prakticky pozemní cesta na sever do Ruska žádná neexistuje. Letecké spojení je také zrušeno. Za těchto okolností se samozřejmě s ekonomikou něco těžko dělá. Navíc Gruzie vybudovala v posledních letech dvanáctitisícovou profesionální armádu, což stálo jistě veliké prostředky a Gruzíni si samozřejmě museli utáhnout opasky. Takže ten úspěch tady

byl jen částečný. Největší úspěch měl Saakašvili v boji proti korupci a je to jedna z věcí, která se obrátila proti němu. Saakašvili prohnal administrativu, která tam byla, vyházel. Sedmadvacet tisíc prodejních policistů bylo propuštěno a nahradil je pěti tisíci dobře placenými profesionály. Když jste přijeli do Gruzie, tak jste museli mít deset dolarů v pasu, protože když vás zastavil policajt, tak po vás ty prachy chtěl, jinak jste byli obětí velké šikany. To se samozřejmě proti Saakašvilimu obrátilo v celé řadě demonstrací a byla to dobrá živná půda pro práci ruských tajných služeb, které to samozřejmě umějí využít. Jedna z takových chyb, kterou možná udělal Saakašvili, byla, že se obklopil týmem mladých vzdělaných lidí, kteří se velmi výrazně lišili od šedých mundúrů sovětské a postsovětské éry prezidenta Ševardnadzeho. Sám Saakašvili studoval na Kolumbijské univerzitě, na Washingtonské univerzitě, studoval v Haagu, kde si namluvil svoji ženu, Holanďanku, mluví perfektně anglicky, mluví perfektně francouzsky, ukrajinsky a rusky. Takže snahy o jeho diskreditaci jsou zcela uměle vytvořené. A konečně poslední mýtus je mýtus dvojí viny. Mně to připadá jako situace, když nějaký hromotluk udeří stařenku a pak si říká, všichni jsou stejně vinni, protože ona se na mne křivě podívala. Rozpoutání války skutečně nebylo tak, jak to vyhlásilo 8. ráno vedení Ruské federace, sám prezident Medveděv, premiér Putin a dokonce se k tomu připojil i můj překvapení i ombudsman Lukin. Byla vypuštěna naprosto lživá interpretace událostí, kdy vedení Ruské federace řeklo, že „zákeřný Gruzín postřílel dva tisíce lidí ve spícím městě Sinvala. Myslím si, že to jasně řekl prezident Saakašvili, že by bylo dobré, kdyby bylo skutečně vyšetřeno, jak to bylo, protože Gruzíni se nemají za co stydět. Ta válka totiž nezačala odstřelováním, ale začala o mnoho hodin dřív tím, že se Gruzíni bránili silné přesile. To, co se tam odehrálo, to byla obrana suverénního státu a Gruzíni byli stateční a doplatili na to životem svých 250 vojáků. Takže já nedokážu připustit princip, že když je vinen jeden, musí být vinen i druhý. Při té brutální agresi Gruzíni, i když věděli, že budou vojensky poraženi, se postavili, a klobouk dolů před nimi. To je všechno, co jsem vám k tomu chtěl říci. Děkuji vám za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji vám, pane senátore. Dalším přihlášeným do rozpravy je pan senátor Richard Sequens. Prosím, pane senátore.

Senátor Richard Sequens: Dámy a pánové, nebudu vás dlouze zdržovat, ale možná lépe pochopíme situaci, která je teď v Gruzii a může být na Ukrajině a nedej bože, ještě někde směrem na západ, když si připomeneme jeden výrok prezidenta Putina. Největší geopolitickou katastrofou dvacátého století bylo rozpuštění Sovětského svazu. Ne dvě strašné války, ne holocaust, ne všechno to, co se událo, ale prosím pěkně rozpuštění Sovětského svazu. Takže já se obávám, že má pravdu polský premiér, když řekl, že nám skončily prázdniny dějin. Já se obávám, že Evropa a svět nebyly od konce druhé světové války tak blízko globálnímu maléru jako teď. Děkuji za pozornost.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Děkuji, pane senátore. Nikoho dalšího již přihlášeného nemám. Končím rozpravu. Zeptám se pana senátora Štětiny, jestli chce zhodnotit rozpravu. Chce. Tak prosím, máte slovo.

Senátor Jaromír Štětina: V rozpravě zazněl jenom jeden návrh. To byl návrh výborový, byl podpořen panem předsedou Sobotkou, podpořili ho i pan senátor Pospíšil, pan senátor Zlatuška i pan senátor Sequens. Jediné stanovisko, které jsem nepochopil, jestli je návrhem k hlasování, bylo stanovisko senátního klubu sociální

demokracie. Já si tedy dovolím navrhnout, pane předsedající, abychom hlasovali o jediném návrhu, který tady zazněl, resp. prvním návrhu, kterým byl návrh výboru.

Místopředseda Senátu Jiří Šneberger: Já jsem na dlouhý oční kontakt s paní Gajdůškovou vyrozuměl, že skutečně to návrh nebyl, že to bylo pouze stanovisko. Takže tak jak jste řekl, pane senátore, budeme **hlasovat o návrhu, jak jste ho přečetl, a jak je přiložen v příloze našich materiálů.**

Kolegyně a kolegové, já přivolám přítomné senátorky a senátory do sálu. Vážené senátorky a senátoři, aktuálně je přítomno 38 senátorek a senátorů, kворum je 20. Zahajuji hlasování.

Kdo je pro návrh, ať stiskne tlačítko ANO a zvedne ruku, kdo je proti návrhu, ať stiskne tlačítko NE a zvedne ruku.

V hlasování pořadové č. 27 se z 38 přítomných senátorek a senátorů při kvoru 20 pro vyslovilo 29, proti byli 3. **Návrh byl přijat.**

Kolegyně a kolegové, ještě formálně omlouvám z dnešního pořadu jednání paní senátorku Paukrtovou, přišlo mně to až pozdě a nechtěl jsem zasahovat do průběhu.

Končím dnešním schůzi Senátu. Chci vás upozornit, že tak jak zasedá Poslanecká sněmovna, další schůze bude s největší pravděpodobností koncem října. Takže vám děkuji, kolegyně a kolegové, sejdeme se zhruba za měsíc. Na shledanou.

(Jednání ukončeno v 19.23 hodin.)

Těsnopisecká zpráva
Senátu Parlamentu České republiky
6. funkční období - 16. schůze
Vydává Kancelář Senátu, Odbor organizační
Valdštejnské nám. 4/17, 118 01, Praha 1

WWW.SENAT.CZ (DOKUMENTY A LEGISLATIVA) – TĚSNOPISECKÉ ZPRÁVY